

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Po naših letoviščih in zdraviliščih

Vse poti so postale potoki in odtoki, zakaj sneg se šumoma taja in kmalu se bodo oglašili prvi gostje v naših letoviščih in zdraviliščih. Tesna skrb nas obhaja, če se bo prav obnesel promet pri zasebnih in banovinskih podjetjih na teh krajih. Na obisk gostov iz daljnega inozemstva se ne moremo zanašati, na prihod tujcev iz sosednjih držav letos tudi ne smemo preveč misliti, zakaj njih gospodarski položaj je daleč za našim. Naši gostje bodo prišli zlasti z našega juga.

Vendar, naj pride dotok gostov od koderkoli, varovati se moramo predvsem vsega, kar bi jih odtuževalo in oddaljevalo od nas. Za vsakim gostom v naših letoviščih in zdraviliščih jih stoji toliko, kolikor jih more s svojim vplivom privabiti in odločno odbiti posamezen letoviščen. Starim Slovanom je bilo gostoljubje sveta dolžnost in še pred 50 ali 40 leti je bila v naših selih lepa navada, da so se od tujca, če mu niso mogli postreči, poslovili s spoštljivo besedo: »Pojdite v božjem imenu.«

Letovišča in zdravilišča imajo pa naravnost ta namen, da tujca privabijo, pomudijo in zadovoljijo pod svojim gostoljubnim krovom. Postavimo torej na teh važnih prometnih mestih tisto, kar kaže jedro in bistvo slovenske duše v lepši luči. To je najprej vprašanje službenega osebja. Gospodariji in gosposinje, pri letošnji brezposelnosti boste imeli bogato izbiro poslov; pridružite svojemu delokrogu le dobre, čeprav nekoliko dražje moči. Dober posel ne služi samo sebi, marveč tudi delodajalcu boljši ugled in zaslužek. Dober in v svoji službi izkušen in izvežban posel! Naj se torej na vseh letoviščih in zdraviliških krajih prirejša in pospešujejo službenemu poklicu potrebni tečaji. Vsako leto in pravočasno!

Druga važna stvar so cene za stan in hrano. Pristojna oblast naj uredi in nadzoruje to za gosta in gospodarja odločilno zadevo. Kjer so cene višje, mora biti to v resnici utemeljeno v stvarnih, krajevnih, časovnih in drugih razmerah, ne pa v samovoljni in sebični podjetnosti posameznega gospodarja. Naj se ne zgodi več, da bi bila dva kraja, ki sta si v vseh ožbiščinah tako enaka, vendar tako različna v cenah; kakor dva kraja, tako tudi dva bližnja hotela z enako udobnostjo. Previsoke cene za stan danes sploh niso umestne in pravične, ker pri današnjem znižanem gospodarskem stanju ne gre, da bi bilo to, kar je najnujnejše, najdražje. Vse po meri!

Tretje: Ostanimo pri vsej gostoljubnosti zvesti samemu sebi, svojemu narodu, svojemu ljudstvu. Na solnčnih straneh svojih gostov si izboljšujemo svoje senčne strani; ali senčne lastnosti nekaterih gostov naj ne bodo povod, zlasti našemu mlademu moškemu pa še bolj dekliskemu rodu, da bi kjerkoli in kadarkoli zatemele naše solnčne strani. V letoviščih in zdraviliščih se shajajo ljudje raznega prepričanja in raznovrstne veroizpovedi. Zaupajmo jim, da svoje prepričanje in svojo vero na svoj način spoštujejo in spopolnjujejo, mi, verni Slovenci in verne Slovenke, pa se držimo svojega verskega prepričanja in razsvetljenja. To je naša nesreča, da nismo dovolj pozorni na glas našega notranjega razsvetljenja! Ako drugi store v svojem času, kar je zanje prav, opravimo tudi mi svoje vsak čas in na pravi način. Ne bodimo v nasprotju z jedrom in bistvom našega ljudstva.

In naposled: Bodimo v besedi in v dejanju do gostov vedno in povsod resnični in pravični. Gostje imajo na tuji zemlji bolj občutljivo srce za resnico in pravico nego na rodni tleh. Ogibajmo se nepotrebnih obljub, samohval in poklonov, ki niso v skladu z odkritosrčnim značajem. Tujec je v prvih trenutkih na tujem pragu kakor otrok, ki si ne ve pomagati in ga torej ne smeš prevarati. Klemen Brenčani poje neke v svoji nemški pesmi, da je otrok v trenutni lahkovernosti nekaj svetega, torej tudi gost v tem pogledu nekaj nedotakljivega. Storitvi gostu krivico je hujeje in grše nego jo storiti domačinu, zakaj domačin ima za svojo obrambo domačine, tujec nima nikogar razun svojo pravico in nedolžnost. To smo morali povedati, da ne bo kje knjiga pritožb popisana na preveč straneh.

Sezonska doba v naših letoviščih in zdraviliščih je neke vrste razstava; razstava namreč naših šeg in običajev in, kar je poglavitno, značajev. Veliko je tujcev, ki si sodbe o naši kulturi ne bodo zajeli iz naših knjig in naslovov in napisov, marveč iz našega gostoljubnega, resničnega in pravičnega vedenja in postopanja do gostov in tujcev.

Ne razkazujmo torej pred gosti naših ran kakor prosijak na božjih potih; ne razkrivajmo svojih prepirov in drugih nedostatkov, v katerih ni noben dom in rod in ki mučno vplivajo na tujce. Ako je kje v bližini letovišča in zdravilišča gostilna, v kateri se lahko miselnosti pripravljajo radi opijajo in v pozno noč razsajajo, naj poskrbi občina in orožništvo za pravočasen red in mir. Prizori opotekajočih se postav naj se na javnih potih in krajih nikar ne vidijo. Šolska vodstva naj prepovedo šolskim otrokom, da bi na križiščih in shajališčih nadlegovali goste s prosjačenjem, tudi ne v znamenju prodajanja travniških in planinskih cvetov. Bolje, da tujec vidi naše cvetje sveže v naravi nego na pol ovenelo v rokah nadležnih otrok. Stavimo tujcem lepoto naših krajev tudi izven letovišč dostopno z vidnimi

Krvavi ples v Aziji se zopet začne

Pogajanja za mir se bodo izjalovila

London, 1. aprila. Vse kaže, da je zopetni izbruh vojne na Daljnem Vzhodu neizogiben. Pogajanja za premirje v Sanghaju so se stvarno popolnoma ustavila in se delegati pripravljajo naprej zamo zato, da maskirajo vojne priprave, ki so zopet v polnem teku.

Formalno se obe stranki ne moreta zediniti na sledeče točke: Kitajci zahtevajo, da naj se japonske čete, ki so v številni moči 50.000 mož še na šanghajskem ozemlju, umaknejo tik do meje mednarodnega mesta, dočim so Japonci pripravljali umakniti svojo linijo samo do črte, ki gre iz Port Vusunga do Čapeja, tako da bi ostali v močno utrjenih pozicijah.

Stvarno pa gre za sledeče: Japonci bi radi evakuirali šanghajsko ozemlja zavlekli na popolnoma nedoločen termin v to svrhu, da bi njihova armada pred Sanghajem visela kakor Damoklejev meč nad kitajsko vlado, ko bo šlo za to, da se preneha boj proti japonskemu blagu in da se reši preveč vprašanje Mandžurije, v prilog Japonske seveda. Ker Kitajci to dobro vedo, pa seveda nečje sprejeti japonskih pogojev in zato zlasti poveljnik 19. kantonske armade, Čajtingkaj, vpliva na nankinsko vlado, da naj na noben način ne odneha Japoncem. Izjavil je, da je njegova

armada pripravljena, da odbije vsak novi japonski napad in da se bo boril tako dolgo, da se vpstavi edinstvo in integriteta kitajskega teritorija.

Obe armadi zopet pripravljene za boj

Vsled tega ni nihče presenečen nad vestmi, ki prihajajo sedaj iz Sanghaja. 5. in 19. kitajska armada se močno utrjuje in postavlja svojo artiljerijo in strojnice na zapadnem bregu reke Vangpo pri Hajlingu, dočim japonska armada močno utrjuje Vusung, Kjangvan in Čapej. Pri Tazangu se že vršijo mali spopadi med kitajskimi in japonskimi patruljami. Najbolj nevarno znamenje je pa to, da so začeli zopet intenzivno letati nad kitajskimi pozicijami japonski aeroplani.

Pred veliko bitko v Mandžuriji

Dočim je v Sanghaju formalno še mir, pa divja po Mandžuriji zopet prava vojna. Kitajska vlada sama ne prikriva, da je angažirala vstajo različnih kitajskih garnizij v Mandžuriji, ki se nočejo pokoriti novi vladi. V Nankingu resno mislijo na veliko kazensko ekspedicijo proti takozvani »vladi marionet«, kakor imenujejo od Japoncev postavljeno mandžursko vlado v Čančunu. Kitajski general Tingčiov je v Mandžuriji zbral vse čete, ki so ostale Kitaju zveste in koraka proti

mestu Nunangu. Nova mandžurska vlada je poslala proti tem četam bivšega kitajskega generala in člana sedanje vlade Ma, v katerega armadi se nahajajo oficirji japonskega generalnega štaba. Japonska armada sama še ni stopila v akcijo, ampak pazi, kako se bodo dogodki razvili, da ob pravem času poseže vmes. Ti konflikti so nevarni zaradi tega, ker se bojno polje vedno bolj pomika proti ruski meji. Opazovalci pravijo, da so ruski magacini v Vladivostoku polni vojnega materiala in da se v njih nahaja za rdečo armado najmanj 4 milijone ton žita.

Prav tako kakor na Kitajskem, narašča bojno razpoloženje tudi na Japonskem. Dejstvo, da so japonski interesi v Mandžuriji zopet ogroženi po Kitaju, ki se je zbudil iz svoje letargije, je nacionalizem japonskega naroda razvelo do viška. Neki japonski politik je izjavil mednarodnim žurnalistom v Tokiu, da japonski narod ne more trpeti, da bi se bile ogromne žrtve v krvi in denarju doprinesle zastoji, in je izrazil upanje, da se bo kitajska vlada v zadnjem trenutku premislila, preden izzove obnovo konflikta, ki ne bi zažgal samo Azije, ampak pretresel ves svet. Kdo se ne spomni basni o volku, ki je obdolžil ovco, da mu je skalila vodo? — pripominja k temu nek angleški list.

Konferenca štirih 6. aprila

London, 1. aprila. tg. Foreign Office javlja, da bo konferenca štirih velesil najbrže 6. aprila, in sicer v Londonu, da je Francija pripravljena udeležiti se, da pa jo bo zastopal finančni minister rlandin, ker se bo Tardieu takoj po nedelji zopet vrnil v Pariz. Italijo bo zastopal Grandi, Nemčijo pa Bilow in bo konferenca trajala tri dni. Smatra se, da je Francija opustila svoj odpor proti konferenci radi alarmantnih poročil finančnega odbora Zveze narodov. Neposredno po londonski konferenci pa bo 12. aprila izredna seja Sveta Zveze narodov. »Daily Herald« poroča, da finančni odbor priporoča transferni moratorij za donavske države, katere naj plačajo zapadle obresti na poseben notranji konto in ga pod kontrolo Zveze narodov porabijo za notranje gospodarske svrhe.

Tardieu stremi po podonavski federaciji

Berlin, 1. aprila. tg. »Vossische Zeitung« pravi, da angleški opis predlogov, ki jih je pričakovali od finančnega odbora Zveze Narodov, ni prav točen. Res je, da je avstrijska vlada opozorila štiri velesile na to, da je hitra in učinkovita pomoč za Avstrijo v tem, da se ji dovoli posojilo. Velika je nevarnost, da bodo morale Avstrija, Madjarska in Bolgarija, morda tudi Grčija, že v bližnjem času razglasiti moratorij, t. j., da bodo ustavile plačevanje obresti za inozemska posojila. Da se Avstrija temu izogne, je že pred več meseci prosila za novo posojilo. Francija pa, ki bi prva prišla v poštev za to posojilo in ki je šele prav v zadnjem času dovolila Češkoslovaški posojilo 600 milij. frankov, ni naklonjena tej želji Avstrije. Zato skoro ni upanja, da bi finančni odbor Zveze narodov ustregel avstrijski želji. Tardieu vztraja pri svojem načrtu, ki stremi po podonavski federaciji. Znano je, da niti Anglija, niti Italija nečeta iti po istem potu in za istim ciljem, kakor Francija. V Londonu se bo pokazalo, ali bosta Mac Donald in Grandi predložila oziroma mogla predložiti detajlirane predloge za gospodarsko akcijo v korist podonavskih držav.

Nekatere podonavske države pred bankrotom

London, 1. aprila. tg. »Daily Telegraph« naravno premotri donavski problem ter navaja njegov strokovnjak, da sta izmed petih podonavskih držav Avstrija in Madjarska skoro bankrotni, ostale države pa da tudi niso v dobrem položaju. Da se je bivša avstroogrska monarhija razbila, je politično upravičeno, gospodarsko pa pomeni to veliko katastrofo. Francoska rešitev tega problema temelji na tem, da bi se ustanovil med podonavskimi državami sistem največjih ugodnosti brez velesil, kar pomeni, da naj se trgovinske po-

kazipoti, dobri dohodi in postrežljivimi, a ne vsiljivimi vodniki. Cerkev, šola in dom, vsi trije naj si prizadevajo, da bo gostom okolica kazala prijazno in snažno lice; prijazno v sebah, snažno v obleki in vsej opravi. Obisk številnih gostov za obiskane kraje ne bo brez pomena in blagoslova.

Prireditve v letoviščih in zdraviliščih naj ne bodo samo gospodarsko, marveč tudi kulturno smotrene. Ne dolgočasimo gostov s tujo, včasih celo sumljivo gledališko navlako, nudi mo jim predstave in razvedrila, ki gostom tudi nekaj našega prinesejo in nekaj pomembnega povedo. Pokažimo jim, kolikor mogoče, našega človeka na odru, v pesmi in v sliki. Ali bi ne mogli Olepševalni odseki tudi tej kulturi posvetiti nekoliko pozornosti? Prometna zveza jim bo rada dala potrebnih navodil. Tako bo tujski promet tujcem in domačinom v blagor in čast.

godbe med podonavskimi državami in velesilami opustijo. To je za Francijo in Anglijo manjše važnosti, velike važnosti pa za Nemčijo in Italijo, ki obvladujeta podonavske trge. Proti Tardieujevemu načrtu je še ta politični pomislek, da pomeni zadnja etapa donavske federacije finančno in politično hegemonijo Francije. Italija, ki ni prijateljica Anschlusa, bi rajša imela Anschluss kot manjše zlo, kakor pa Tardieujev načrt. Splošno se že priznava, da morata Avstrija in Madjarska, morda pa tudi Rumunija že v par tednih gospodarsko popolnoma propasti, če ne dobijo finančne pomoči. Anglija je zainteresirana bolj kot dajateljica denarja, kakor izvoznica, Francija pa pri izvedbi svojega načrta misli tudi na to, da bi pritegnila Poljsko.

Grčija proglasila moratorij

Belgrad, 1. aprila. I. Iz Aten poročajo, da je danes grška vlada proglasila moratorij za vse svoje tuje denarne obveznosti.

Lakota v sovjetski Rusiji

Velik neuspeh sovjetskega gospodarjenja — Protiukrepi

Moskva, 1. aprila. tg. V pretekli zimi se je vedno bolj pokazalo pomanjkanje mesa in mleka v ruskih mestih in delavskih centrih. Sovjetska vlada, pa tudi Stalin kot tajnik stranke sta sedaj oficijelno objavila, da je dejanska produkcija in dobava takozvanih državnih mesnih in mlečnih tovarov v zadnjem letu daleč zaostala in da se je proračunani uspeh dosegel samo za 69%. Vlada je odredila, da se takoj reorganizirajo vse živinoreje in sicer najpozneje do 1. avgusta, da se uredijo toplejši hlevi za mlado živino, da se s tem prepreči, da ne bi mlada živina poginjala v tako strašni meri kakor do sedaj. Dalje je vlada odredila, da se ne smejo odsej nakupovati nobene črede, preden niso dotična državna posestva, za

katere se nakupijo, zgrajena po potrebi in dokler niso preskrbljena z zadostno krmo in vodo. Vlada hoče tudi prepovedati pregrmna veleposesstva, na katerih pregled niti več ni mogoč, ter določa, da sme biti na enem takem veleposestvu največ 3000—8000 glav klavne živine, ali največ 800 molznih krav ali največ 400 plemenskih svinj. Samo v posebno ugodnih krajih se sme rediti skupaj največ 1000 svinj. Neuspeha pri dosedanjih gospodarstvih so krivi nemarni ravnatelji posameznih veleposestev in pa prehitra in nepremišljena kolektivizacija. Zato je vlada odredila zelo občutne kazni za malomarne ravnatelje, katerih je že do sedaj obtoženih 35 radi oškodovanja države, dočim je bilo 100 nadaljnjih ravnateljev odpuščenih

Malomarnost - vzrok zagrebske nesreče

Ugotovitev policijske preiskave

Zagreb, 1. aprila. ž. Preiskava policije v zavedi zagrebske katastrofe je končana. Ugotovljeno je, da je požar izbruhnil v majhni projekcijski sobi v prvem nadstropju, nakar se je ogenj naglo razširil in sicer radi tega, ker ni bilo nobenih varnostnih naprav, ki bi morale biti predvidene za take slučaje, če se je že adaptiralo prostore za filmsko skladišče. Nadalje je ugotovljeno, da preureditev prostorov sploh ni bila prijavljena mestnemu gradbenemu uradu.

Kritičnega večera, ko je izbruhnil požar, sta prišla v delavnico operator Sušič in filmski agent Rupčić, ki sta izpopolnjevala film s hrvatskimi napisli. Pred seboj sta imela film »Cilinder sreče«. Delala sta do 11.35, ko je nenadoma pričelo goriti in je skoraj ob istem času sledila tudi detonacija. Iz vsega poročila pa se dobi vtis, da se pravi vzrok požara ni mogel ugotoviti. Zaradi strahne eksplozije se sedaj javnost vprašuje, kdo je dal dovoljenje, da se v takem prostoru hrani tako veliko množina gorljivih in eksplozivnih snovi. Policijski organi in tehnični organi še vedno preiskujejo poslopje, ker se pod ruševinami najbrž nahaja še ena ženska iz družine Radnič. Hudo je trpela družina Radnič, kajti danes je umrl v bolnišnici še Mate Radnič, umrla pa je tudi njegova žena. Tako je sedaj v tej družini sedem smrtnih slučajev. Vse člane družine Radnič bodo prepeljali skupaj v Supetar na otoku Brač. Čas pogreba še ni določen.

Komisija je danes pregledala vse žrtve in ugotovila rane, nakar so vsa trupla položili v krste. Upajo, da bodo še danes našli še enega člana Radničeve družine, ki je izginil in ga do sedaj še niso

našli. Ob priliki preiskave se je nadalje ugotovilo, da je imel tudi sin lastnika hiše Bartulič svoj laboratorij in nekaj filmov, ki pa niso zgoreli. Večina filmov »Star-filma« se je nahajala v kartonastih škatlah namesto v pločevinastih. Mladi Bartulič je imel prav tako svojo projekcijsko dvorano v podstrežju in en aparat za projektiranje filmov. Velik del krivde nosi sama gospa Spoljarič, ki ni prijavila oblastvom, da bo v teh prostorih uredila skladišče za filme, temveč je le sporočila, da bo v prostorih njena poslovalnica.

Demonstracije dijakov v Belgradu

Belgrad, 1. apr. AA. Danes dopoldne je imela skupina dijakov pravne fakultete shod, na katerem je protestirala proti določbi člena 30 finančnega zakona.

Na koncu se je sestanek izpremenil v demonstracijo proti režimu.

Demonstracija je bila omejena na vseučiliško poslopje. Dijaki so razbili nekaj pohištva in povzročili na stavbi materialno škodo.

Pristojne šolske in sodne oblasti bodo nastopile proti izgredeknomu z zakonskimi ukrepi.

Odobreno posojilo CSR

Pariz, 1. aprila. tg. Francoski senat je soglasno odobril posojilo 600 milij. frankov za Češkoslovaško. Tardieu je zahteval, da se posojilo odobri soglasno, češ da gre za posebno manifestacijo neposredno pred konferenco štirih velesil o donavskem vprašanju, pri katerem igra Češkoslovaška posebno vlogo.

Za 4 mesece dela na Dobravi

Ljubljana, 1. aprila.

Izvedeli smo, da je Kranjska industrijska družba sklenila s ruskim trgovskim zastopstvom na Dunaju pogodbo za dobavo 150 vagonov elektrod. KID je mogla dobiti to naročilo pri hudi nemški konkurenci, ki uživa pri ruskih dobavah 70 odstotno državno garancijo, samo ob velikih žrtvah na ceni in plačilnih pogojih.

Izplačila pokojnin se bodo zavlekla

Belgrad, 1. aprila. AA.

Odsek glavne državne blagajne opozarja upokojence, da zaradi izvajanja novih določb o draginskih dokladah nekateri vpokojenci ne bodo prejeli svoje pokojnine 1. aprila, marveč 2 ali 3. Zato se ni treba zglašiti pri glavni državni blagajnici, marveč naj počakajo doma na pošto nakaznico.

Nekateri vpokojenci pa bodo prejeli svoje prejemke v dveh obrokih. Ako prejmejo prvi obrok, naj počakajo še par dni na pošto nakaznico z drugim obrom.

Vpokojenci, ki so v svojih prijavah potrdili, da imajo večji dohodek od 2500 Din, poleg pokoj-

S stališča splošnosti to odkrito pozdravljamo. Saj bo na ta način zaposlenih 150 delavcev za približno štiri mesece, ki bodo vsaj začasno rešeni brezposelnosti. Delno je bila ta transakcija omogočena s protidobavo antracita. Ako bi KID razpolagala s potrebnimi sredstvi — tako se glasi naše poročilo — bi mogla skleniti dobavo 400 vagonov elektrod, kar bi ji omogočilo vzdrževanje obrata na Dobravi za približno eno leto.

nine, ne bodo prejeli osebne in rodbinske doklade, ker jim ta doklada po čl. 25 uredbe o draginskih dokladah št. 11.330-1-32 ne pritiče.

Vsem tistim vpokojencem, ki na podlagi naredb št. 75.500-1-31 z dne 27. oktobra 1931 niso predložili prijave za osebne in rodbinske doklade, ne bodo poleg pokojnine dostavljene osebne ali rodbinske doklade, ker se smatra, da so se s tem, da niso predložili prijave, odrekli pravici na te doklade.

Opozarjajo se vpokojenci, ki so v svojih prijavah navedli kakršnekoli dohodke, ki pa istočasno niso predložili potrebnih dokazil, da to store, ker se jim sicer prihodnji mesec ustavi izplačilo osebnih in rodbinskih dokladov.

Železniški nastavljenosti ostanejo v službi

Delavske redukcije niso razveljavljene

Ljubljana, 1. aprila.

Zadnjič smo poročali, da so »Službene novine« objavile imena onih nastavljenosti, ki bodo z dnem 1. aprila reducirani. Takojšnji reviziji teh redukcij se je zahvaliti, da se te redukcije niso izvršile in da so danes skoraj vsi nastavljenosti, ki bi bili reducirani, prejeli svoje plače. Odpovedano je bilo v Ljubljani samo petim nastavljenostim, kakor smo pred dnevi že poročali, in sicer iz raznih drugih vzrokov.

V kurilnici je bilo vseh 30 reduciranih nastavljenosti danes nanovo sprejetih za profesionaliste, dočim so bili poprej zvaniki 1. ali II. skupine. Ti danes niso prejeli plače ter jo prejmejo kot profesionalisti šele konec meseca. Vendar pa želez-

niška uprava obljublja, da jim bo dala, ker so vsi sedaj v stiski, nekaj na akontacijo.

Danes so tudi železniški nastavljenosti prejeli znižane prispevke. To je, da so izgubili pri draginskih dokladah in so prejeli še za 10 odstotkov manjšo plačo. Vlakospremnost, premikalno in strojno osebje ni prejelo danes kilometražne. Stari pravilnik o kilometražah je namreč izgubil veljavo z novim letom, prometno ministrstvo pa še ni izdalo novega pravilnika.

V veljavi pa so ostale redukcije delavcev in dnevničarjev. Kakor je bilo obljubljeno, je pričakovati, da bodo ti postopno kmalu zopet sprejeti nazaj in sicer po potrebi službe. Želimo, da bi se to čimprej zgodilo!

O zniževanju najemnin

Ljubljana, 1. aprila.

Danes ob 11 dopoldne je obiskala deputacija Pokrajnske zveze hišnih posestnikov pod vodstvom predsednika g. Frelaha g. bana dr. Marušića. Deputacija je banu izročila resolucijo, ki je bila sprejeta na včerajšnjem obnem zboru hišnih posestnikov. G. ban je izrazil deputaciji svoje zadovoljstvo, da so hišni posestniki sami pripravili primerno urediti vprašanje stanovanjskih najemnin in je izjavil, da upa za sporazumno rešitev tega perečega vprašanja. Tudi naj bi se v naši občanini uredilo posebno razsodišče, ki naj bi te spore reševalo.

K temu poročilu bi dodatno k zborovanju hišnih posestnikov še omenili: V svoji 9. resoluciji predlagajo hišni posestniki postopno znižanje najemnin na tale način: »Za stanovanje ene sobe, kumine in pritlikline 200 do 400 Din; za stanovanje dveh sob, kumine in pritlikline 400 do 800 Din; za stanovanje treh sob, kumine in pritlikline 700 do 1200 Din. Za kopalnico bi se posebej racunalo 100 do 200 Din, ker kopalnice stavbo zelo podraze in stane kopalnica skoraj toliko, kakor ena soba. Vrh tega bi najemniki se plačevali v Ljubljani vodarino, gostarino in kanalsko pristojbino, katere pristojbine potirajo hišni lastniki za mesino obično.«

Treba je poudariti, da je tako zniževanje skrajno malenkostno. Navedene številke bi bile že se vsaj delno znošne, ampak povisale jih bodo še doliadi, katere potirajo gospodarji za mestno oagajno od najemnikov. Na ta način bo enosobno stanovanje s kopalnico v mestu še vedno pršlo na mesecnih 600 Din (brez doklad za vodarino, gostarino in kanalsko pristojbino, kar pa tudi znaša nad 10 odstotkov najemnine). Po tem takem bi za enosobno stanovanje s kopalnico moral najemnik plačati obizu 700 Din.

Mi pa vemo za številke in zelo ugledne ter socialne nišne gospodarje, ki v svojih hišah sredi mesta niti za večsojna velika in tepla stanovanja ne zantevajo takih vsot od svojih najemnikov. Plačilna možnost najemnika, uradnika, delavca in tu i oortnika, je danes zaradi znižanih plač tako padla, da bodo tudi hišni gospodarji morali o tem računati.

Krvav fantovski pretep

Dobrna, dne 30. marca.

Kljub sedanji krizi, ki tlači naše ljudi, se še vedno ogajajo zalostni in sramotni tepeži po gostinah. Fantje si čez teden težko prislužijo kak dinar. Ko pa pride nedelja ali praznik, pa seveda kar v gostilno, kjer morajo piti ko za stavo. (Sam sem videl, kako so imeli nekoč trije fantje v gostilni na enkrat 8 litrov vina na mizi.) Navadno pa postanejo fantje vsled preveč zaužite pijače nerovni in prepirljivi, tako da se malokdaj zgodi, da ne bi končali brez pretepa, pri katerem je še najbolj žalostno to, da imajo takoj nože v rokah.

Na velikonočni ponedeljek so pili fantje v gostilni pri Sv. Kunigundi, občina Galicija. Bilo je nekaj fantov, ki se niso nič kaj lepo gledali že iz prejšnjih časov. Ko je eden izmed fantov naročil krožnik juhe in jo pričel jesti, mu je naenkrat drugi izbil krožnik na tla. Seveda je bil takoj ogenj v stehi. Začel se je boj, kateri se je vedno bolj razvijal, tako da so prišli tudi noži na dan.

Kmeti fant Arušek Jožef iz Podgore je videl, da postaja pretep že nevaren zato je skočil vmes, ter hotel pretepače razgnati. Pri tem so pa vsi vdarili po njem in ga začeli obdelavati z noži. — Arušek je dobil zelo nevarne poškodbe na glavi. Ves obraz ima razmesarjen tako, da je še nevarnost, da izgubi vid. Odpeljali so ga takoj v celjsko bolnišnico, kjer mu bodo poizkušali vrniti zdravje.

Orožništvo iz Dobrne je bilo takoj na kraju pretepa, kjer je ugotovilo storilce, kateri bodo sedaj prav lepo poučeni, kako se morajo obnašati.

Hrastnik

Uradni dnevi sodnije. Okrajno sodišče v Laškem poroča, da se bodo v letu 1932 vršili v Hrastniku v občinski pisarni še sledeči uradni dnevi: 16. aprila, 21. maja, 18. junija, 16. julija, 20. avgusta, 17. septembra, 15. oktobra, 12. novembra in 10. decembra, vsakokrat od 9 do 12 in od pol 14 do 16.

Leseni križi!

Novi »Slovenec« roman

V nedeljo 3. aprila bo začel izhajati v »SLOVENCU«

novi roman »Leseni križi«

ki ga je spisal znameniti francoski pisatelj.

»Slovenec« roman — »Leseni križi« je najboljši vojni roman svetovnega slovesa, tako napet in pretresljiv, tako prepojen globoke tragike in vzvišene ljubezni, da mu ne najdeš enakega.

Zato opozarjamo na ta roman vse, ki jim je na resnično lepem in nad vse zanimivem berilu.

Naročite »Slovenca«!

Lep vzgled tovarnarjem

Slovenjgradec, 31. marca.

G. Karel Köllner, lastnik tukajšnje tovarne kos, je za letošnje velikonočne praznike kakor po navadi za vse praznike obdaroval svoje delavstvo s tem, da je razdelil med nje »pisanke« v denarju. Razdelil je vsega skupaj blizu 4000 Din, od katerega so dobili nekateri delavci po 50, drugi po 100 Din in še več. Delavstvo te tovarne je zaradi tega čina svojem delodajalcu prav hvalno. Zeleti bi le bilo, da bi imel dosti posamelecev.

Dolga zgodba kratkega življenja

mokronoškega avtomobilskega prometa.

Mokronog, 1. aprila.

Tako smo bili veseli, ko se je 1. 1930 v Mokronogu našel avtopodjetje in začelo promet, vsak dan enkrat v Sevnico in nazaj v Mokronog. trikrat na dan pa na kolodvor Mokronog-Bistrica. Mi smo daleč od Sevnice, pa tudi Mokronog-Bistrica je daleč od rok. Vozniki so dragi! V Sevnico računa 100 Din, na kolodvor Mokronog pa 150 Din. Ceste so včasih grozne.

Ali kaj čudnega, če smo biti veseli avtovožnje? Šlo je, pa dobro je šlo. Ljudje so se navadili in avto je bil zaželen. Pa se je začelo khati! Niso se držali voznega reda, ali pa sploh niso peljali, pokvaril se je avto, eden je blizu Sevnice zgorel, drugi je zgorel na Smetovših nad Mokronogom — vse je zaspalo. Konji so zopet nastopili svojo službo.

Letos je zopet stari podjetnik prišel z novim avtobusom in začel voziti. Spet smo bili veseli, zadihali prosto, saj smo imeli zvezo s Sevnico in na naš kolodvor smo hitro pa ceno se vozili. Pa je te dni zopet vse zmrazilo. Kje tiži vzrok? Podjetnika sta hodila od Poncija do Pilata — pa nista dobila koncesije. Ali je kak nevoščljivec vmes posegal? Ne vemo! To pa prosimo merodajne oblasti, naj gredo kakemu novemu eventualnemu podjetju na roke zaradi nas ljudi, ki smo tako odrezani od sveta in zapuščeni.

Domačin G. Kolenc je vozil redno na kolodvor s svojim poltovornim, pa so kmalu prijazni ljudje bili na delu, in prišla je prepoved. Udarjeno je pa ljudstvo!

Le pojdite temno noč na kolodvor Mokronog, kako se vse peha za voz, kako nejevoljni grejo ljudje po cestni brozgi v trg. Poskusite! Vsa trg ima dva kolese! To je vse, kar se da najeti. In če nas klikejo h okrajnemu načelstvu v Krško? se kako »fletno« če cizati skoro 5000 km daleč s suhim konjičkom! Pridi pa poskusi!

Po slabem vremenu

pomoč skoro hipna

Deževni dnevi, premočeni čevlji, vlažna obleka, znak nevarnosti. Prehlajenje, omotica, revmatizem, išias. Bolečine po vsem telesu, prsa zatrpana, zadržljivost.

Ublažite si ta neprijeten občutek. Namažite se s SLOAN-OVIM Linimentom. Greje, polajšuje zadohu, odpravi bolečine.

Dobiva se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-OV LINIMENT

odpravi bolečine.

»Odobreno od Ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja Sanitetsko odeljenje z rešenjem S. br. 4497 od 15. marca 1932.«

Vode naraščajo

Belgrad, 1. aprila. AA.

Odbor za obrambo pred poplavami v notranjem ministristvu je izdal o položaju na dan 31. marca poročilo v katerem pravi med drugim:

V teku dneva je na mnogih krajih deževalo. V vrbaski banovini je tudi snežilo. Povprečna dnevna temperatura je znašala plus 7, nočna pa —0.5. Sneg se je začel naglo topiti. V nižinah je večinoma izginil, v višjih predelih pa ga je do 9 cm.

Donava od Budimpešte do Novega Sada pada, do Oršove zopet neznatno raste. Drava je od Maribora do Osjeka narasla za povprečno 20 cm. Tisa pada. Nevarnost poplav v nekih delih Banata bo še nekaj dni trajala. Sava je od Zagreba do Šabca

močno narasla. Pri Sisku je narasla za 244 cm. Sava je s tem dosegla višino, ki zahteva primerne obrambne ukrepe. Na ogroženih krajih so potrebna dela že v teku.

Belgrad, 1. aprila. AA.

Vsled toplega vremena je pričakovati novega naraščanja naših rek. Sava je v svojem gornjem toku do Zagreba zaenkrat le neznatno narasla, od Zagreba dalje pa je priliv vodnih mas iz Kolpe in Une prav močan. Sava je v zadnjih 24 urah pri Zagrebu narasla za 84 cm, pri Sisku za 96, pri Jasenovcu za 100 cm.

Kolpa je pri Karlovcu v zadnjih 24 urah narasla za 244 cm. Una za 74 cm, Vrbas pri Banja Luki za 30 cm.

Na razvalinah družinskega življenja

Domžalska tragedija pred sodniki

Ljubljana, 1. aprila.

Zadnja današnja razprava pred malim senatom je razgalila žalostno družinsko sliko, katere ozadje tvori nezvestoba žene, beda in brezposelnost. Poskušena umora z zadavljenjem je bil obtožen 29 letni delavec Vinko Koletnik, doma iz Sv. Marjete ob Pesnici, stanujoč v Domžalah. Na novega leta letos jutraj je skušal z vrvo zadaviti svojo ženo Julijano, roj. Majhenič. Vinko je večinoma molčal pred sodniki. Pripomnil je samo: »Prosim za milostno sodbo! Priznam in ostanem pri svojem zagovoru v preiskavi. Stori sem v zmedenosti in obupu.«

Predsednik s. o. s. g. Anton Mladič je nato prečital preiskovalni zapisnik in navedel: Razmere v družini niso pač bile prirščne, ker je 4 leta živel v Mariboru z neko drugo žensko, žena pa doma z drugimi. Glavni povod pa so bili večni prepripi v družini. Obtoženec pravi, da je tega največ kriva žena nezvestoba, dalje beda in brezposelnost. Ni mogel več poslušati joka otrok. Hodil je kruha prosit, da bi potolažil glad otrok. V zmedenosti je pograbil za trak. Na novega leta ob 5 jutraj je prišel k ženi, ki je še spala. Zbudil jo je in ji prijazno voščil srečno novo leto. Po kratkem razgovoru in brez vsakega prepira je obtoženec ženo objel in rekel: »Vsakomur je svoje namenjeno.«

Izjava

slovenskih kulturnih delavcev.

Podpisani kulturni delavci iz Slovenije iz principijelnih razlogov najostreje obsojajo metode, ki se jih poslužuje g. Miloš Crnjanski v svoji nelojalni polemiki z urednikom »Srbskega književnega glasnika« in biblioteko »Nolite«.

Albrecht Fran, književnik in urednik »Ljubljanskega Zvonca« — Dr. Bartol Vladimir, književnik — Cerkvenik Angelo, književnik — Čufar Tone, književnik — Delak Ferdo, režiser — Dolinar Ljuba, kipar — Dr. Gavella Branko, režiser — Gollja Pavel, književnik in ravnatelj Drame v Ljubljani — Gorše France, kipar — Gspan Alfonz, književnik — Ivanuša Vilko, književnik — Jakopič Rihard, slikar — Klopčič Mile, književnik — Kocjančič Karlo, književnik — Kos Tine, kipar — Košak Vinko, književnik — Kozak Juš, književnik — Kozar France, književnik — Kranjc Jože, književnik — Kreft Bratko, književnik in režiser — Kresal Rudolf, književnik — Krošl Tone, književnik — Lenček Janez, književnik — Dr. Lovrenčič Jože, književnik — Magajna Bogomir, književnik — Mrzel Ludvik, književnik — Orel Boris, književnik — Pahor Jože, književnik — Pajk Peter, književnik — Niko Pirnat, kipar — Podbevšek Anton, književnik — Dr. Leben Stanko, književnik — Seliskar Tone, književnik — Dr. Slodnjak Anton, književnik — Širok Albert, književnik — Škerl Silvester, književnik — Stukelj Ciril, urednik »Svobode« — Tratnik Fran, slikar — Vidmar Josip, književnik — Winkler Vencislav, književnik — Vodnik France, književnik — Vuk Ivo, književnik in predsednik »Cankarjeve družbe« — Zagar Janez, književnik in urednik »Modre ptice« — Župančič Oton, književnik in upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani.

Vroč kri na stara leta

Ljubljana, 1. aprila.

M. Andrej, ki ima na hrbtu že 6 križev in pol, je star drvar, doma tam nekoč od Bleda. Je majhne postave, koščen in še trden kakor dren. Pred sodniki malega senata, ki mu je predsedoval s. o. s. g. Anton Mladič in sta bila sosodnika gg. Ivan Kralj in Jakob Jerman, je stal po konci kakor star vojščak in se zagovarjal zaradi težke telesne poškodbe s smrtno posledico.

Državni tožilec dr. Hinko Lučovnik ga je obtožil tega zločina, ker je lani 30. novembra, kakor pravi obtožnica, s kuhinjskim nožem sunil drvarja Antona Primožiča v zunanjo stran levega stegna tako močno, da mu je prerezal žilo-odvodnico in je Primožič zaradi infekcije pozneje 13. decembra umrl v ljubljanski bolnišnici. Obtožnica pravi, da je Andrej, ki na videz kaže mirnega človeka, zelo hude narave. Andrej se je pred sodniki zagovarjal takole:

»Gospodje! Obtožnica pravi, da sem ga jaz udaril tudi po glavi. To ni res, saj bi se mu poznalo. Tisti-le nožek je bil, ne pa kuhinjski. Nande ga mora poznati. Primožič me je napadel. Očital mi je najprej, da sem napravil premalo drv. Takrat sem delal »krikok«. (Jed iz sira in zabele). Mene je najprej klonil z roko. Malo sem bil pijan, ker sem spil nekaj špirita.«

»Stara pretepaška kri vam je zavrela«, je pripomnil državni tožilec. Predsednik senata je pri-

stavil, da je ranjenemu Primožiču nudil prvo pomoč kovač Florijan Ušar s tem, da mu je zatisnil rano, ker je kri močno curjala. Pozneje je prišel zdravnik dr. de Gleria. Nato so Primožiča »doma pacalili in ga vsled infekcije rane morali pozneje prepeljati v ljubljansko bolnišnico, kjer so mu nogo najprej odrezali, a je kljub temu umrl.

Pokojnikov brat Nande s kastorcem v roki je kot priča dejal: »Malo je bil pijan. Brat mu je očital, da je premalo drv naredil. Vzel je nož in sunil. Dejal je: Se nisi bil nič v vojski, boš pa sedaj!« — Priča Matevž Družnik: »Najprej ga je klonil Primožič. Malo sta se štrajtala.« — Priča posestnik Franc Rekelj: »Dober dan, gospodje! Hočem priče, če hočete. Štrajtala sta se zaradi holcerije. Kadar je Andrej pijan, je strašno siten.«

Andrej je bil že večkrat zaradi tepeža kaznovan. Do leta 1913 ima na grbi kar deset takih kazni. In Andrej je bil obsojen na dve leti robije in v izgubo častnih državljanskih pravic za pet let. Sodišče je upoštevalo njegovo visoko starost, drugače bi prejel večjo kaznen. Andrej je sodnikom po sodbi zamomljal: »Se bom premislil, če sprejem kazen.«

Vjeta tatova

Slovenjgradec, 31. marca.

Vlomilca, ki sta pretekli teden vlomila v župnijsko kašo v Starem trgu, kakor smo poročali v velikonočni številki »Slovenca«, so že takoj prvi dan zasledovanja izsledili in zaprili. Vlomilca nista iz Starega trga ali iz bližnje okolice kakor so to prvotno domnevali, temveč sta iz Legna. Dobili so ju tako hitro radi tega, ker so ju videli in spoznali nekateri ljudje, ki so kritični večer bdeli pri mrlju v Legnu in so v mesečini videli oba vlomilca nesti v poznih ponočnih urah težke vreče po legenskem polju. Zato so ju potem ovadili žendarmariji. Pšenico so orožniki pri preiskavi našli, ter sta jo tatova morala nesti nazaj, dočim ajde niso dobili, ker sta se vlomilca izgovarjala, da sta jo nekam skrila in jo je jima potem zopet nekoč drugi ukradel.

Gorenji Logatec

Proslava 25 letnega oderskega delovanja našega rojaka gosp. Franceta Poženela je lepo uspela. Tako lepe uprizoritve, kakor je bila jubilejna predstava »Zlatopoljane«, menda že dolgo ni bilo v Logatcu. Seveda se je posebno odlikoval gosp. jubilar o naslovni vlogi. Odlična je bila Veronika g. Emil Oražem. Z veseljem moramo ugotoviti, da so se tudi naši domači igralci to pot posebno potrudili. Gledalci so z živahnim odobravanjem dali duška svoji zadovoljnosti. Pred igro je predsednik Prosvetnega društva gosp. Skvarča v kratkem nagovoru pozdravil slavljence, mu čestital ter izročil častno diplomu.

Odbor Katoliške akcije v Dolenjem Logatcu je nabral pri blagih darovalcih 1326 Din in 1237 kg raznih živil. 200 Din je odbor daroval za kruh revni šolski mladini, za ostali znesek pa so se nakupila živila, tako, da je bilo med circa 100 družin (ozir. circa 430 družinskih članov), ki živi v velikem pomanjkanju zlasti radi brezposelnosti, razdeljenih 1630 kg živil. V imenu obdarovanih se odbor Katoliške akcije vsem darovalcem najto-pleje zahvaljuje.

Ljubljana

VII. materinska proslava

Krščanskega ženskega društva

dne 4. aprila ob pol 20 v opernem gledališču.

Spored:

1. Otrokova prošnja. Deklamacija: Marija Grošljeva. 2. Slavnostni govor. 3. Mamica išče svoje dete. Deklamacija: Anica Černe. 4. Nastop Ljubljanskega orkestra orglice. 5. Dva računa. Otroška enodejanka: P. Zakrajšek. 6. Ljubljanski orkester orglice. 7. Čudodelna pišča. Otroška igrice v 4 prizorih: P. Krizostom Sekovanič. — Sodelujejo: gđ. Slavica Vencajz. Režiser gosp. prof. Osip Šest. Glasbene točke uglasbil gosp. P. Francišek Ačko. Orkester vodi gosp. prof. Jeraj. — Cene običajne dramske. Vstopnice se daje v predprodaji v unionski trafiki.

Kaj bo danes?

Drama: »Kar hočete«. Izven. Znižane cene. Opera: »Sevilski brivci«. Red E. Velesejem: Oltoritev razstave »Zivalice«. Ob 10 dopoldne. Union: Proslava desetletnice »Jadranske Strazne«. Ob pol 21. Kino Kodeljevo: Ob 20: »Yvonne« (Greta Garbo). Nočno službo imata lekarni: mr. Trnkoczy, ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.

Krasne plašče

že od Din 350,- in obleke od Din 90,- naprej dobite pri tvrdki

* Fran Lukič, Stritarjeva ul. 9

○ Pogreb Ivana Hrasta. Včeraj ob 2 popoldne se je vršil pogreb pokojnega ravnatelja Mestne hranilnice v p. g. Ivana Hrasta. Poleg sorodnikov so spremlili pokojnika na njegovi zadnji poti še vsi uradniki Mestne hranilnice, ki so šli pred vozom s krsto, dalje zastopniki občinskega sveta in mestnih podjetij ter zelo številno občinstvo. Pokojniku naj sveti večna luč!

○ Sneg naglo kopni. Predsnočnim in tudi včeraj je deževalo. Posledica je bila, da je na ljubljanskem polju sneg, ki ga je ostalo še nekaj centimetrov, prišel kopneti ter je po večini že skoraj zginit s polja. Ljubljana, kakor tudi njeni dotoki z barja, so močno narasli, vendar pa je nevarnost povodnji že minula in se torej ni uresničila bojazen prebivalstva, ki se je vzpelo velikega snega pred tremi tedni balo, da pride spomladaj velika povodenj.

○ Nesreče. Včeraj je prišel v ljubljansko bolnišnico 29-letni Alojzij Drolc iz Merince pri Vranskem. Hotel je z dinamitno patrono nekaj razstreliti ali jo izprazniti. Patrona pa mu je v roki prehitro eksplodirala in mu odrgala tri prste na levi roki. Košček kovine je priletel Drolcu tudi v levo oko in mu ga lažje rani. — V Krmelju se je ponesrečil 15-letni Rudolf Žužek, sin rudarja. Sekal je trtne kolice in se pri tem delu močno vsekaval v levo roko. — 31-letni kajzar Franc Sebenik iz Podpeči se je te dni vračal domov. Spotoma

Pozor! NOVO! Pozor!
ZELO AKTUALNO!

Te dni izide:

Dr. Mih. Opeka:

OČETOV KLIC

Sedem govorov o Katoliški akciji.

Vsebine: I. Kaj je Katoliška akcija — II. Apostolat z gleda — III. Apostolat molitve — IV. Apostolat besede — V. Dela ljubezni do bližnjega — VI. Kako tedaj? — VII. Sola za izbrane čete.

Cena broš. izvodu Din 10,- po pošil Din 150 več.

Naročajte naprej v prodajalni
H. Ničmanovi!

se je ustavil v neki gostilni v Notranjih gorah. Tam pa se je kar na lepem zaletel vanj neki pijan prepeš in ga zabodel z nožem v levo stegno. ○ Sleparski krojač. Ljubljanska policija išče nekega I. S., po poklicu krojača, ki je izvršil nekaj sleparij in malih poneverb. Tako ga je sedaj ovdela Neka Franja K., da mu je izročila lepo obleko v čiščenje in likanje. Krojač pa obleke ni več vrnil temveč je neznanokam izgubil in tudi na njegovem dosedanjem stanovanju ne vedo, kam je odšel. Z njim je vzela slovo tudi ta obleka. Oškodovanka trpi okoli 1500 Din škode.

KINO KODELJEVO :: Tel. 51-62

Danes ob 20 in jutri ob 17.30 ter ob 20

YVONNE

(Greta Garbo)

Jutri ob 15.30

»Zmagovalec Sahare« (Tom Mix)

Vstopnina 8, 6, 5 in 4 Din. Galerija 10 Din.

○ Zajčjereja je danes eden najrentabilnejših in najcenejših poslov, ki ne zahtevajo od poselnika kuncen ne posebnih izdatkov, ne izgube časa. Ker se zajci neverjetno hitro plode in je njih meso boljše in cenejše kot telečje, poleg tega se pa da še koža na več načinov praktično porabiti, je zajčjereja v teh slabih, dragih časih neprecenljive važnosti posebno za male posestnike in delavce. Točna navodila, kako je treba postopati z zajci podaja knjižica: Umna reja kuncen, ki sta jo spisala dr. A. Jenko in A. Inkret in stane Din 16,-, dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Ravno v teh dneh prireja tukajšnje društvo »Zivalica« na ljubljanskem velesejmu svojo razstavo malih živalic ter bodo imeli obiskovalci priliko zvedeti potrebno glede reje, pasme in gradnje zajčjih hlevčkov itd.

„Parket“

družba z o. z.

Ljubljana, Wolfova ulica 10/1

Telefon 22-90

Dobavlja hrastove in bukove parkete
po najugodnejših pogojih

Moste pri Ljubljani

Možje! Danes ob pol osmih zvečer bo za vas v kapelici Salezijanskega mladinskega doma govor in blagoslov. Mnogi so namreč pri zadnjih duhovnih vajah izrazili željo, naj bi se večkrat priredile pobožnosti samo za moše. To naj bi tudi družilo v neko duhovno skupnost vse katoliške moše iz Most. Določili smo za to soboto pred prvo nedeljo v mesecu.

Cerkveni vestnik

Meščanska Marijina kongregacija za moše pri sv. Joželu ima v nedeljo, dne 3. t. m. ob 7 sveto mašo s skupnim sv. obhajilom in ob 11 dopoldne pa običajni shod.

II. Vnanja kongregacija pri urušinkah v Ljubljani ima jutri, 3. t. m. zjutraj ob šestih skupno sv. obhajilo s s sv. mašo in popoldne ob dveh shod. Pridite vse. — Voditelj.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE.

Drama.

Začetek ob 20.

Sobota, 2. aprila: KAR HOČETE. Izven. Znižane cene.

Nedelja, 3. aprila ob 15: JUBILEJ. Izven. Znižane cene. — Ob 20: NEKDO. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 4. aprila ob 20: ZDRAVNIK NA RAZPOTJU. Izven. Znižane cene.

Opera.

Začetek ob 20.

Sobota, 2. aprila: SEVILJSKI BRIVCI. Red E. Nedelja, 3. aprila ob 15: OJ TA PRESMENTANA LJUBEZEN. Izven. Znižane cene. — Ob 20: CAVALIERIA RUSTICANA. GLUMACI. Izv. Znižane cene.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Sobota, 2. aprila ob 20: KAVERNA. Ab. D. Nedelja, 3. aprila ob 15: VIKTORIJA IN NJEN HUZAR. Znižane cene.

Ob 20: TRAVIATA. Gostovanje ge. Tinko Wesel-Polla. Ob 20: ZEMLJA SMEHLJAJA. Znižane cene.

sica. Knjigo krasni mnogo zelo posrečenih risb celj. akad. slikarja A. Seebacherja. »Titac« je pristrana, napeta zgodba o prerisani volčici, ki so jo ljudje ugrabili kot mladiča. V ujetništvu je spoznala človeške zvijače in se naučila, kako se je treba čuvati človeških nakan in nevarnosti, ki preže na volkove. Te izkušnje je pozneje v polni meri izrabila, ko je pobegla in začela živeti svobodno življenje v naravi ter obvarovala svoje mladiče pred poginom. Povest »Lisica« opisuje prebrisnost zvitorepke in tragiko, ko mati končno zastrup mladiča, ki so ga ljudje ugrabili in ki ga ni mogla več rešiti. Knjiga je kartonirana in stane 18 Din. Dobi se v vseh knjigarnah in pri založnici Zvezni tiskarni v Celju. Z užitkom jo bodo čitali otroci in odrasli. Knjiga je zelo primerna za darilo, in jo tudi šolam toplo priporočamo.

Novost v naši strokovni književnosti. V založbi Banovinske založbe šolskih knjig in učil je izšla izpod peresa gg. F. Jelenc in N. Velikonje knjiga »Serviranje«, ki služi največjo pozornost naših gostilničarjev in hotelirjev, prav tako pa tudi naših gospodinj. Knjiga je bila spisana po uradnem nalogu kr. banske uprave v sodelovanju tujkega prometnega se radi tega prodaja po nižji ceni brez vsakega dobička po 72 Din. Manjkati ne sme v nobeni naši gostilni! Naroča se neposredno pri Banovinski založbi šolskih knjig in učil v Ljubljani.

Gornje mesto

Povest iz zagrebškega življenja. Spisal Bogomir Magajna. Mohorjeve knjižnice 48. zvezek. Strani 270. V platno vezana Din 52, broširana Din 36. (Za ude Mohorjeve družbe 25% ceneje, če naroče knjigo naravnost pri založnici.)

Ko je ta povest izhajala v »Mladiki«, je uživala veliko zanimanje ne samo doma, marveč tudi pri

Zadnja poročila:

Vihar v madjarskem parlamentu

Budimpešta, 1. aprila. tg. Na današnji seji poslanske zbornice je prišlo do velikih skandalov. Ko se je obravnavala načrt zakona za pobijanje oduševstva, je opozicija grajala, da je vlada predlog komisije naknadno znatno izpremenila. V znak protesta je potem zapustila poslansko zbornico vsa meščanska in socialno-demokratska opozicija in se vrnila šele po daljšem času, ko je vlada podala pomirljivo izjavo. V nadaljnji seji je poslanec neodvisnih malih kmetov Ulany ostro napadel vlado, ker se je predzrila prekoračiti izdatke proračuna za 37,5 milijonov pengőjev, kljub temu, da so se plače uradnikov znižale, da se inozemski dolgovi ne plačujejo in šole ne kurijo. Opozicija je glasno pritrdjevala govorniku,

vladna stranka pa je hrupno ugovarjala. Ko je potem socialni demokrat Györki očital vladi, da je napravila 37,5 milj., in sporočil, da je socialno-demokratska stranka vložila predlog, da se vlada obtoži, so člani vladne stranke glasno ugovarjali. Ko je potem izjavil še socialni demokrat Peyer, da v madjarski vladi ni niti enega, ki ne bi bil panamist, je skočil poslanec Kelemen proti Peyerju. Člani vladne stranke so grozili socialnim demokratom, ti pa so obkolili Peyerja, da bi ga varovali. Obe stranki sta se zmerjali z najrazličnejšimi psovkami. Šele po dolgem času se je predsedniku posrečilo pomiriti stranke in napraviti red. —

Londonška konferenca

Pariz, 1. aprila. tg. V Parizu se potrjuje, da bo konferenca štirih velesil v Londonu 6. aprila. Francoski delegat bo fin. minister Flandin. Dne 12. aprila se bo sestal Svet Zveze narodov v Ženevi na seji, na kateri bo razpravljalo o finančnem položaju Avstrije in Madjarske, Bolgarske in Grčije.

Praga, 1. aprila. AA. »Prager Tagblatt« poroča iz Pariza, da bo po konferenci štirih velesil konferenca bančnikov o finansiranju podunavskega načrta. Vlada Združenih držav je izjavila, da bi na tej konferenci rada sodelovala s svojimi strokovnjaki. Zanimivo je, da je Tardieu o priliki trgovinskih pogajanj med Francijo in Švico izrazil željo, naj bi pri podunavski zvezi sodelovala tudi Švica.

Čehi in podonavski federacija

Praga, 1. aprila. tg. V debati o Beneševem ekspezeju o srednji Evropi so izjavili češki agrarci, da mora češkoslovaško poljedelstvo dobiti jamstva, da se bodo njeni proizvodi zaščitili in ohranili primerno ceno. Češkoslovaški trg se mora varovati za povprečne cene za žito, ki bi se morale stabilizirati za več let. Govornik čeških narodnih demokratov je prečital izjavo obolevalega voditelja stranke dr. Kramarja, ki odkrito odklanja Tardieujev načrt, zahteva pa evropsko rešitev krize. Če bi šlo za rešitev, ki bi se omejila samo na 5 podonavskih držav, bi se gravitacijska gospodarska moč Nemčije lahko uveljavljala še dalje. Na koncu debate je govoril še enkrat dr. Beneš in vztrajal pri francoski zahtevi, naj ne bi prišlo do konference devetih držav, ker bi vzbujala vtis, da stoji pet majhnih držav pod pritiskom štirih velesil. Velesile bodo sedaj najbrže obravnavale načelo, ali morejo pristati na preferenčni sistem. O detaljih pa se bodo sporazumele male države, popolnoma varujoč svojo suverenost. Nato pride na vrsto tretja etapa tega vprašanja: sporazum z nadaljnjimi interesenti, t. j. z velesilami. Pri tem bo seveda nastal nov problem: razmerje med politiko in gospodarstvom. Ničče ne more biti tako naiven, da bi mislil, da za temi gospodarskimi vprašanji ne bi tičala politična vprašanja. V bistvu gre za to, da se življenjski standard madjarskega, romunskega in jugoslovanskega kmeta in delavca dvigne na češkoslovaški nivo, pri čemer pa se mora češkoslovaški nivo ohraniti. Po mnenju dr. Beneša je večina češkoslovaškega naroda za idejo evropskega gospodarskega sodelovanja.

Zagrebska vremenska napoved: Toplo. Mestoma bo deževalo.

Maribor

□ Ukinitve mestne ogrevalnice. Ker je nastopilo toplejše vreme, je bila v četrtek zvečer ukinitvena mestna ogrevalnica v Razlagovi ulici, dočim se bo hrana v mestni ljudski kuhinji in v javni kuhinji še nadalje nudila najrevnejšim slojem. Od otvoritve 31. decembra dalje do 31. marca, je mestna ogrevalnica siromašnim slojem brezplačno izdala 94.070 porcij mleka, kave in čaja s kruhom. V mestni ljudski kuhinji in v javni kuhinji se je v navedenem času izdalo istotako brezplačno 35 tisoč 400 obedov. Skupno je bilo torej izdanih siromašnim slojem mesta Maribora iz sredstev pomožne akcije v treh mesecih 129.470 porcij hrane. Razen hrane je prejelo 1164 družin odgovarjajočo količino premoga, drv, moke, obleke, perila in obutve ter nakaznic za razne potrebščine v trgovinah, dočim so se denarna sredstva nudila le v najnujnejših primerih (stanovanjska najemina itd.), in sicer 315 osebam v skupnem znesku 27.407 dinarjev. Za dobo treh mesecev je bilo zaposlenih pri mestnih zaslišnih delih 60 družinskih očetov z velikim številom družinskih članov.

□ Napad na Batino podružn. pred sodiščem. Spor radi konkurence med Bato in čevljarji je tvoril včeraj vsebino zanimive razprave, ki se je vršila pred mariborskim okrožnim sodiščem. Zagovarjal se je čevljarji mojster Anton Ertl radi napada na izložbena okna Batine podružnice na Aleksandrovi cesti, ki je vzbudil januarja meseca letos toliko pozornosti. Ertl je v noči od 23. januarja razbil s kamenjem vse izložbene šipe, pet po številu na Batini podružnici ter povzročil trdki s tem 19.853 Din škode. Dejanje je izvršil v poznih nočnih urah, ko so bile ulice prazne, da ga ni mogel nihče ovirati. Nabil si je iz gostilne grede, kjer se je napil za korajžo, česnega kamenja ter zmetal nato v vsako šipo en kamen. Ko je vse pobil, se je dal mirno odvesti od stražnika. Pri razpravi je priznal, da se je že dolgo pečal z mislijo napraviti trdki Bata škodo, ki dela čevljarjem-rokodelcem najhujšo konkurenco. — Mojster Ertl je svojevrsten človek. Imel je svoječasno veliko premoženje, katerega pa je po večini porabil za izdajo knjige, v kateri je objavil novo svetovno občevalno sredstvo, ki naj bi nadomestilo dosedanje jezike ter bi bilo vsakemu razumljivo. Sistem je obstojal na posebni sestavi števil, stvar se pa v praksi ni obnesla. — Obtoženec se je zagovarjal, da je storil dejanje v trenutni duševni zmedenosti in iz obupa, ker mu obrt slabo gre. Na vprašanje predsednika, kako misli povrniti trdki Bata nastalo škodo, je odvrnil, naj ga Bata sprejme v službo ter mu odteguje od plače toliko časa primerne zneske, da si povrne škodo. Obsojen je bil na 6 mesecev strogega zapor, vendar le pogojno za dobo 5 let.

Naznanilo

Slavnemu občinstvu javljam,

da sem danes prevzel hotel »Mariborski dvor« v palači Pokojniškega zavoda

in bom mogel s svojo dolgoletno prakso zadovoljiti vsakršno zahtevo v moji stroki.

Tomo Majer

□ Hotel »Mariborski dvor« v novih rokah. Hotel »Mariborski dvor« je prevzel gosp. Tomo Majer, svoječasi najemnik kolodvorske restavracije v Mariboru. G. Majer je priznan strokovnjak v svoji stroki in brez dvoma bo storil vse za uspeh svojega podjetja.

□ Surova poškodba. Iz Zgor. Jakobskega dola je bil prepeljan v mariborsko bolnišnico posestnik Alojzij Jamernik. Postal je žrtev napada sosed, ki ga je udaril s planko s tako silo po glavi, da je zadobil težke poškodbe na možganih.

Kulturni obzornik

Nove knjige in revije

»Zlatna knjiga«, dokaj razširjena beograjska mladinska biblioteka, je v zadnji ediciji izdala »Dedine in babine priče« od Viktora Hugoja in G. Sandova. Odlični slikar Vladimir Zdrinski je flustriral romantične zgodbe z več lepimi slikami. Izdaja Geze Kohna, Belgrad.

Gambarska kronika. Napisal Flisek Viktor. Zgodovinski igrakaz v treh dejanjih. Založila Kreskova mladina Zagorje ob Savi. Pravice uprizaritve ima vsako društvo, katero nabavi pet knjig. (12 možkih in 2 ženski ulogi).

Novi život, list za brezalkoholno kulturo, 3. številka. Posvečena je treznostnemu pokretu med železničarji in prinaša obširen pregled protialkoholnega gibanja v Jugoslaviji. (Med drugim poročilo o ljubljanskem treznostnem kongresu).

Ferijalec, glasnik Ferijalnega saveza, št. 3. priložuje med drugim tudi statistiko Beneške Slovenije. Po piščevih podatkih Beneški Slovenci posedajo ozemlje 415 km² in znaša njihovo število okrog 36.000 duš.

Planinski vestnik, št. 3.: J. Mlakar: Po znamenitih potih. — Dr. Br. Gušić: Dinarske Planine (jako informativni članek). — M. Debelakova: Komna. — J. Zazula: Štirideset let z naravnostkom. — Obzor in družbene vesti.

Titac. — Lisica. V prevodu znanega prevajalca mladinskih knjig prof. Pavla Holecika v Celju ter založbi in tisku Zvezne tiskarne v Celju je ravnokar izšla na 96 straneh v lepi, okusni opremi nova mladinska knjiga — prevod dveh živalskih povesti Ernesta Thompsona Setona »Titac in »Lisica«.

Dnevna kronika

Kaj pravite?

Oni dan mi je prijatelj naznanil celo za te tase pretresujočo vest, da bodo na lepem in bogatem Semmeringu odprli »judsko kuhinjo za stradalajočo industrijo«. Ker živim v kraju, kjer novodobna zvečer, ki se imenuje »križa«, dan na dan goli in tre svoje nesrečne žrtve, sem bil takoj pripravljen verjeti tudi to norico. Zato sem dejal: »Glej ga hudiča, tole daleč smo že! Saj pa ni čudno! Dokler so jih prostovoljno podpirali delavci in jim neprostovoljno odstopali celo precejšen del tega, kar je bilo vredno dela delavskih rok, so ti gospodje že se šajali na kako vižo, da jim ni bilo treba ravnati ali berati. No, pa se je kaj ostalo, da so si gospodje iz bližnjega Dunaja in sosedne Budimpešte ler z juga in zahoda lahko privoščili kako zabavo, kakor se spodobi... Sedaj pa, ko so delavci na političnih, čeprav ne prostovoljnih, je za gospode težje, je sploh težko. In zato bo ljudska kuhinja...»

»Pojdi no, me je prekinil prijatelj. »Ti tega ne razumeš.« In mi je prav po borzijsko razložil celo reč takole: »Vidiš, v naši državi so cementarne napravile kartel, katerega je bilo treba iti sklepali prav na Semmering. To je bilo že meseca januarja. Že februarja se je pokazalo blagodejnost tega kartela, ko se je cena cementu povišala za 4 Din za 100 kil. In ta cenešek pojde vsekakor za vzdrževanje te človekoljubne »judske kuhinje« na Semmeringu, kjer so razni gospodje tudi v lepih časih dali skupiti lepe milijone. Ker pa imajo v naši cementni industriji največ izgub — danes namreč živi vsakdo le od izgube — Lahi, Nemci, Francozi in Madžari, in ker je Semmering vsem tem najbolj pri roki in najbliže Budimpešti, kjer je ena največjih cementarn, zato razumeš, zakaj so ti gospodje pribijali tiste štiri dinarke k jugoslovanskemu cementu ravnno na Semmering. Sama človekoljubnost je to, stari fant!« Tako mi je razložil prijatelj.

Jaz pa sem onemel nad to modrostjo, ker sem doslej mislil le na to, če bo cement dražji, da bodo zgradbe dražje, stanovanja dražja itd. Mislil sem, da je cement predmet, ki naj koristi prebivalstvu, pa vidim, da je cement le vir za človekoljubnost do stradalajočih bogatinov in da je ta stvar pravilna in sodobna, kakor je pravilen in sodoben stari slovenski pregovor: »Lačna vrana sito pose!«

Koledar

Sobota, 2. aprila: Francišek Pavl., spoznavalec: Leopold Gaj.

Osebnosti

Iz sodne službe. Upokojeni so: sodnika okrožnega sodišča Oskar Dev v Mariboru in dr. Fran Kranjčič v Celju, ravnatelj zemljiške knjige pri okrajnem sodišču v Laskem Anton Gralenauer, višji pisarniški oficij Josip Skerlavaj v Ljubljani, Valentin Rupnik in Janez Hribovšek v Radovljici, Mihael Luznar v Škofji Loki, Martin Pen v Rogatcu in Anton Melie v Novem mestu. — V višjo skupino oziroma plačilno stopnjo so napredovali: predsednik okrožnega sodišča v Novem mestu dr. Josip Kavčič, predsednik okrožnega sodišča v Mariboru dr. Fran Zihner, višji državni pravdnik v Ljubljani dr. Mirko Grasselli, višji pisarniški ravnatelj pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani Vladimir Abram, ravnatelj zemljiške knjige pri deželnem sodišču v Ljubljani Josip Rus, vodje zemljiških knjig Franc Podboj in Franc Petrovič pri deželnem sodišču v Novem mestu ter višji pisarniški oficij Božidar Krulj pri okrajnem sodišču v Ljutomeru.

Promocija. V četrtek, dne 31. marca sta promovirala na zagrebški univerzi za doktorja vsega zdravlilstva gg. Slavko Oblak iz Logatca in Slavko Perko iz Novega mesta. Castiamo!

Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za pomočnike oddelka starišev voj. akademije inženjerski kapetan II. razr. Drago Globočnik; za poveljnika 3. eskadrona 7. konjiškega polka konjeniški kap. II. razr. Vladimir Gradnik; za poveljnika 1. konjeniške brigade konjeniški kap. II. razr. Stanko Turk; za vršilca dolžnosti orodnanega častnika poveljstva dunavske divizijske oblasti konjeniški poročnik Peter Seruga; na službo v nastavni odsek konjeniške inspekcije konjeniški kap. I. razr. Miroslav Nežmah; na službo v poveljstvo požarskega vojnega okrožja konjeniški major Božidar Jordanič; na službo v poveljstvo vranjskega voj. okrožja konjeniški major Srečko Kršnjak.

V upravni odbor P. A. B., o katerem smo poročali v večerajšnji številki, je bil od vlade imenovan od Slovencev g. Ivan Ažman, posestnik in župan v Lescah.

Ostale vesti

XII. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani se vrši od 4. do 13. junija t. l. Glavna naloga velesejma je, da domači proizvodnji pomore do afirmacije. Velesejem bo privabil najširšo publiko, da ji pokaže, kaj vse izdeluje naša industrija in obri, in da jo na ta način priuči, da kjer le mogoče kupuje domače izdelke. V tem cilju pa je potrebno, da na velesejmu sodeluje celokunna naša industrija. Po dosedanjih prijavah sodeč bo udeležba zelo močna. Zato uprava velesejma tem potom vabi vse zainteresirane, ki nameravajo razstaviti, da se čimprej prijavijo, da se jim zamore pravočasno zagotoviti razstaveni prostor.

Opozorilo mototeklistom. Glasom novega zakona o takсах znaša državna taksa na motorno kolo 2,50 Din brutto teže, banovinska taksa 2 Din + trošarina na pnevmatiko v izmeri 100% banovinske takse, a največ 250 Din, tako bi znašale takse na motorno kolo v teži 150 kg 925 Din, poleg tega pa še taksa na legitimacijo 50 Din, pregled in tablice pa 60 Din, torej skupno 1035 Din brez običajnih takse. Ker so te takse previsoke, zato bo več kakor polovica mototeklistov odjavila svoje motorje. Pri tem bo država zgubila takse na bencinu, ker bo manj motorjev v prometu, da bodo pa pri tem mehaniki in trgovci z motorji prizadeti, pa mislimo, da je samoposedi umevno. Ves naš motorni sport bo radi visokih takse onemogočen.

Vremenska poročila SPZ. — Kranjska gora 1. aprila: Južno, vetrovno. Izgledi za nedeljo in ponedeljek ugodni. (Erjavčeva kočna na Vršču). — Gorje-Bled (Mrzli studenec), 30. marca: Jasno, temperatura —3, severovzhodni. Novega snega 5 cm na trdi podlagi. Smuka dobra. Smuške ture: Mrzli studenec—Bled; Mrzli studenec—Rudno polje—Praprotnica—Bohinj. Mrzli studenec—Koprivnik—Nomenj. Izgledi za praznike zelo dobri (kurjene sobe pripravljene). — Tržič, Dom na Koteh, 31. marca: Temperatura ob 7 —4, ob 14 plus 22; mirno; snega 30—35 cm (kaša). Izgledi za praznike idealni; izgledi za smuške ture v okolici prav dobri. — Velika planina, 30. marca: temperatura 13 ob 13;

vreme; jasno; sneg; južen, po dolinah nekoliko suh. Smuka ugodna. Izgledi za praznike dobri.

Malnarjeva kočna na Crni prsti bo odprta in oskrbovana v nedeljo in na praznik 3 in 4. aprila t. l. Kasneje bo kočna odprta in oskrbovana vsako soboto popoldne preko nedelje in popoldnevi pred prazniki, preko dotičnih praznikov, to v služaju legega vremena. Snega pršica je zdaj 20 cm na stari podlagi, smuka je idealna. Okoli Malnarjeve kočne je svet za smučanje nadvse prikladen. Turistom se obisk Malnarjeve kočne zelo priporoča.

Letni živinski in kramarski sejem pri Sv. Lenartu v Zabukovju nad Sevnico bo v torek, dne 5. aprila namesto 3. aprila.

Napetost, nepravilno vretje v debelem črevesu, zaprtje jeter, zastajanje žolča, bodljaje, tesnoba v prsih, utripanje srca odstranite z naravno »Franz-Josef« grenčico, obenem se pa zmanjša pritisk krvi na možgane, oči, pljuča ali srce. Zdravniške izjave zaznamujejo uprav presenetljive uspehe, ki so se dosegli s »Franz-Josef« vodo pri ljudeh, ki veliko sede. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kupimo: Slovenski pravnik letnik XIII. in XXXIX. popolen ter od letnika XLIV pa samo številke 1. do 4. — Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Smrtina nesreča. V Mali vasi pri Ptujju se je na veliko noč opoldne ustrelil v trebuh 21 letni mladinec Franc Vajda, ki je kmalu nato izdihnil. Vzrok nesreče je velikončno streljanje in neubogljivost.

Zaprtje. Zdravniki-specialisti za bolezni v prebavilih pravijo, da je naravna »Franz-Josef« grenčica pri pojavih, ki nastanejo po zastrupljenju v kanalu želodčnega črevesa, zelo toplo priporočati kot odlično čistilno sredstvo.

Večno šteti, greje: Original-Lutz peč!

V službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine št. 26. od 31. marca t. l. je objavljena »Uredba, s katero se začasno obdrže v veljavi predpisi o nabiranju naročil in o pohiševanju (krošnjarenju)«, »Pravilnik o opravljanju drž. strokovnih izpitov v rudarskem resortu ministrstva za šume in rudnike«, »Pravilnik o opravljanju drž. strok. izpita uradniških pripravnikov z nepopolno srednjo šolo za administrativno pisarniško službo v šumarski stroki« in »Objave banke uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932«.

Zaščita zaledja proti vojnim plinom je naslov knjižici, katero je spisal sanitetni polkovnik dr. M. Justin in jo je založila Prosvetna zveza v Ljubljani. Tozadevna predavanja, katera je imel dr. M. Justin v ljubljanski radio-oddajni postaji in po vseh večjih krajih Slovenije, so vzbudila splošno pozornost. Sprožila se je želja naj bi go. predavatelj zbral tvarino v primerni knjižici in jo spopolnil s kratkimi navodili, kako je treba postopati v takih slučajih. Tej želji je predavatelj ustregel, uredil vso tozadevno tvarino v knjižico, katera je sedaj na razpolago v Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 5. Cena 4 Din za izvod.

Zaprtje. Možje zdravniške prakse so se prepirali, da je naravna »Franz-Josef« grenčica zanesljivo in zelo milo učinkujoče salinirno odvajalno sredstvo, ki se more priporočati tudi pri prostatahipektrofiji.

Ptuj

Odkritje znamenitih slik. Ptuj je splošno znan kot zgodovinsko mesto, kjer so bile dosedaj odkrite razne pomembne arheološke in zgodovinske znamenitosti, ki dišijo danes bogat Ferkov muzej v bivši dominikanski vojašnici. Ker pa je še brezdomno mnogo neodkritih in zakopanih, so naši neumorni konservatorji in arheologi neumorno na delu, da spravijo čim več znamenitega in zanimivega na dan in da obogate sedanost s spomini in zbirkami iz preteklosti. Tako se je pred kratkim notarju Skrabarju in konservatorju dr. Stelatu zopet posreželo odkriti slike iz preteklosti, ki bodo znatno obogatele zgodovinske znamenitosti našega mesta. Odkrila sta na južni zunanji presbiteriji minoritske cerkve, ki je sedaj zazidana in se uporablja za ropotarnico, freske iz XIV. stoletja, ki predstavljajo kroge s križi in napisi in to ob krogi in med krogi in križi. Med drugim predstavlja ena slika klečečega človeka, ki molí, zraven pa je napis, toda čitljive so le nekatere črke. Koga predstavlja ta slika, se ne da ugotoviti, domneva se pa, da predstavlja listega, ki je dal slike izvršiti. Verjetno, da so ti krogi in križi z napisi v spomin umrlih minoritov. Še znamenitejšo sliko sta odkrila omenjena gospoda v nekdanjem zvoniku dominikanske cerkve. Je to slika trpečega Jezusa v sarkofagu, zraven klečeč dominikanski gvardijan z molitvenim napisom. Slika je iz prve polovice XIV. stoletja, prav dobro ohranjena in velikega zgodovinskega pomena ter znaten prispevek k ptujskim znamenitostim.

Lekarniško nočno službo ima v prihodnjem tednu od 2. do 9. aprila lekarna Orožen (Pri sv. Antonu).

Trbovlje

Koruzna moka. Občina je dobila en vagon koruzne moke, ki jo oddaja brezposelnim in revnim občanom po 95 par za kg. Dobi se, dokler bo kaj zaloge, v trgovini g. Pavlina.

Pregled motornih vozil za Trboveljsko dolino bo dne 11. aprila pred rudniško restavracijo in sicer popoldne od pol dveh naprej.

Uradni dnevi sodnije. Okrajno sodišče v Laskem poroča, da se bodo v letu 1932 vršili v Trbovljah v občinski pisarni sledeči uradni dnevi: 9. in 23. aprila, 7. in 28. maja, 11. in 25. junija, 2. in 23. julija, 13. in 27. avgusta, 10. in 24. septembra, 8. in 22. oktobra, 5. in 19. novembra, 3. in 19. decembra, vsakokrat od 9 do 12 in pol 14 do 16.

Kranj

Času primeren poziv. Pretekli teden je razposlal okrajni načelnik gosp. dr. Ogrin okrožnico vsem hišnim posestnikom radi znižanja stanovanjskih najemnin. Gosp. načelnik navaja previsoke najemnine, ki niso v skladu z današnjimi razmerami, ki so padle cene življenjskih potrebščin ter se znižujejo plače državnih in privatnih nameščencev ter delavcev. Okrožnica poziva hišne posestnike k prostovoljni reviziji najemnin za stanovanja in lokale, se preden poseže vmes država. Znižanje naj bi znašalo do 30%. Hišni posestniki so bili dolžni do 30. marca sporočiti županstvu in najemnikom, kaj so ukrenili. Zelo smo radovedni, kakšen bo uspeh.

Delo pričenja. Zabetova opekarna v Bobovku je pred Veliko nočjo pričela z delom. Moderno sušilne naprave omogočajo tovarni hitro sušenje opeke brez ozira na vreme. Kakor hitro bodo v obratu vsi oddelki tovarne, bo zaposlenih circa 50 delavcev, ki so večinoma domačini iz bližnjih vasi.

Celje

Statistika tujcev preteklega meseca. V preteklem mesecu je prišlo v Celje vsega 648 tujcev. Med njimi je bilo po državljanstvu 539 Jugoslovancev, 47 Avstrijcev, 14 Nemcev, 8 Italijanov, 4 Madžari, 1 Anglež, 23 Čehoslovakov, 1 Šveicar, 1 Roman, 1 Poljak, 1 Grk, 3 Rusi, 2 Španci, 2 Danca in 1 Egipčan. Po poklicih je bilo med njimi 222 trgovskih potnikov, 7 industrijscev, 162 uradnikov, 6 odvetnikov, 3 zdravniki, 123 obrtnikov, 2 dijakov, 25 delavcev in 89 raznih drugih poklicev.

Statistika borze dela. V času od 20. do 31. marca se je stalež brezposelnih povečal za 55, med njimi 93 moških in 16 žensk, posredovanj pa je bilo izvršenih v celoti 33, tako da znaša stalež brezposelnih ob koncu meseca 1117 in sicer 970 moških in 147 ženskih delovnih moči. Na razpolago pa je delo za moške: za 2 peka, za 4 hlape, za 1 viničarja in za 1 krojaškega vajenca; za ženske: za 4 kmečke deklet, za 3 služkinje, za 1 gostilniško služkinjo in za 1 kuharico.

Licitacija okoliške zemljišča. Interesentje se opozarjajo, da se vrši v nedeljo 3. aprila ob 2 popoldne oddaja zemljišča okoliške občine pri okoliškem pokopališču.

Slovenske gorice

Po raznih krajih Slovenskih goric so letošnje zimo mnogi vinogradniki posekali velike ploskve vinogradov, ker se jim ne izplača več imeti vinograde. Mnogo viničarskih družin bo na ta način brez zaslužka. Težki časi...

Svečina. Pri nas so se v zadnjem času zgodile razne spremembe. Občine morajo prevzeti bivšo okrajno cesto Zg. Kungota—Svečina v svojo upravo. Banska uprava je v imenu vlade sporočila, da se ta cesta proglasi za občinsko in da morajo za njo skrbeti odslej občine. To bo težka stvar. Saj se občine dosedaj niti za svoje občinske ceste niso imele dovolj sredstev. Gramozna že ne bomo mogli navažati, ker nimamo v proračunu prav nobene vsote predvidene za to cesto. Da bi našo ubogo občino za cestarja vsak mesec plačevalo po 1000 Din, na to se misli niti. Svečinska cesta je stara okrajna cesta in se je vedno mislilo na to, da bi se ta cesta podaljšala po Slatinskem jarku na državno mejo pri Spičniku, ker nameravajo Avstrijci z one strani tudi zgraditi novo cestno zvezo. Če bodo našo cesto morale res imeti na skrbi občine, bo ista propadla in avtobus-promet med Mariborom in Svečino bo polagoma nemogoč. Finančna straža te dni zapušta Svečino. Finančna postaja pri cerkvi v Svečini se sploh opusti. Ostane samo finančna kontrola tik ob državni meji v novi carinski hiši.

Naznanila

Ljubljana

Danes zvečer vsi na slavnostno akademijo »Jadranske Straže« v Unioni ob 20!

Pevski praznik. Naši pevski zbori, ki so večnjeni v Hubadovi pevski župi imajo v nedeljo, dne 3. t. m. v Unionski dvorani svoj vsakoletni koncert. Na tem koncertu nastopi 17 pevskih zborov in sicer 7 izven ljubljanskih; iz Lok pri Zidanem mostu, Domžal, Trbovelj, Jesenic, Doljane Logatec, iz Most in iz Šiške pri Ljubljani, 9 pa je ljubljanskih zborov. Program je zelo raznolik, izredno zanimiv in obsega po večini jako lepe pevne zborovske skladbe. Obisk tega koncerta najtopleje priporočamo vsemu našem občinstvu, ki se zanima za razvoj zborovskega petja v naših krajih. Koncert je tudi važen zato, ker je nekaka predtekma za veliko tekmo slovenskih pevskih zborov za časa prvega slovenskega glasbenega festivala o Binkoštihi letošnjega leta. Vstopnice od 30 Din navzdol so v predprodaji v Matični knjigarni.

Rokodelstvo društvo bo vpriporilo jutri klasično Gogoljevo komedijo »ženitev«. V igri nastopita dobro znana komika gg. Vrančič in Novak; vse druge vloge so prav tako v spretnih rokah. Predprodaja vstopnic je danes zvečer od 6 do 8 in jutri od 10 —12 dopoldne v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12. Čisti dobiček je namenjen za brezposelne delavce na Jesenicah. Pričetek je ob pol 8 zvečer.

Organizacija diplomiranih tehnikov vabi članstvo na poslovilni večer odhajajočima tovarišema Nedeljku in Čermaku danes ob 8 v salonu gostilne »Sokol«.

Šišensko prosvetno društvo vpripori v nedeljo 3. aprila ob pol 20 v dvorani igro »Pri kapelici«.

Maribor

Proslava desetletnice »Jadranske Straže« se vrši danes zvečer v Unioni. Program obsega idejni in umetniški del ter prosto zabavo.

Ljudska univerza. V ponedeljek, dne 4. aprila prične kratek cikel o mandžurskem konfliktu. G. prof. Bogomir Stupan predava o geopolitičnem in kulturnem položaju Mandžurije.

Izobraževalno društvo v Krčevini ima v nedeljo ob treh popoldne običajni sestanek s poučnim predavanjem.

Lekarniško nočno službo vrši od 3. do 9. apr. lekarna Sirak na Aleksandrovi cesti.

Obični zbor Mariborskega smučarskega kluba se vrši v četrtek, dne 14. aprila v lovski sobi hotela »Orel«.

Nastop Maratoneev-boksarjev z boksarji graškega kluba »Heros« bo drevi ob 8 v dvorani Prosvetne zveze v palači Zadr. gospodarske banke.

Kranj. Glasbena šola ponovi v nedeljo, dne 3. aprila ob 4 popoldne spevoigro »Sirota Jerica«. Prosvetno društvo v Velikih Laščah ponovi dne 4. aprila ob 15 v Zadrudnem domu dramo: »Žrtve spovedne molčečnosti«.

Ptuj. V nedeljo nastopijo na slavnostnem koncertu Glasbene Matic v Ptujju godalni kvartet Glasbene Matic, mladinski zbor Glasbene Matic pod vodstvom ravnatelja M. Logarja, mešani zbor Glasbene Matic pod vodstvom profesorja Č. Sedlbauerja, dva klavirska gojenca Glasbene Matic ter mestna godba. Vsestranski spored naj nudi pregled delovanja Glasbene Matic v prvem desetletju obstoja. Med sporedom predavala profesor Fran Alič o zgodovini mesta Ptujja in magister Bogo Orožen o zgodovini glasbene šole Glasbene Matic v Ptujju. Koncert bo prenašala Radio-postaja Ljubljana. Zato bo pričetek točno ob 20.

Sv. Marjeta nize Ptujja. Prostovoljno gasilno društvo vpripori v nedeljo 3. aprila po večernih v Slovčkovem domu »Skapinove zvijače«, igro v treh dejanjih.

Hotelski portir

se spreime v hotelu v Sloveniji

Reflektira se samo na prvovrstno moč z večletno prakso. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hotel« št. 4534.

Sport

III. KOLO PRVENSTVA LNP

Ilirija : Zelezničar — Maribor : Primorje

Po tritedenskem presledku, ki so ga povzročili slabo vreme in velikonočni prazniki, je namenjena prihodnja nedelja zopet v celoti prvenstvenim tekmam. V podzvezni ligi bo imelo odločilen značaj predvsem srečanje med Mariborom in Primorjem, ki ga pričakuje zlasti mariborsko sportno občinstvo z veliko nervozo. Za placement na prvih mestih tabele je le malo manjše važnosti druga nedeljska ligina tekma, srečanje med Ilirijo in mariborskimi Zelezničarji na prostoru SK Ilirije.

Zelezničar je nesporno naše najboljšje ambiciozno moštvo, ki je doseglo v razmeroma kratki dobi svojega obstoja mnoge lepe uspehe. Kvalitetno razmerje tega moštva napram Iliriji bi bilo napačno presojati po sedanjih razliki v prvenstveni tabeli. Ravno proti vodilnim klubom so dosedaj dosegli Zelezničarji najboljše rezultate: Iliriji so podlegli jeseni samo z 2:1, Primorju na ljubljanskih tleh tudi samo z enim golom razlike, pretendenta za podzvezno prvenstvo SSK Maribor, pa so celo porazili z 2:0.

Pričetek tekme bo ob 16, igra se ob vsakem vremenu. Predtekmo odigra ob 14 SK Slovan z B moštvom Ilirije.

Na praznik 4. t. m. odigra Ilirija prijateljsko tekmo s SK Celjem. Pričetek tekme je določen ob 15.30. Predtekmo igra ob 14 SK Korotan s I. juniorskim moštvom Ilirije.

CROSS-COUNTRY TEK ZA PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

Stojimo pred važnim tekmovanjem. Jutri dopoldne ob 11 bo padla odločitev, kdo je najboljši cross-country tekač letos v Jugoslaviji, katero moštvo bo odneslo palmo zmage. Ali bodo naši tekači s Spornom, Krevsom, Germovčkom in Podpečanom na čelu kos svojim kolegom iz Zagreba in Belgrada?

Na startu bomo imeli priliko videti najboljše tekmovalce na dolge proge iz vse države, moštva iz Zagreba in Belgrada se bodo trudila, da odvezumejo Iliriji ponosni naslov drž. prvaka. Naša vodilna kluba Ilirija in Primorje se tega tudi zaveda in sta se za jutrišnji nastop pripravila. Njih moštvi se bosti jutri v plemeniti borbi borili za prestiž slovenskega sporta. Zelja obeh je, da ostane drž. prvenstvo v Ljubljani, pa naj si ga osvoji Ilirija ali Primorje. Torej s sportnega stališča lahko pričakujemo uspeha.

Odborniki JLAS v Ljubljani, ki jim je poverjena izvedba prireditve in Zbor lahkoatletskih sodnikov, bodo skrbeli, da izpadne tudi organizacija tekmovanja brezhibno. Naše sportno občinstvo vabimo, da poseti tekmovanje v čim večjem številu. Prireditelji bo v vsakem vremenu.

Cena: navadna stojišča 10 Din, dijaška 5 Din.

SK Grafika. V nedeljo ob 9 obvezno trening za vse nogometaše na igrišču ASK Primorje. Igralci, ki imajo opremo doma, jo morajo brez-pogojno prinesiti s seboj. Načelstvo.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sobota, 2. aprila: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče. — 17.00 Salonski kvintet. — 18.00 Viktor Pirnat: Strupene pomladne rastline. — 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. — 19.00 Ga. Orthabergerja: Angliščina. — 19.35 Prenos z Dunaja. — 21.00 Prenos z akademije Jadranske straže (Union). — 22.00 Čas, poročila. — 22.15 Salonski kvintet.

Nedelja, 3. aprila: 9.00 Esperantska ura: O Rogaski Slatini (J. Sotler). — 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.00 P. dr. R. Tominec: Galerija slovečih konverititov. — 10.30 J. Voršič: Problem srebra. — 11.00 Salonski kvintet. — 12.00 Čas, poročila, plošče. — 15.00 Rezervirano za prenos. — 17.00 Salonski kvintet. — 20.00 Prenos koncerta Glasbene Matic iz Ptujja. — 22.00 Čas in poročila. — 22.15 Salonski kvintet.

Drugi programi

Nedelja, 3. aprila.

Budapest: 11 Katoliško bogoslužje. 12.05 Opoldanski koncert. 19.30 Operni prenos. Čiganska glasba. — Praga: 20 Instrumentalni koncert. 22.20 Laska glasba. — Langenberg: 11.30 Bachova kantata. 13 Opoldanski koncert. 20 Poljudni koncert. 22.25 Plesna glasba. — Rim: 10.15 Nabožna glasba. 20.45 Večer italijanske glasbe. — Belgrad: 12.05 Narodne melodije. 19.45 Operne arije in dvospevi. 20.30 Pester koncert. 22.45 Čiganska glasba. — Berlin: 20.30 Operetna glasba. 22 Plesna glasba. — Katowice: 20.15 Poljudni koncert. 22.10 Pianinski koncert. — Toulouse: 20.30 Večerni koncert. 21.15 Koncert vojaške godbe. — Stuttgart: 11.30 Bachova kantata. 20.45 »Nibelungi«, III. del, Wagner. — Milano: 20.20 Izbrana glasba. 21 Operni prenos. — Zagreb: 11 Bogoslužje. 20.30 Radio orkester. 22.40 Laska glasba. — Trst: 12.30 Milano 19.05 Radio kvintet. 20.20 Milano.

Rane in kožne bolezni

razpokline, brazgotine, srbeč, izpuščaje, razjede od potu in vlage, volka od hoje, zlasti pri otrocih, hlaste, zobne otekle, opeklino in ozeblino zdravi in po redni uporabi preprečuje splošno znana

BARTULICEVA ZDRAVILNA MAST

ki jo proizvaja in razpošilja stara, l. 1599, ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg 20. — Cena skatljici 10 Din. — Dobi se v vsaki lekarni.

ŠTAMPILJE

2757

v najnovejši izdelavi in najceneje izdeluje SOKLIČ, Maribor, Aleksandrova cesta 43

Tužnega srca naznanjamo, da je naša ljubljena mati, stara mati in tašča, gospa

Katarina Južina

včeraj ob pol 10 zvečer, v starosti 75 let, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb drage rajnice se bo vršil v soboto 2. t. m. ob 2 popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra nasip 71 na pokopališče k Sv. Krizu.

Ljubljana, dne 1. aprila 1932.

Stane, Polde in Albin Južina, sinovi in ostalo sorodstvo.

Iz življenja klativitezev in pustolovcev

Zmešnjave poveljnih razmer so najbolj dobrodošle raznim pustolovcem in klativitezom. Posebno v sedanji težki casini gre mnogim takim avanturistom zelo v klasje. Mnogim se je posrečilo doseči visoka mesta in odločen upliv v javnem življenju in je gotovo, da je kvaren upliv takih avanturistov, večinoma punloglavcev, na odločne kroge vzrok nenormalnim razmeram, ki vladajo v nekaterih eksotičnih državah. O nekaterih takih resničnih slučajih citamo zanimive podatke v francoskih, nemških in angleških listih.

Karijera klativiteze Sami Age

Kavkazec Sami Age je bil v svoji gorati domovini po naših pojmu ropar. Stoloval je v dobo utrjenem gradu v bližini Kazveka in od časa do časa napadel kake bogate pomike, ostali čas je posvetil pijačevanju. Bil pa je preprčan, da je vzor znamenitosi in urabrosi in da bo prav gotovo sčasoma postal pobočni perzijskega šaha. Njegova junaštva in zmage pa mu niso prav nič pomagale, ko je val revolucije dosegel tudi kavkasko gore. Slučajno je imel smolo in je ubil boljševskega komisarja, vsled česar so boljševiki poslali v njegovo pokrajino vojsko. Da bi imel mir in da bi vzpostavil prijetno politično ravnotežje, je Sami ubil generala belih gardistov, ki so ga zato razkricali za rdečega rabuja na Kavkazu.

Zagravši tako svojo veljavo in ugled je Sami Age sklenil zapustiti nevarno domovino. Val ruskih emigrantov ga je zanesel v Carigrad, kjer je iskal primerne delokroga za svoje velike talente. Tudi v prestolnici suhanov mu sreča ni bila mila. Mesto je bilo zasedeno od Angležev in v ruskih emigrantskih listih je bilo že naslednji dan objavljeno, da se rdeči rabelj, sedaj brezdomno komunistični agent, potika po Carigradu. Pisec teh vrstic je srečal Sami Age v Carigradu na znamenitem mostu Galata, ko je v slikoviti kavkaški junaki noši, s prekrasnim zlatim mečem ob boku, z navdušenim klicanjem ponujal na prodaj emigrantski časopis, v katerem so bili ravno objavljeni napadi na Agino osebo.

Takoj me je spoznal. »Zakaj pa ne prodaja svojega meča?« sem ga vprašal. »Ali ni bolje biti sit brez meča, kakor pa z mečem prodajati časopise?«

Zaničljivo se je nasmehnil. Ne, meča ne prodaja. — Denar, ki ga je prinesel iz domovine, je kmalu skopnel. Zato je sklenil, zapustiti tudi orijent, kjer ga niso znali pravilno ceniti in odpovali v Južno Ameriko. Ravno zato pa je potreboval meč. »Kaj pa misliš delati tam v Južni Ameriki?« — »Tam prodam svoj meč, kupim poslastice in divjakom pokažem, kaj znamo mi pravi vitezi.«

Tako se je tudi zgodilo. V mirni, temni pristaniški ulici je Sami v neki noči napadel izdajatelja emigrantskega lista, ga izropal in se že naslednjega dne odpeljal z angleškim parnikom v daljne neznane dežele. Daljava brezmejnega oceana ga je objela. Več let ni bilo o njem nobenega glasu. Tudi njegovi rojaki, ki so oprezovali z meči in bodali slikovito oboroženi po carigradskih ulicah in poskušali vzdržati med pozornim prebivalstvom bajne spomine na minulo slavo, na košato gorovje Kavkaza in na veselo roparske običaje, niso o njem imeli prav nobenih vestí.

Deset let pozneje sem ga srečal v znameniti kavarni Josty v Berlinu. Nič ni nosil svoje črkeške uniforme niti meča; oblečen je bil v elegantno, živo karirano obleko in imel je svoj kričeče rdeče pobarvan avto. Živahno me je po-

zdravil z mahanjem svojih rok, oblečenih v rumene rokavice, mastno poljubil in mi brez posebnega obotavljanja pripovedoval zgodbo svojih zanimivih dogodivščin na divjem zapadu, kjer so znali pravilno ceniti njegovo veljavo:

Na obmejni postaji južnoameriške republike, ki je bila cilj njegovega potovanja, so ga vstavili carinski uradniki. Njegov meč je vzbudil pozornost, kajti prvič je bilo prepovedano uvažati v republiko orožje in drugič je bila za uvoz zlatih predmetov predpisana visoka carina. Sami je odložil svojo sabljo in jo obesil na obešalnik, se vsedel na ponuden mu stol in pričel s svojo carinjsko angleščino razpravljati s carinskimi uradniki o različnih mednarodnih carinskih predpisih. Čez kake pol ure je Sami dognal, da je njegov meč med to razpravo izginil. Z njim tudi bodoče poslastice in vodilna politična vloga.

Ogorčen je skočil Sami in udaril krepko s svojo koščeno pestjo po mizi in zakričal s kavkaškim poudarkom: »Lopovi! Jaz sem Sami, junak Kavkaza! Prebivalstvo moje domovine me je izvolilo za odposlanca in pooblastilo, da predsedniku Vaše republike izročim dragoceni meč v dokaz priznanja njegovih junaštev in državniške modrosti. Pri nas spoštujemo vojščake, pri vas pa kradete častna darila! Če takoj ne dobim meča, obvestim takoj predsednika vlade in gorje vam!«

Ta izbruh plemenitega ogorčenja je deloval. Meč so kmalu našli. Čez teden dni se je Sami peljal v posebnem salonskem vagonu v prestolico južno ameriškega junaka. Seveda mu sedaj ni preostalo, kakor da je svoj dragoceni in ljubljani meč na svečani seji parlamenta izročil v imenu kavkaških držav predsedniku republike, ki je bil radostno presenečen nad tako počastitvijo. Sanje o nakupu poslastice so bile potisnjene v ozadje. K sreči pa se je predsednik zavedal, kaj je dolžan odposlancu iz daljnega Kavkaza. Dva meseca je Sami živel kot gost v palači predsednika republike. Dostojanstveno se je udeleževal vseh balov, ki so jih priredili njemu v čast in je izredno mnogo pripovedoval o slavi, ki jo uživa predsednik, v svoji domovini skrajno nepriljubljen, na Kavkazu.

Čez dva meseca je bil Sami, povsem nepričakovano in vsem sovražnikom predsednika vkljub, imenovan za generala narodne garde in kmalu nato pooblaščen čuvati nad osebno varnostjo predsednika v tej republiki, ki je znana po številnih revolucijah. Danes je ekselencia Sami Age načelnik generalnega štaba in vojaška desna roka predsednika.

Potoval je po Evropi in bival v Nemčiji zato, da bi poučil moderni ustroj državne obrambe in ureditve policije in se s tem izkustvom koristil v svoji novi domovini. Zanimivo je pri vsem tem to, da se ta karijera pustolovskega Agi zdi čisto razumljiva in naravna. Pot iz roparskega gradu na Kavkazu do kolporterja časopisov v Carigradu in od tod v palačo predsednika republike v južno ameriški državi ni niti malo težka in oddaljena za kavkaškega borca.

»Ali je bil meč kaka rodbinska dragocenost?« sem vprašal, ko je Sami končal s svojo zgodbo.

»Rodbinska dragocenost?« je presenečeno odgovoril, »ne, našel sem jo v neki hiši.« — »V kaki hiši?« — »Tako, veš, napravili smo mal izlet po naši navadi. Lastnik je umrl, meč visi danes v muzeju.« je prostodušno pojasnil ekselencia Sami in mi ponudil cigareto iz težke zlate tobaknice.

in druge kulturne pridobitve, ki omehkužijo telo. Pri tem moramo poudarjati, da lahko oboli tudi najbolj utrjen človek, ako ne sledi vremenskim izpremembam popolna reakcija.

Zdravniki priporočajo pri lečenju prehlada in nahoda uporabljati le taka vodna sredstva, ki jim sledi popolna reakcija, popolno ogretje telesa, to je zelo nizko ali zelo visoko temperirane procedure: drgnjenje ali polive, ki se takoj osuše. Dobro sredstvo proti nahodu je mentolova kloroforma raztopina, ki oživi kri in deluje razkuževalno. Kmalu odpravimo nahod tudi, ako vrvkamo v nos sojajodol-natrij. Važno je, da robce čim večkrat menjamo in da držimo pred nosom pogret robec.

Težave samcev

V praških listih čitamo sledeče tarnanje samca:

Zakaj nam gostilničarji silijo, da moramo pri obedih in večerjah piti alkoholne pijače ali drago mineralno vodo. S tem nam obiskovanje njihovih lokalov zelo zagrenijo, namesto da bi nas z dobro hrano in svežo, zdravo pitno vodo pridobili za stalne, zveste in zadovoljne goste.

Zakaj nam gospodinje in prijatelj, ki nas ob nedeljah ali praznikih povabijo na kosilo v svoj prijeten dom, pitajo z najbolj izbranimi jedvinami, dočim si mi, prenasršeni nad gostilniško hrano, tako želimo okusiti prijetno domačo hrano?

Zakaj ne prevzamejo perilnice obnem s pranjem perila tudi njega popravilo; zakaj nam ne bi perice zašile vsaj gumbov?

Zakaj ni nobenih klubov za samce »srednjih stanov« in delavskih krogov, da bi lahko v teh klubih poceni, v prijetni in koristni zabavi preživeli dolge večere, proste nedelje in popoldneve?

Največji nasprotnik Mussolinija umrl. Filip Turatti, voditelj italijanskih socialistov je kot 75 letni starček umrl v pregnanstvu v Parizu. Turatti je bil največji nasprotnik Mussolinija in fašizma. Bil je interniran dolgo časa v svoji vili v bližini Rima. Posrečilo se mu je zbežati. V malem motornem čolnu je pobegnil na Korziko in od tam v Francijo, kjer je vodil borbo italijanskih emigrantov proti fašizmu.

200 letnica Haydnovega rojstva

1. aprila 1732 je bil rojen v mestecu Rohrau ob Leithi prvi klasični mojster instrumentalne glasbe Josip Haydn. Kot sin siromašnih starišev je prišel v frančiškanski samostan na Dunaju, kjer je bil več let član cerkvenega pevskega zbora, pozneje pa radi slabega glasu odpuščen. Preselil se je na Madjarsko, kjer je postal učitelj glasbe in kmalu zaslovel po svojih klasičnih kompozicijah. Haydn je komponiral 150 simfonij, 77 kvartetov za godala, 30 godalnih triov, 35 klavirskih trio, 20 klavirskih koncertov, 9 violinskih, 6 čelo-koncertov; 12 violinskih, 33 klavirskih sonat; 24 oper in številno raznih komadov. Posebno razširjene so njegove kompozicije cerkvene glasbe. Komponiral je 13 mas, 2 tedeuma in mnogo različnih cerkvenih pesmi, ki jih še dandanes s pobožnostjo poslušamo po cerkvah širom sveta. Užival je svetoven sloves in bil ponovno vabljen v London in Pariz. Umrl je 31. maja 1809 na Dunaju.

Zgornja slika: cerkev v mestu Eisenstadt na Gradiškanskem, kjer je veliki skladatelj pokopan; na desni: portret Josipa Haydna.

Bedno ljudstvo pod Karpati

V Podkarpatski Rusiji, ki je kakor znano sestavni del češkoslovaške republike, vladajo obupne razmere. Ze od nekdaj je bila ta pokrajina zelo zanemarjena, največja šiba božja za prebivalstvo pa so Židi. Podkarpatska Rusija je od nekdaj zbirališče vseh Židov iz vzhodnih držav. Iz nje so se potem izseljevali deloma preko Madjarske na Balkan, deloma v zapadne države. Vsa trgovina, obrt, predvsem pa vse žganjarne in gostilne so v rokah židov, ki so neusmiljeno izkoriščali ljudstvo, zastrupljeno po žganju in ga tekom desetletij dobili v popolno gospodarsko odvisnost. Češka vlada je doslej sicer veliko storila za to zanemarjeno deželo, vendar so se razmere v lanskem letu vsled splošne krize zelo poslabšale. Te dni se je vršila v praškem parlamentu razprava o interpelacijah o žalostnem položaju v Podkarpatski Rusiji. Ljudstvo niima nobenega zasluga. Lesna trgovina popolnoma počiva in posebno v goratih vaseh ljudstvo formalno strada. V največji bedi pa se nahajajo šolski otroci. Poslanec narodnih socialistov Rozsypal je očital vladi da ni dovolj storila za to ubogo ljudstvo. Nad 15.000 maloruskih, madjarskih, nemških in čeških otrok — je trdil — je ogroženih vsled lakote. 150.000 čeških kron, ki jih je vlada dala za prehrano teh ubožcev, ne zadostuje, saj pride na otroka komaj 10.10 Kč (približno 16 Din). V zimskih mesecih bi bilo potrebno najmanj 200 do 300.000 Kč. Nad 18.000 otrok ne more obiskovati šole, ker nimajo ne obuvala ne obleke. — Trditve vlade, pravi poslanec, da se bo položaj zboljšal, ker je

predpisala višje cene živini, prav nič ne pomaga, kajti živine ima tamošnje prebivalstvo itak prav malo. — Govorniki so zahtevali od vlade, da z vso strogostjo nastopi proti židom, ki neusmiljeno izkoriščajo to bedo in je večina prebivalstva do njih v slabšem odnosu kakor nekdaj sužnji do svojih gospodarjev.

POBIJAJMO KRIZO!

Obleke, površnike, trenchcoate, vetrne jopiče in vsa druga oblačila za gospode, ter blago zadnjih novosti oddajamo po globoko znižanih cenah.

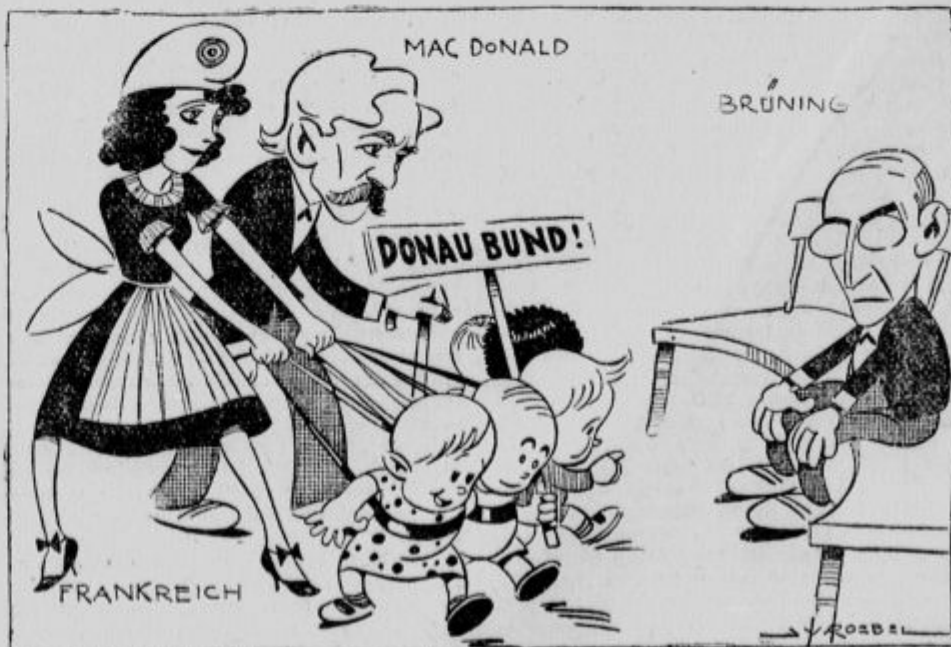
Drago Schwab, Ljubljana

Šlikar: »Ali naj vas slikam morda v fraku, gospod generalni ravnatelj?«

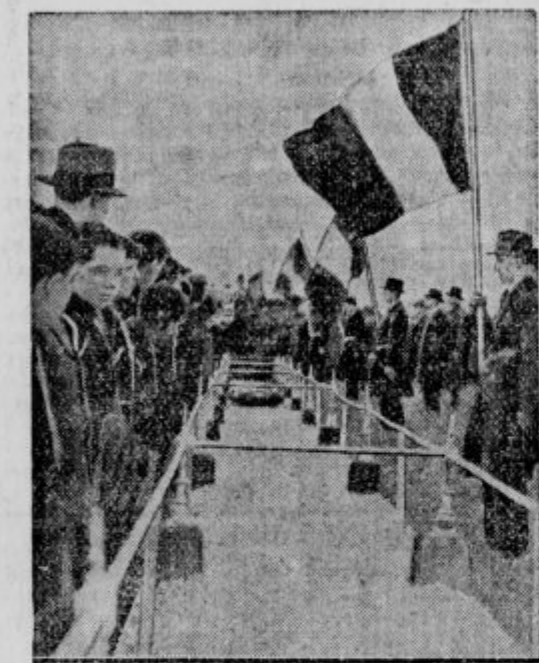
Magnat pokroviteljsko: »Ne delajte si nikakih situosti. Saj sva sama, lahko ostanete kar v tem plašču.«

»Natakar; vedno dobim dva koščka svinjine, danes ste mi prinesli samo enega.«

»Oprostite, dragi gospod, gotovo je kuharica zopet pozabila prerezati ga na dvoje.«

Donavska federacija v nemški karikaturi

frei slave boritelje za svobodo. Na dan 16 obletnice irske vstaje v Dublinu so na grobovih padlih žrtve priredili veliko žalno svečanost. Kakor znano je l. 1916 irska narodna stranka uprizorila vstajo za proglasitev samostojne Irske. Angleško vojaštvo je upor udušilo. Voditelji so bili ustreljeni.

Nahod

Prehlajenje, kamor prištevamo tudi nahod, se pojavlja, ako se preveč premrazimo ali pregrejemo. Vendar ni jakost premraženja ali pregrejetja merilo za čestost obolenja, temveč so ravno neznatna ohlajenja in razgretja, zlasti ako delujejo na daljšo dobo, moment, ki dovaja do prehlada. Zakaj ravno pri mladih, a dalje časa trajajočih vremenskih izpremembah je prehlajenje najpogostejše. Kar se posebej tiče nosne sluznice, tvori ta radi obilnega živčevja in radi obilice krvnih ter limfnih teles ugodno mesto za tvoritev, sprejemanje in razširjanje strupenih snovi, ki zopet s svoje strani nudijo tudi v nosu zdravega človeka vedno se nahajajočim različnim organizmom ugodne hranilne in razmnoževalne pogoje. Z ozirom na to prihaja prehlajenje v splošnem in nahod posebej iz nepopolne reakcije po neugodnem vremenskem vplivu. Skodljivi momenti, ki ju podpirajo, so: vlažen zrak, predebela obleka, ki ne propušta zraka in ovira izenačenje toplote

XII. LJUBLJANSKI VELESEJEM 4-13. junija

Zaščita kmeta in maksimiranje obresti Spomenica bank

Kmalu po predložitvi zakonskih predlogov o zaščiti kmeta in maksimiranju obrestne mere so se v Belgradu sestali zastopniki bančnih društev iz vse države ter v zvezi z zastopniki ostalih gospodarskih korporacij pretresali te zakonske predloge. Zastopano je bilo tudi ljubljansko Društvo bančnih zavodov po predsedniku gl. ravn. dr. Slokarju. Sedaj je izgotovljena spomenica, ki je bila predložena vladi in v kateri so navedeni glavni razlogi zastopanih organizacij proti uveljavljanju teh zakonskih predlogov.

Glede zakona o zaščiti kmeta pravi spomenica, da bodo nastopile ob njegovem uveljavljanju te posledice: Težko bodo prizadeti številni mali vlagatelji iz vseh družabnih slojev, predvsem pa ravno vlagatelji iz kmetijskega stanu samega. Nadalje bo posledica tega za daljši čas kompromitiranje varčevanja pri nas ter bo dovedlo do propasti privatnega denarstva, poleg tega bo v delu nastal splošen moralni sloj, ki bo našemu malemu kmetu onemogočil vsak kredit pri denarnih zavodih (razen zadrug) ter pri zasebnikih, kar se bo posebno poznalo v sedanji krizi. Zato zahtevajo gospodarske organizacije, da se nikakor ne vzkloni projekti in da se podvzamejo drugi potrebni ukrepi za zaščito kmetijstva. Najvažnejše bi bilo olajšanje glede znižanja obrestne mere. Končno naj se čimprej oživi gospodarski svet.

Glede maksimiranja obrestne mere posebej ugotavlja spomenica, da obrestna mera za vloge ni enotna in da torej ne more biti podlaga za določanje aktivne obrestne mere. Tudi obračunavanje obresti v naprej bo moralo ostati, ker je to podlaga za vse menično poslovanje. Zakon zahteva najmanj polletno računanje obresti ali celoletno, v praksi pa se obrestni zaračunavajo na tri mesece v tekočih računih. Uvajanje obračuna z dolžniki na monopoliziranem papirju je za dolžnika zvezano z novimi stroški. Projekt zakona

razlikuje med dvema vrstama trgovcev, ker se zakon ne nanaša na trgovce, v kolikor jih ne kreditirajo denarni zavodi.

Glede one odredbe zakona o zaščiti kmeta, da se nepremičnine kmeta ne smejo prodati po nižji ceni kot po povprečni iz leta 1929, je spomenica mnenja, da pomenja to vzeti upniku vsako možnost eksekucije, ker ne bo mogoče doseči teh cen. Nadalje pomeni ta določba, da bo postal vsak kmetijski stan nesposoben za kredit in da postane določba o konvertiranju dolgov brezpredmetna. Potrebno bi bilo izpremeniti tudi čl. 5, ki govori, da se nepremičnina kmeta ne more prodati niti tedaj, ko je očitno, da najvišja ponudena cena ni zadostna za kritje terjatve. Glede določb o najnižji sprejemljivi ponudbi je umestno, da zakon predpisuje pri zemljišču dve tretjini, pri hišah polovico, pri premičninah pa tretjino ugotovljene vrednosti. Zahtevajo pa drugačo stilizacijo. Izključena je možnost, da se kmetova živina prodaja po ceni ocenitve. Spomenica je mnenja, da bi se smelo konvertiranje dolgov dovoliti edino kmetom, katerih posestva ni več kot 15 ha, dolg pa znaša 50% vrednosti. Nadalje naj bo konvertiranje mogoče samo tedaj, če se upnikom da sigurnost plačila njih terjatve. Mnogo bi se prihranilo, če bi se sodni oglasi o naroku uvrščevali v banovinske službene liste, ker so »Službene novine« predrage za to. Nadalje naj se zadrži priznani princip prvenstvenosti vknjiženih terjatev. Z redukcijo skupnih dolgov prezadolženega kmeta ni kmetu pomagano, pač pa so oškodovani upniki. V čl. 26 črtanje povračila stroškov za udeležbo pri naroku povzroča prevelike stroške denarnih zavodov. Definicija kmeta je nadalje preširoka in jo je treba zožiti. Končno pomenja zakon popolno podzvajanje denarstva, ker so izzete državne in samoupravne terjatve, regulativne hranilnice, državni denarni zavodi in zadrug.

Banovinski proračuni za 1932-33 so odobreni in znašajo 884.1 milij. v primeri s sedanjimi 1015.2 milij. Din. Predložena je bila vsota 1117.3 milij., pa je bila zmanjšana: savska od 235.9 na 200.5 milij., vrbaska od 53.9 na 36.4, drinska od 107.8 na 87.2, donavska od 179.8 na 87.2, zetska od 66.6 na 58.2, moravska od 66.3 na 49.3, primorska od 73.1 na 43.1 milij. Proračun dravske banovine je bil znižan od 170.5 na 147.5 milij. Doklade na neposredne davke so naslednje: dravska 35% (cestarska 25, zdravstvena 10%), savska 23% (zdravstvena 8), vrbaska 25, drinska 20% (cestarska 5), donavska 15, zetska 25, moravska 20 in primorska 25%.

Konsumno društvo za Slovenijo je objavilo svoj računski zaključek za dobo od 1. julija 1930 do 31. decembra lani, dočim je prej bila poslovna doba od 1. julija do 30. junija. Sedaj bo poslovna leto enako koledarskemu. Številke predstavljajo svoto petorice okrožij, ki avtonomno poslujejo. Bilanca izkazuje nižje postavke, kar je posledica izdatnih odpisov. Iz računa dobička in izgube je razvidno, da so lani znašali odpisi 0.5 (1929-30 samo 0.2) milij. Din. Drugače kaže bilanca značajne izpremembe: iz nje ni razvidno, koliko znašajo rezervni zakladi, nadalje je zmanjšana postavka nepremičnin od 4.6 na 3.8 milij. Zaloge blaga so skupno izkazane z dolžniki v oddajališčih in znašajo 9.1 (od tega same zaloge blaga ca. 7 milij. Din), kar pomeni v primeri s prejšnjo bilanco zmanjšanje. Nadalje je treba zabeležiti, da so se dolžniki zvišali od 2.2 na 3.9 milij. Din. Odpadla pa je postavka dolžniki za neplačane deleže, dočim je med pasivi postavka deležev ostala neizpremenjena. Vknjižbe so se med dolgovi zmanjšale od 2.2 na 1.84 milij., nadalje dolg pri Zadrugi banki od 1.3 na 0.6 milij., hranilne vloge so padle za 2. milij. Din, dočim so se blagovni upniki zvišali od 0.7 na 3.1 milij. Poslovni prebitok znaša 4871 (6848) Din. Število zadrugnikov je znašalo 30. junija 1929 16.111 in se je do 30. junija 1930 zmanjšalo na 16.057, nadalje do 31. decembra 1931 na 15.984 članov.

Naročajte »Slovenca«!

Humboldt:

Na Orinoku in v pragozdovih Južne Amerike

(Dalje.)

Tam, kjer se Orinoko cepi, nastane znamenito viličenje ali bifurkacija. Znamenita pokrajina je nudila popotnikom veličasten prizor. Nasproti kraju, kjer se deli veletok, se dviguje amfiteatralno oblikovana gora Duida. Njen goli vrh se vzpenja 2000 metrov visoko; a pobočja, ki jih pokriva rodovitna prst, se porasla z mogočnimi pragozdovi. V ponočju te lepe gore in v osrčju gozdov se razprostira sočnata trava z mislijsom Esmeralda, potoki s črno, a čisto vodo napajajo prelepo pokrajino, ki jo posebno odlikujejo mavricija palme. Ta drevesa pa niso samo lepa, ampak tudi zelo koristna, ker z njegovim sadom, sagom, se preživlja mnogo ljudi.

V Esmeraldi je misijonar prihajal samo nekaterikrat v letu. Le neki star vojak je upravljal ta misijon. Mož je smatral učenjake za španske krošnjarje. Ugledavši papirnatke povečke, v katerih so sušili rastline, se jim je pomilovalno nasmehnil in rekel: »Prišli ste v deželo, kjer tako blago nima vrednosti. Tukaj ne pišemo mnogo. Kakor v Evropi papir, rabimo tož suhe koruzne in palmovne liste za zavijanje šivank in drugega drobiža.«

Star vojak je bil tož posvečen in cerkvena oblast čen. Otrke je ušel moliti, zvonil je za krake čas, s svojo cerkveniško palico pa je delil pravico tako, da domačinom ni prav nič ugajalo.

Esmeralda je stovala tedaj kot kraj, kjer so Indijanci izdelovali najboljše in najučinkovitejši strup kurare za puščice in kopja. Žival, ki je le malo ranjena od puščice, namazane s tem strupom, izredno hitro pogine, a njeno meso ostane kljub strupu popolnoma užljivo.

17. maja so popotniki zapustili Esmeraldo. Bili so že slabotni in trudni od naporov na dolgem potovanju. Slaba hrana, nadležni moskiti in vojna

v ozkem, mokrem čolnu — vse to jim je izžrpalo moči. Pa tudi če bi mogli potovati še dalje po Orinoku navzgor, ustavili bi jih divji in bojoviti Indijanci pri kataraktu Guahiribos. Tam je visel preko veletokovih rokavov iz ovijalk spleten most. Na njem so tedaj noč in dan stražili Indijanci, oboroženi z loki in puščicami. Čez most niso pustili nikogar, ki je prišel iz pokrajini, ki so jih zavzeli belci. Nekoč je Don Francisco Dovadilla poizkusil z oboroženo silo prodreti v skrivnostno deželo, pa se mu ni posrečilo. Po krvavem boju so poslali Indijanci le še bolj nezaupljivi in so vračniki napram vsem ljudem, ki so prihajali proti meji njihove divje domovine.

Obisk pri mrtvecih

Družba so je od misijona Esmeralda jela vračati po Orinoku navzdol in prepustila se je brzemu toku naraslega veletoka. 27. maja so zapustili že San Fernando ob izlivu reke Atabapo in sedem ur nato so bili pri izlivu Rio Mataveni. Prenobili so pod milim nebom pod veliko granitno skalo, ki moli iz sredine reke in katere oblika spominja na znani »mišji stolp« v Renu nasproti mesta Bingen. Orinoko je tekmo noč zelo narasel in izredno naglo drveči rečni tok je prinesel vso našo družbo v desetih urah do gornjega katarakta pri Maypures. Ta razdalja je merila 13 milj! Z zanimanjem so se spominjali možje krajev, kjer so gori grede prenevali. Srečali so tudi Indijance, kateri so prenevali družbo pri botaniziranju in obiskali so lepi izvir, ki prihaja iz granitne skale za misijonarjevo hišo. Toplina vode se v času odsotnosti popotnikov ni izpremenila niti za 0.3°. Od izliva reke Atabapo pa do sotočja z veletokom Apure se je zdelo popotnikom, da potujejo po deželi, v kateri so že dolgo časa bivali. Živeli so ves čas ravno tako priprosto in pikale so jih iste žuželke, toda zavest, da bodo v nekoliko tednih rešeni vseh fizičnih muk, jim je dajala moč, da so vztrajali.

Prevoz piroge čez veliki katarakt je popotnike zopet zadržal dva dni v vasi Maypures. Pater

Borza

1. aprila 1932.

Denar

V današnjem deviznem prometu so tečaji bili nižji kot včeraj, kar je pripisovati čvrstejši tendenci za dinar. Mednarodno in tudi pri nas je funt sterling ponovno narasel.

Na zagrebški in belgrajski borzi so bili zabeleženi isti devizni tečaj kot na ljubljanski. Zagreb je zabeležil še Newyork kabel 56.3044—56.5870.

Skupni promet brez kompenzacij je znašal na zagrebški borzi 125.337 Din.

Ljubljana. Amsterdam 2278.48—2289.84, Berlin 1337.99—1348.79, Bruselj 787.38—791.32, Curih 1094.35—1099.85, London 213.95—215.55, Newyork 5608.44—5656.70, Pariz 221.82—222.94, Praga 167.15—168.01, Trst 291.17—293.57.

Dunaj. Dinar notira na Dunaju (valuta) 12.30.

Vrednotni papirji

Tendenco za državne papirje je bila danes enotna. V Belgradu se je vojna škoda uvrstila, dočim so begl. obveznice popustile, ravno tako tudi 8% Bler. Kasneje pa so se v Zagrebu dolarški papirji uvrstili. Na zagrebški borzi je prišlo do zaključkov samo v dolarških papirjih, in sicer: 8% Bler. 3000 dol., 7% Bler. 9000 dol. in 7% pos. D. H. B. 4000 dol. Na belgrajski borzi je bil promet slabši in je znašal: 7% investicijsko posojilo 10.500, vojna škoda promptna 100 kom., bel. obv. 80.000, 7% Bler. 1000 dol. in 7% pos. D. H. B. 1000 dol. Nadalje je bilo zaključenih 10 kom. delnic Narodne banke in 35 kom. delnic Privilegirane agrarne banke.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 59.50 bl., 7% Bler. pos. 54.50 bl., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Drž. pap. 7% inv. pos. 63 bl., agrarji 28—31, vojna škoda ar. kasa 223—225, 8% Bler. pos. 56—56.50 (56.25, 58.50), 7% Bler. pos. 53.25—53.50 (53.25, 54), 7% pos. Drž. hip. banke 52.50—53.50 (53.50), 6% begl. obv. 39—40.

Belgrad. Narodna banka zaklj. 4.750, Priv. agr. banka (brez kup.) 225, 220, 7% inv. pos. 62 bl. (zaklj. 62), agrarji 31.25—31.50, vojna škoda 223.50—226 (227), 6% begl. obv. zaklj. 40.25, 40, 39.50, 8% Bler. pos. 57.75 bl., 7% Bler. pos. zaklj. 53.125, 7% pos. DHB zaklj. 53.50.

Dunaj. Don. sav. jadr. 85.75, Wiener Bankverein 11, Escomptes. 109, Zivno 69, Aussiger Chemische 83, Mundus 101.50, Alpine 12.05, Trboveljska 29.25.

Curih. Belgrad 9, Pariz 20.27, London 19.725,

Newyork 514.75, Bruselj 71.95, Milan 26.60, Madrid 38.85, Amsterdam 208, Berlin 122.50, Stockholm 105.50, Oslo 103.50, Kopenhagen 108, Sofija 3.73, Praga 15.25, Varšava 54.70, Atene 6.60, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.08, Helsingfors 9.

Žitni trg

Danes se je začelo svobodno trgovanje s pšenico v notranjem prometu. Povpraševanje je znatno in so cene čvrste in višje kot v tečajnici novosadske borze. Pšenica stane že 140—142 boljše vrste, moka pa 260—270.

Novi Sad. Pšenica: bč. okolica Novi Sad 79 kg 2% 134—136, bč. okolica Sombor 78 kg 133—135, srem. 79 kg 2% 134—136, gornjebč. 79—80 kg 2% 138—140, bč. potiska 79—80 kg 2% 138—140, gornjeban. 79 kg 2% 134—136, ban. par. Vršac 78 kg 136—138. — Rž: bč. 165—170. — Oves: bč., srem., slav. 130—135. — Ječmen: bč., srem. 63—64 kg 127.50—132.50, bč., srem. spomladni 67—68 kg 162.50—167.50. — Koruza: bč., ban. gar. 99—101, bč. gar. okolica Sombor 100—101, bč., srem. april, maj, jun. 98—100, srem. gar. 100—101, srem. gar. par. Šid 101—103. — Moka: bč., ban. št. 00 245—250, št. 2 225—235, št. 5 205—215, št. 6 175—185, št. 7 145—155, št. 8 92.50—97. — Fižol: bč., srem. beli 2% v vrečah 230—240. — Otrubi: bč., srem., ban., juta-vreče 87.50—90. Tendenco neizpremenjena. Promet 97 in pol vag.

Sombor. Pšenica: bč. okol. Sombor 78—79 kg 132.50—135, gornjebč. 79—80 kg 137.50—140, sr., slav. 78 kg 135—137.50, bč. potiska 80 kg 137.50—140, bn. potiska 79 kg 135—137.50; tendenca mirna, promet 95 vag.

Budimpešta. Tendenco slabša. Promet srednji. Pšenica: maj 12.87—13, zaklj. 13.90—13.91, junij 13.14—13.28, zaklj. 13.14—13.15. — Rž: maj 15.87—15.96, zaklj. 15.87—15.88, junij 16.05. — Koruza: maj 15.10—15.12, zaklj. 15.07—15.10, junij 15.02.

Chicago. (Začetek.) Pšenica: maj 54, junij 56.375, sept. 58.75. — Koruza: maj 36.25, jul. 39.125, sept. 40.875. — Oves: maj 23.75, julij 24.25. — Rž: junij 47.125.

Winnipeg. Pšenica: maj 60.75, jul. 62.625, okt. 64.75.

Živina

Mariborski svinjski sejem 1. aprila. Pripranih je bilo 181 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 6—7 tednov 60—80 Din, 7—9 tednov 100—130 Din, 3—4 mesece 150—200 Din, 5—7 mes. 300 do 350 Din, 8—10 mes. 400—450 Din, 1 leto stari 700—900 Din, 1 kg žive teže 5—6 Din, 1 kg mrtve teže 7.50—8 Din. Prodanih je bilo 106 komadov.

Objava

Cenj. gostom kakor tudi širši javnosti sporočava, da sva gostilno in restavracijo »Lovački Rog«, Ilica 14, oddala g. Hrvoju in ge. Mini Tomec.

Ob tej priliki se zahvaljujemo vsem cenj. gostom za mnogobrojen poset in izkazano zaupanje ter prosiva, da isto izkazujejo tudi našim naslednikom.

Z velespoštovanjem

Antun in Terezija Tonejc

Z današnjim dnevom sva prevzela gostilno in restavracijo »Lovački Rog«, Ilica št. 14.

Vse mnogobrojne goste in ostalo širšo javnost prosiva, da isto zaupanje, katero sta uživala najina prednika, izkazujejo tudi nama.

V tem pričakovanju se najtopleje priporočava.

Hrvoje in Mina Tomec

Zagreb, dne 1. aprila 1932.

Bernardo Zea je hotel, dasi bolan, s svojimi Indijanci spremiti popotnike prav do Atures. Eden izmed Indijancev, tolmač Zerepe, katerega so na obali pri Parurumi tako neusmiljeno pretepli, je postal pri povratku silno potr. Izgubil je namreč Indijanko, s katero je bil zaročen in sicer zaradi napasnih vesti, ki so se razširile med domačini o smeri potovanja. Zerepe je bil sicer rojen v Maypures, a starši iz rodu Mako so ga vzgojili v gozdovih. Ko se je vrnil v misijon, je privedel s seboj dvanajstletno Indijanko, s katero se je hotel po vrnitvi s potovanja poročiti. Toda življenje v misijonu mladi divjakini ni ugajalo, kajti rekli so ji, da potujejo belci z njenim zaročencem v deželo Portugaleev (Brazilijo). Ker se ji ni zgodilo kakor je upala, se je polastila nekaga čolna, v katerem je z neko drugo deklico preplula katarakte ter zbežala v pragozdove k svojem. O tem drznem dejanju je ob povratku naše družbe govorila vsa vas. Zerepova žalost pa ni trajala dolgo. Rojen je bil med kristjani, prepotoval je z belci deželo do Rio Negra, znal je špansko in jezik Makov ter se je zdel samemu sebi visoko vzvišenega nad svojim rodom; kako bi torej ne mogel pozabiti deklice, katere je zrasla v gozdu?

31. maja se je družba prepeljala preko brzic pri Guahibos. Vsi otoki sredi veletoka so bili odeli v krasno blesteče zelenje. Zimska dež je razvil cvetne nožnice vadglat palm, ki mole svoje liste po naravnost k nebu. Može se neovrtno zrl na one točke, kjer sta drevice in skalovje dajala pokrajini tako veličasten in resen značaj. Nekoliko pred solnčnim zatonom so se izkrcali na vzhodnem bregu Orinoka, da bi od tod odšli v podzemsko jamo Atarupe, kjer je pokopan neki indijanski rod. Ko je bil 1. 1748 ustanovljen misijon Atures, so tod živeli rodovi Atures, Majpures, Abanis in Koiruzas. Humboldt pa je ob času svojega prihoda našel samo rod Guahibos in nekoliko družin iz rodu Mako. Atures Indijanci so popolnoma izginili in le po grobovih v podzemeljski jami Atarupe so jih še spoznali.

Do jame so morali možje plezati po deloma

nevarnem, strmim in popolnoma golem granitnem hribu. Noga ne bi našla opore na gladkem, zelo nagljenem pobočju, če ne bi moleli iz nje veliki živčevi kristali, ki ne sprhne tako hitro. Z vrha gore se je nudil popotnikom izvanreden razgled po deželi, razprostrti pod njimi. Arhipel s palmami porastih otokov se širi po strugi razpenjenega veletoka. Na zapadnem bregu Orinoka se razprostirajo savane ob rekah Meta in Kasanare kakor zeleno morje. Njihov dimasti horizont je osvetljevalo zahajajoče sonce. Zareča solnčna obla, viseča nad ravnino, samotno stoječi spičasti vrh Unima, ki se je zdel tem bolj visok, ker so njegovi obrisi izginjali v mrču — vse to je že itak veličastno pokrajino napravilo še bolj vzvišeno. Pod seboj pa so ugledali tudi neko globoko, od vseh strani zaprt dolino. V njenem nedostopnem cirkusu so preletavale ptice roparice. Njihovim bežečim senčam, ki so dreve preko skalnih sten nad dolino, je družba z zanimanjem sledila.

Po ozkem grebenu so dospeli na sosednjo goro, katere vrh so pokrivali ogromni granitni bolvani. Tako popolnoma okroglo so te skale, da se zdi, da bi pri najmanjšem potresnem sunku zbolele v globino, kajti le na malokaterih krajih se dotikajo tal. Dasi je videl Humboldt že na razne načine razpadlo skalovje, kaj takega pa še nikoli ni uzel. Nastanek teh okroglih skal si je razlagal iz počasnega preperenja granita. Če bi ležale kje drugod in na drugih hribovih, bi bilo verjetno, da je te velike krogle napravila in naplavila voda. Skrajni konec doline je prerastel z gostim gozdom in tam je v senci dreves v samotnem kraju in na strmim gorskem pobočju vhod v jamo Atarupe. Pravzaprav to ni prava podzemska jama, ampak iz gore moleča skala, v katero je voda, se-gajoča v davnih časih ob velikih prevratih na našem planetu do sem gori, izprala široko luknjo. V njej je znamenito grobišče celega indijanskega rodu Aturov, in Humboldt je našel tam okoli 600 dobro ohranjenih okostnjakov, ki so bili tako lepo položeni, da se pri šteju ni bilo lahko zmotiti.

(Konec prih.)

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglede strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10349.

Službe iščejo

Beseda samo 50 par

Iščem službo

za 19 letnega močnega in zanesljivega fanta. Gre za vsako delo. Martin Tomažin, Male Lipljene, p. Turjak. (a)

Slaščičar, pomočnik
dobra moč v boljšem pe-
civu, išče mesto. Kolo-
dvorska 6. (a)

Prodajalka

izučena v trgovini z meš.
blagom, išče mesto. Po-
magala bi tudi v gospo-
dinstvu. Cenj. dopise na
upravo »Slovenca« pod
»Dobra prodajalka« št.
4419. (a)

Moški

prosi kakršnokoli zaposli-
tev. Naslov v upravi »Slo-
venca« št. 4517. (a)

Kuharica

išče službo tudi k oro-
žnikom. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Stajer-
ka« št. 4551. (a)

Šofer-mehanik

vajen vseh opravil in po-
pravil pri avtu in podob-
nih vozilih, išče mesto
pri kakem podjetju ali
večjem gospodarstvu. Je
trezen, pošten in prost
vojašine. Naslov pove
uprava »Slovenca« pod
št. 4535. (a)

Službo dade

Beseda samo 50 par

Zastopnika

kateri je pri tovarnah
usnja, strojnarnah in tek-
stilnih tovarnah dobro
vpeljan, išče tuzemska
tovarna za prodajo teh-
ničnih olj. Ponudbe z re-
ferencami na »Poštni pre-
dal 24« Ljubljana. (b)

Prodajalko

za trgovino z mešanim
blagom, dobro moč, iz
poštene krščanske hiše,
ki bi pomagala tudi v
kuhinji, rabi za takoj tr-
govina J. Kolčan, Ore-
hova, Medija-Izlake. (b)

Ženitbe

Manjši posestnik

išče dekle s kapitalom
do 5000 Din za takojšnje
ženitev. — Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
šifro »Cvetoča pomlad«
št. 4502. (z)

Denar

Beseda samo 50 par

20—25.000 Din

posojila iščem na varno
mesto, ostalo po dogovo-
ru. Naslov v upravi »Slo-
venca« pod št. 4501. (d)

Posodite

proti knjižbi na prvo si-
gurno mesto krščanski hi-
ši 14.000 Din? Prosimo
zmerne obresti v ponud-
bi na upravo »Slovenca«
pod »Brez staršev« št.
4531. (d)

Pouk

Beseda samo 50 par

Čamernikova
šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36.
Prva oblast. koncesioni-
rana. Prospekt št. 16 za-
stoj. Pišite ponj! Spre-
jem učencev vsaki čas.

Slavičeva dopisna

šola v Zagrebu, Žerjavi-
čeva ulica 15. Potom do-
pisovanja poučujemo: hr-
vaščino, nemščino, angle-
ščino, francoščino, itali-
jansko ter hrvaško in
nemško dopisovanje in
stenografijo. (u)

Stanovanja

Beseda samo 50 par

IŠČEJO:

Dvosobno stanovanje

išče tročlanska družina
za 1. maj v bližini Sv.
Krištofa. Plačam do 700
Din. Ponudbe pod »O. T.«
št. 4377 na upravo »Slo-
venca«. (c)

Stanovanje

eno- ali dvosobno, za maj
išče drž. upokojenec brez
otrok. Ponudbe na upra-
vo »Slovenca« pod »To-
čen plačnik« št. 4514. (c)

ODDAJO:

Trisobno stanovanje

s kopalnico, verando in
drugimi pritliklinami, se
odda za maj v Udmatu,
Ciglarjeva ulica 18. (c)

Stanovanje

večje ali manjše, v sre-
dini mesta, s parketom in
elektriko, čisto, se odda
proti posojilu. — Več v
upravi »Slovenca« pod
št. 4513. (c)

Mi smo

cenejši!

Kakor boste lahko jutri brali v notarski ugotovitvi, je znašala nedeljska naklada »Slovenca« v prvem četrtletju tekočega leta od 28.200 do 34.000 izvodov. Ta naklada daleč presega naklado pred par leti. Kljub temu so cene naših oglasov ostale neizpremenjene! Zato pa poslovni svet ceni našo službo za inserente. Stalen porast velikih in malih oglasov priča o tem!

TUDI TI SE POSLUŽUJ NAŠIH

malih oglasov!

Mi nismo podražili malih oglasov! Pri nas znaša najmanjši znesek za mali oglas komaj 5 Din. Za vsako besedo plačaš samo 50 par, razen v rubriki »Ženitve«, kjer stane vsaka beseda 2 Din.

„Slovenčev“ mali oglasi

so idealen regulator med ponudbami in povpraševanjem. Pri-
značna pisma iz vseh krajev, v katerih nam sporočajo, da so
priobčili oglase samo v »Slovenca« in da so z uspehom zelo
zadovoljni. Niso redki slučajji da dobi inserent na en sam mali
oglas po 50 do 100 in še več podudb in vprašanj!

Oglasni oddelek „Slovenca“

Stanovanje

štirisobno, s celim kom-
fortom, v sredi mesta —
oddam. Naslov v upravi
»Slovenca« št. 4386. (c)

Stanovanje

solčno, soba, kuhinja, je-
dilna shramba, drvarnica,
se odda za 1. maj. Glin-
ce, cesta IX št. 21a. (c)

Stanovanje

tri sobe in kuhinja — se
odda. Stari trg 24/II. (c)

Enosobno stanovanje

oddam. Zelena jama, Ko-
roševa 5. (c)

Dvosobno stanovanje

z balkonom takoj oddam.
Šmartinska cesta 6. (c)

Dvosobno stanovanje

in pritlikline — se odda
za maj. Več: Rožna do-
lina VII/12. (c)

Soba s štedilnikom

oddam takoj mirni stran-
ki. Naslov v upravi »Slo-
venca« pod št. 300. (s)

Mesečne sobe

po 260—360 Din, s po-
strebo in razsvetljavo,
oddaja hotel »Tivoli«. (s)

Prazna soba

s posebnim vhomom se
odda eni osebi takoj ali
1. maja. Naslov v upravi
»Slovenca« št. 4509. (s)

Sostanovalec

se sprejme takoj k bol-
jšemu gospodu. Florjanska
ulica 40, pritlikline. (s)

Krasno kletno sobo

parketirano, dve postelji,
ugodno oddam. Einšpil-
jeva 25, Bežigrad. (s)

Vnajem

Beseda samo 50 par

Pekarna

se odda peku samcu. Ver-
je 85, p. Medvode. (n)

Mal lokal

se odda. Naslov v upravi
»Slovenca« št. 4546. (n)

Poizvedbe

Beseda samo 50 par

Jazbečar

Izgubil se je mlad jazbe-
čar rjave barve z znam-
ko št. 394. Odda naj se
proti nagradi Ilirska 31. r

Razno

Beseda samo 50 par

Novo točilnico

zamenjam za dobre kra-
njice. Mivka št. 7, Ljub-
ljana. (r)

Zemljišče

za stavbno parcelo in
njiva naprodaj. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 4357. (p)

Manjšo parcelo

v šentpeterskem okraju
kupim. Dolenjska c. 68. p

Ugodno naprodaj

nedozidana hišica z veli-
kim solnčnim vrtom, pri-
pravna za vrtnarja ali
slično, pet minut od glav-
nega trga v Mariboru.
Potreben kapital 50.000
Din. — Naslov v upravi
»Slovenca« Maribor. (p)

Prodaj hišo

novo — visokopritlično,
dvodružinsko, velik vrt,
v mirnem kraju Ljubljane
za 74.000 Din. Naslov v
upravi »Slovenca« št.
4452. (p)

Tuskulum

za letovanje v idealni
solnčni in zavetni legi na
griču s slikovitim razgle-
dom. Gospodarsko po-
slopje in hišica, gospod-
ska hiša ima štiri sobe in ku-
hinjo. Dva vrta, trije sa-
donosniki, vinograd, dve
njivi, prvovrstno sadje in
vino, 25 minut do želez-
niške postaje. Ime v upra-
vi »Slovenca« št. 4533.
Slika na razpolago. Aron-
dirano. Rentabilno. (p)

Kupimo

Beseda samo 50 par

Srečke, delnice,
obligacije
kupiše Uprava »Merkur«.
Ljubljana — Selenburgova
ulica 6. II nadstr.

Kupim

zobozdravniški operacij-
ski stol, stroj za vrtnje
in pljuvalnik. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 4503. (k)

Otroški voziček

dobro ohranjen — kupim.
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod »Voziček« št.
4529. (k)

Bukova drva

suha, in bukovo oglje —
kupujem na vagon. Po-
nudbe na upravo »Slo-
venca« pod šifro »Bukova
drva« št. 4559. (k)

Objave

Beseda samo 50 par

Oglejte si

izložbe damskih klobukov
v modnem salonu Stuch-
ly-Maške, Ljubljana, Ži-
dovska ulica. Cene ne-
prekosljive. — Popravila
točna in poceni. (o)

Posrestva

Beseda samo 50 par

Hiša s trgovino

in pekarijo v prometnem
industrijskem kraju, na-
prodaj. Obe obrti dobro
vpeljani. Naslov v upravi
»Slovenca« pod 4329. (p)

7 parcel

od 440 do 820 m² napro-
daj, posamezno ali skup-
no, v lepem, mirnem I.
mestnem okraju. Zgradi
tudi vile in napravi na-
črte: ing. Pust, stavbenik,
Strelška ulica 31. (p)

Svoje posestvo

prodam. Janez Pediček,
misijonar, Celje. (p)

Kmetstvo posestvo

v okolici Žužemberka, ob-
stoječe iz enodružinske
hiše in gospodarskih po-
slopij ter okrog 15 ha
zemlje. Cena 75.000 Din.
Naslov v upravi »Sloven-
ca« št. 4558. (p)

Stavbna parcela

naprodaj na lepi solnčni
legi v Zelini jami, Ko-
roševa ulica 14, pod-
strešje. (p)

Redka prilika

Za naložbo denarja. V
Celju se prodaja ob mestu
ležeče poslopje s sado-
nosnikom in vrtom v iz-
meru 3200 m², primerno
tudi za stavbišče ob ce-
sti, električna moč, spo-
sobno za industrijo ali
obr. Ponudbe je poslati
na podružnico »Slovenca«
v Celju pod »Redka pri-
lika« št. 4561. (p)

Otvoritev gostilne.

Prevzel sem gostilno v Kersnikovi
ul. št. 3 (preje Nova ul.), kjer b.m
točil izborna slovenska vino.
Istotako se bodo točila ta vina še na-
dalje v mojem vinotoku v Prešernov
ulici. Pridite in pokusite, vabi Vas
MARTIN BUJAS

Prodamo

Beseda samo 50 par

Letve za ograjo

od 25 par naprej nudi
»Zora«, Črnomelj. (l)

Drva!

2—3000 m³ bukovega goz-
da za drva, prodam. In-
formacije v upravi »Slo-
venca« pod št. 4291. (l)

Velika založa

damskih klobukov in
slamnikov od 60 Din na-
prej. Preoblikov. 28 Din.
Salon »La Femme Chic«
Anica Puhek, Selenbur-
gova ulica 6/L. (l)

Cevlji

na obroke
TEMPO, Gledališka ul.
št. 4 (nasproti opere).

Mlin naprodaj

v najbolj prometnem kra-
ju pri žel. postaji. Ponudbe
na ogled, odd. »Slovenca«
pod šifro »Prometni mlin«
št. 4183. (l)

Ugodna prilika!

Svilene kombineze 39 Din,
svilene hlače 17, 18, 19
dinarjev. Modno blago.
M. Sušnik, Krekov trg 10,
nasproti Mesta. doma. (l)

Suhe deske

češnjeve in hrastove, po
izredno nizki ceni prodaj
»Zora«, Črnomelj. (l)

Prodaj obednico

iz orehovega lesa. Vpra-
šati: Vildenrajerjeva 17,
Maribor. (l)

Prima gojzerji

franko po pošti 245 Din.
Josip Zakelj, čevljarstvo,
Ziri. (l)

Otroški voziček

moderen, poceni napro-
daj. Ogleda se: Trgovina
Bajda, Studentovska ul. 1

Sir ementaler

17 Din kg — franko Gru-
bišno Polje, Savska ba-
novina, prodaja mlekarstvo
Rudolf Gabler. (l)

Rizling 4 Din

nežveplan — za cerkev,
dom in gostilno, v okraju
Ormož-Ljutomer — prodaj
duhovnik. Ime v upravi
»Slovenca« pod »Prijetno
pitno« št. 4532. (l)

Ležec gepelj

malo rabljen, poceni na-
prodaj. Naslov v upravi
»Slovenca« št. 4528. (l)

Kuhinjsko kredenco

prodaj Zupan, Ribno 54,
Bled I. (l)

Urarsko stružnico

ceno prodam. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 4542. (l)

Motorno kolo

»James«, malo rabljeno,
se prodaj v vinarni v Ve-
govci ulici 2. (l)

Petrolejska peč

poceni naprodaj. Naslov
v upravi »Slovenca« Ma-
ribor. (l)

Obrt

Beseda samo 50 par

Talarje

in vsa druga oblačila za
č. g. duhovnike se dobi
najceneje in najbolje v
Ljubljani — semenišče —
A. Jarc. (l)

Spec. brzolikalnica

ki Vam obleko zlika na
amerikanskem univerzal-
nem stroju na paro. Boc,
Kolodvorska 6. (l)

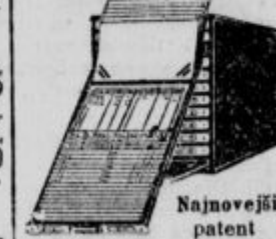
Nogavice

rokavice, robce, perilo, tor-
bice, kravate
nizke cene, samo pri
PETELINC-u
Ljubljana, ob vodi blizu
Prešernovega spomenika.

Velika izbira

barhentov in flanel po
zelo nizkih cenah v trgo-
vini O. Šlibar, Ljubljana,
Stari trg 21.

Sofra

Najnovejši
patent

z ležečimi kartotekami
na kroglični ležaj.
Zahtevajte prospekte!

Sofra, Maribor. Telef. 2510

Lesne industrije,

žage in drugi interesitil
Kdor si hoče nabaviti,
povečati ali preurediti
električno napravo, mu
vzamem za celotno proti-
vrednost žagan les v ra-
čun. — Naslov v upravi
»Slovenca« pod 3431. (l)

Mlinarji!

Re. prosa, aido in lečmen
kupite nacinice pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Reslijeva cesta 24.
Veletrgovina žito in moka.

Izolacije za hladilnice

Za 4 mesece dela na Dobravi

Ljubljana, 1. aprila.

Izvedeli smo, da je Kranjska industrijska družba sklenila s ruskimi trgovskimi zastopstvom na Dunaju pogodbo za dobavo 150 vagonov elektrod. KID je mogla dobiti to naročilo pri hudi nemški konkurenci, ki uživa pri ruskih dobavah 70 odstotno državno garancijo, samo ob velikih žrtvah na ceni in plačilnih pogojih.

Izplačila pokojnin se bodo zavlekla

Belgrad, 1. aprila. AA.

Odsek glavne državne blagajne opozarja upokojence, da zaradi izvajanja novih določb o draginskih dokladah nekateri vpokojenci ne bodo prejeli svoje pokojnine 1. aprila, marveč 2 ali 3. Zato se ni treba zglasiti pri glavni državni blagajnici, marveč naj počakajo doma na pošto nakaznico.

Nekateri vpokojenci pa bodo prejeli svoje prejemke v dveh obrokih. Ako prejmejo prvi obrok, naj počakajo še par dni na pošto nakaznico z drugim obrom.

Vpokojenci, ki so v svojih prijavah potrdili, da imajo večji dohodek od 2500 Din, poleg pokoj-

S stališča splošnosti to odkrito pozdravljamo. Saj bo na ta način zaposlenih 150 delavcev za približno štiri mesece, ki bodo vsaj začasno rešeni brezposelnosti. Delno je bila ta transakcija omogočena s protidobavo antracita. Ako bi KID razpolagala s potrebnimi sredstvi — tako se glasi naše poročilo — bi mogla skleniti dobavo 400 vagonov elektrod, kar bi ji omogočilo vzdrževanje obrata na Dobravi za približno eno leto.

nine, ne bodo prejeli osebne in rodbinske doklade, ker jim ta doklada po čl. 25 uredbe o draginskih dokladah št. 11390-1-32 ne pritiče.

Vsem tistim vpokojencem, ki na podlagi naredbe št. 75.500-1-31 z dne 27. oktobra 1931 niso predložili prijave za osebne in rodbinske doklade, ne bodo poleg pokojnine dostavljene osebne ali rodbinske doklade, ker se smatra, da so s tem, da niso predložili prijave, odrekli pravici na te doklade.

Opozarjajo se vpokojenci, ki so v svojih prijavah navedli kakršnekoli dohodke, ki pa istočasno niso predložili potrebnih dokazil, da to store, ker se jim sicer prihodnji mesec ustavi izplačilo osebnih in rodbinskih doklad.

Železniški nastavljenosti ostanejo v službi

Delaške redukcije niso razveljavljene

Ljubljana, 1. aprila.

Zadnjič smo poročali, da so »Službene novine« objavile imena onih nastavljenosti, ki bodo z dnem 1. aprila reducirani. Takošnji reviziji teh redukcij se je zahvaliti, da se te redukcije niso izvršile in da so danes skoraj vsi nastavljenosti, ki bi bili reducirani, prejeli svoje plače. Odpovedano je bilo v Ljubljani samo petim nastavljenostim, kakor smo pred dnevi že poročali, in sicer iz raznih drugih vzrokov.

V kurilnici je bilo vseh 30 reduciranih nastavljenosti danes nanovo sprejetih za profesioniste, dočim so bili poprej zvaniki I. ali II. skupine. Ti danes niso prejeli plače ter jo prejmejo kot profesionisti šele konec meseca. Vendar pa želez-

niška uprava obljublja, da jim bo dala, ker so vsi sedaj v etiski, nekaj na akontacijo.

Danes so tudi železniški nastavljenosti prejeli znižane prispevke. To je, da so izgubili pri draginskih dokladah in so prejeli še za 10 odstotkov manjšo plačo. Vlakospremo, premikalno in strojno osebje ni prejelo danes kilometražne. Stari pravilnik o kilometražah je namreč izgubil veljavo z novim letom, prometno ministrstvo pa še ni izdalo novega pravilnika.

V veljavi pa so ostale redukcije delavcev in dnevničarjev. Kakor je bilo obljubljeno, je pričakovati, da bodo ti postopno kmalu zopet sprejeti nazaj in sicer po potrebi službe. Želimo, da bi se to čimprej zgodilo!

O znižanju najemnin

Ljubljana, 1. aprila.

Danes ob 11 dopoldne je obiskala deputacija Pokrajinske zveze hrišnih posestnikov pod vodstvom predsednika G. Frelaha g. bana dr. Marušiča. Deputacija je banu izročila resolucijo, ki je bila sprejeta na včerajšnjem obtem zboru hrišnih posestnikov. G. ban je izrazil deputaciji svoje zadovoljstvo, da so hrišni posestniki sami pripravljali primerno urediti vprašanje stanovanjskih najemnin in je izjavil, da upa za sporazumno rešitev tega perečega vprašanja. Tudi naj bi se v naši banovini uredilo posebno razsodišče, ki naj bi te spore reševalo.

K temu poročilu bi dodatno k zborovanju hrišnih posestnikov še omenili: V svoji 9. resoluciji predlagajo hrišni posestniki prostovoljno znižanje najemnin na tale način: »Za stanovanje ene sobe, kuhinje in pritlikline 200 do 400 Din; za stanovanje dve sobi, kuhinje in pritlikline 400 do 800 Din, za stanovanje treh sob, kuhinje in pritlikline 700 do 1200 Din. Za kopalnico bi se posebej računalo 100 do 200 Din, ker kopalnico stavbo zelo podraža in stane kopalnica skoraj toliko, kakor ena soba. Vrh tega bi najemniki se plačevali v Ljubljani vojarino, gostešino in kanalsko pristojbino, katere pristojbine povirajo hrišni lastniki za mesno obdobje.«

Treba je poudariti, da je tako znižanje skrajno malenkostno. Navedene številke bi bile že se vsaj delno znošne, ampak povisale jih bodo še doličade, katere povirajo gospodarji za mestno upravo od najemnikov. Na ta način bo enosobno stanovanje v mestu še vedno prišlo na mesečnih 600 Din (brez doklad za vojarino, gostešino in kanalsko pristojbino, kar pa tudi znaša nad 10 odstotkov najemnine). Po tem takem bi za enosobno stanovanje s kopalnico moral najemnik plačati blizu 700 Din.

Mi pa vemo za številke in zelo ugledne ter socialne nišne gospodarje, ki v svojih nusan sredi mesta niti za vesolno velika in lepa stanovanja ne zahtevajo takih vsot od svojih najemnikov. Plačuna možnost najemnika, uradnika, delavca in učil oortnika, je danes zaradi znižanih plač tako padla, da bodo tudi hrišni gospodarji morali o tem računati.

Krvav fantovski pretep

Dobrna, dne 30. marca.

Kljub sedanji krizi, ki tlaki naše ljudi, se še vedno ogajajo zalostni in slatni tepeži po gostinah. Fantje si čez teden težko prislužijo kak dinar. Ko pa pride nedelja ali praznik, pa seveda kar v gostilno, kjer morajo piti ko za stavo. (Sam sem videl, kako so imeli nekoč trije fantje v gostilni na enkrat 8 litrov vina na mizi.) Navadno pa postanejo fantje vsled preveč zaužitja pijače nerazumni in prepirljivi, tako da se malokdaj zgodi, da ne bi končali brez pretepa, pri katerem je še najbolj žalostno, da imajo takoj nože v rokah.

Na velikonočni ponedeljek so pili fantje v gostilni pri Sv. Kunigundi, občina Galicija. Bilo je nekaj fantov, ki se niso nič kaj lepo gledali že iz prejšnjih časov. Ko je eden izmed fantov naročil krožnik juhe in jo pričel jesti, mu je naenkrat drugi izbil krožnik na tla. Seveda je bil takoj ogenj v strelhi. Začel se je boj, kateri se je vedno bolj razvijal, tako da so prišli tudi noži na dan.

Kmetijski fant Arušek Jožef iz Podgore je videl, da postaja pretep že nevaren zato je skočil vmes, ter hotel pretepače razgnati. Pri tem so pa vsi vdarili po njem in ga začeli obdelavati z noži. — Arušek je dobil zelo nevarne poškodbe na glavi. Ves obraz ima razmesarjen tako, da je še nevarnost, da izgubi vid. Odpeljali so ga takoj v seljsko bolnišnico, kjer mu bodo poizkušali vrniti zdravje.

Orožništvo iz Dobrne je bilo takoj na kraju pretepa, kjer je ugotovilo storilce, kateri bodo sedaj prav lepo poučeni, kako se morajo obnašati.

Hrastnik

Uradni dnevi sodnje. Okrajno sodišče v Laškem poroča, da se bodo v letu 1932 vršili v Hrastniku v občinski pisarni še sledeči uradni dnevi: 16. aprila, 21. maja, 18. junija, 16. julija, 20. avgusta, 17. septembra, 15. oktobra, 12. novembra in 10. decembra, vsakokrat od 9 do 12 in od pol 14 do 16.

Leseni križi!

Novi »Slovenčev« roman

V nedeljo 3. aprila bo začel izhajati v »SLOVENCU«

novi roman »Leseni križi«

ki ga je spisal znameniti francoski pisatelj.

»Slovenčev« roman — »Leseni križi« je najboljši vojni roman svetovnega slovesa, tako napet in pretresljiv, tako prepojen globoke tragike in vzvišene ljubezni, da mu ne najdeš enakega.

Zato opozarjamo na ta roman vse, ki jim je na resnično lepem in nad vse zanimivem berilu.

Naročite »Slovenca«!

Lep vzgled tovarnarjem

Slovenjgradec, 31. marca.

G. Karel Köllner, lastnik tukajšnje tovarne kos, je za letošnje velikonočne praznike kakor po navadi za vse praznike obdaroval svoje delavstvo s tem, da je razdelil med nje »pisanke« v denarju. Razdelil je vsega skupaj blizu 4000 Din, od katerega so dobili nekateri delavci po 50, drugi po 100 Din in še več. Delavstvo te tovarne je zaradi tega čina svojemu delodajalcu prav hvaležno. Želeli bi le bilo, da bi imel dosti posnemalcev.

Dolga zgodba kratkega življenja

mokronoškega avtomobilskega prometa.

Mokronog, 1. aprila.

Tako smo bili veseli, ko se je 1. 1930 v Mokronogu našel avtopodjetje in začelo promet, vsak dan enkrat v Sevnico in nazaj v Mokronog, trikrat na dan pa na kolodvor Mokronog-Bistrica. Mi smo daleč od Sevnice, pa tudi Mokronog-Bistrica je zelo od rok. Vozniki so dragi! V Sevnico računa 100 Din, na kolodvor Mokronog pa 150 Din. Ceste so včasih grozne.

Ali kaj čudnega, če smo biti veseli avtovožnje? Slo je, pa dobro je šlo. Ljudje so se navadili in avto je bil zaželjen. Pa se je začelo khatiti! Niso se držali voznega reda, ali pa sploh niso peljali, pokvaril se je avto, eden je blizu Sevnice zgorel, drugi je zgorel na Smetovščih nad Mokronogom — vse je zaspalo. Konji so zopet nastopili svojo službo.

Letos je zopet stari podjetnik prišel z novim avtobusom in začel voziti. Spet smo bili veseli, zadihali prosto, saj smo imeli zvezo s Sevnico in na naš kolodvor smo hitro pa ceno se vozili. Pa je te dni zopet vse zmiznilo. Kje tiči vzrok? Podjetnika sta hodila od Poncija do Pilata — pa nista dobila koncesije. Ali je kak nevoščljiv vmes posegal? Ne vemo! To pa prosimo merodajne oblasti, naj grede kakemu novemu eventualnemu podjetju na roko zaradi naših ljudi, ki smo tako odrezani od sveta in zapušteni.

Domačin G. Kolenc je vozil redno na kolodvor s svojim poltovornim, pa so kmalu prijazni ljudje bili na delu, in prišla je prepoved. Udarjeno je pa ljudstvo!

Le pojdite temno noč na kolodvor Mokronog, kako se vse peha za voz, kako nejevoljni grejo ljudje po cestni brozgi v trg. Poskusite! Ves trg ima dva koloselja! To je vse, kar se da najeti. In če nas kličejo h okrajnemu načelstvu v Krško? Se kako »fletno« jez čizati skoro 50 km daleč s suhim konjičkom! Pridi pa poskusi!

Po slabem vremenu

pomoč skoro hipna

Deževni dnevi, premočeni čevlji, vlažna obleka, znak nevarnosti. Prehlajenje, omotica, revmatizem, išias. Bolečine po vsem telesu, prsa zatrpata, zadušljivost.

Ubležite si ta neprijeten občutek. Namažite se s SLOAN-ovim Linimentom. Greje, polajšuje zadoho, odpravi bolečine.

Dobiva se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine.

»Odobreno od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja Sanitetsko odeljenje z rešenjem S. br. 4497 od 15. marca 1932.«

Vode naraščajo

Belgrad, 1. aprila. AA.

Odbor za obrambo pred poplavi v notranjem ministrstvu je izdal o položaju na dan 31. marca poročilo v katerem pravi med drugim:

V teku dneva je na mnogih krajih deževalo. V vrbaski banovini je tudi snežilo. Povprečna dnevna temperatura je znašala plus 7, nočna pa —0.5. Sneg se je začel naglo topiti. V nižinah je večinoma izginil, v višjih predelih pa ga je do 9 cm.

Donava od Budimpešte do Novega Sada pada, do Oršove zopet neznatno raste. Drava je od Maribora do Osjeka narasla za povprečno 20 cm. Tisa pada. Nevarnost poplav v nekih delih Banata bo še nekaj dni trajala. Sava je od Zagreba do Šabca

močno narasla. Pri Sisku je narasla za 244 cm. Sava je s tem dosegla višino, ki zahteva primerne obrambne ukrepe. Na ogroženih krajih so potrebna dela že v teku.

Belgrad, 1. aprila. AA.

Vsled toplega vremena je pričakovati novega naraščanja naših rek. Sava je v svojem gornjem toku do Zagreba zaenkrat le neznatno narasla, od Zagreba dalje pa je priliv vodnih mas iz Kolpe in Une prav močan. Sava je v zadnjih 24 urah pri Zagrebu narasla za 84 cm, pri Sisku za 96, pri Jasenovcu za 100 cm.

Kolpa je pri Karlovcu v zadnjih 24 urah narasla za 244 cm. Una za 74 cm, Vrbas pri Banja Luki za 30 cm.

Na razvalinah družinskega življenja

Domžalska tragedija pred sodniki

Ljubljana, 1. aprila.

Zadnja današnja razprava pred malim senatom je razgalila žalostno družinsko sliko, katere ozadje tvorijo nezvestoba žene, beda in brezposelnost Poskušnega umora z zadavljenjem je bil obtožen 29letni delavec Vinko Koletnik, doma iz Sv. Marjete ob Pesnici, stanujoč v Domžalah. Na novega leta letos zjutraj je skušal z vrvojo zadaviti svojo ženo Julijano, roj. Majhenič. Vinko je večinoma molčal pred sodniki. Pripomnil je samo: »Prosim za milostno sodbo! Priznam in ostanem pri svojem zagovoru v preiskavi. Storil sem v zmedenosti in obupu.«

Predsednik s. o. s. g. Anton Mladič je nato prečital preiskovalni zapisnik in navajal: Razmere v družini niso pač bile pristržne, ker je 4 leta živel v Mariboru z neko drugo žensko, žena pa doma z drugim. Glavni povod pa so bili večni prepiri v družini. Obtoženec pravi, da je tega največ kriva žena nezvestoba, dalje beda in brezposelnost. Ni mogel več poslušati joka otrok. Hodil je kruha prosit, da bi potolažil glad otrok. V zmedenosti je pograbil za trak. Na novega leta ob 5 zjutraj je prišel k ženi, ki je še spala. Zbudil jo je in ji prijazno voščil srečno novo leto. Po kratkem razgovoru in brez vsakega prepira je obtoženec ženo objel in rekel: »Vsakomur je svoje namenjeno.«

Izjava

slovenskih kulturnih delavcev.

Podpisani kulturni delavci iz Slovenije iz principijelnih razlogov najostreje obsojajo metode, ki se jih poslužuje g. Miloš Crnjanski v svoji nelojalni polemiki z urednikom »Srbskega književnega glasnika« in biblioteko »Nolite«.

Albrecht Fran, književnik in urednik »Ljubljanskega Zvonca« — Dr. Bartol Vladimir, književnik — Cerkvenik Angelo, književnik — Cufar Tone, književnik — Delak Ferdo, režiser — Dolinar Lojze, kipar — Dr. Gavella Branko, režiser — Golia Pavel, književnik in ravnatelj Drame v Ljubljani — Gorše France, kipar — Gspan Alfonz, književnik — Ivanuša Vilko, književnik — Jakopič Rihard, slikar — Klopčič Mile, književnik — Kocjančič Karlo, književnik — Kos Tine, kipar — Košak Vinko, književnik — Kozak Juš, književnik — Kozar France, književnik — Kranjc Jože, književnik — Kreft Bratko, književnik in režiser — Kresal Rudolf, književnik — Krošl Tone, književnik — Lenček Janez, književnik — Dr. Lovrenčič Jože, književnik — Magajna Bogomir, književnik — Mrzel Ludvik, književnik — Orel Boris, književnik — Pahor Jože, književnik — Pajk Peter, književnik — Niko Pirnat, kipar — Podbevšek Anton, književnik — Dr. Leben Stanko, književnik — Seliskar Tone, književnik — Dr. Slodnjak Anton, književnik — Širok Albert, književnik — Škerl Silvester, književnik — Stukelj Ciril, urednik »Svobode« — Tratin Fran, slikar — Vidmar Josip, književnik — Winkler Venčeslav, književnik — Vodnik France, književnik — Vuk Ivo, književnik in predsednik »Cankarjeve družbe« — Žagar Janez, književnik in urednik »Modre ptice« — Zupančič Oton, književnik in upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani.

Vroč kri na stara leta

Ljubljana, 1. aprila.

M. Andrej, ki ima na hrbtu že 6 križev in pol, je star drvar, doma tam nekod od Bleda. Je majhne postave, košen in še trden kakor dren. Pred sodniki malega senata, ki mu je predsedoval s. o. s. g. Anton Mladič in sta bila sosodnika gg. Ivan Kralj in Jakob Jerman, je stal po konci kakor star vojščak in se zagovarjal zaradi težke telesne poškodbe s smrtno posledico.

Državni tožilec dr. Hinko Lučevnik ga je obtožil tega zločina, ker je lani 30. novembra, kakor pravi obtožnica, s kuhinjskim nožem sunil drvarja Antona Primožiča v zunanjo stran levega stegna tako močno, da mu je prerezal žilo-odvodnico in je Primožič zaradi infekcije pozneje 13. decembra umrl v ljubljanski bolnišnici. Obtožnica pravi, da je Andrej, ki na videz kaže mirnega človeka, zelo hude narave. Andrej se je pred sodniki zagovarjal takole:

»Gospodje! Obtožnica pravi, da sem ga jaz udaril tudj po glavi. To ni res, saj bi se mu poznalo. Tisti-le nožek je bil, ne pa kuhinjski. Nande ga mora poznati. Primožič me je napadel. Očital mi je najprej, da sem napravil premalo drv. Takrat sem delal »kriko«. (Jed iz sira in zabele). Mene je najprej klofnil z roko. Malo sem bil pijan, ker sem spil nekaj špirita.«

»Stara pretepaška kri vam je zavrela«, je pripomnil državni tožilec. Predsednik senata je pri-

stavil, da je ranjenemu Primožiču nudi prvo pomoč kovač Florijan Uličar s tem, da mu je zatislil rano, ker je kri močno curljala. Pozneje je prišel zdravnik dr. de Gleria. Nato so Primožiča »doma pacalili« in ga vsled infekcije rane morali pozneje prepeljati v ljubljansko bolnišnico, kjer so mu nogo najprej odrezali, a je kljub temu umrl.

Pokojnikov brat Nande s kastorcem v roki je kot priča dejal: »Malo je bil pijan. Brat mu je očital, da je premalo drv naredil. Vzel je nož in sunil. Dejal je: Še nisi bil nič v vojski, boš pa sedaj!« — Priča Matevž Družnik: »Najprej ga je klofnil Primožič. Malo sta se štrajtala.« — Priča posestnik Franc Rekelj: »Dober dan, gospodje! Hočem prirediti, če hočete. Štrajtala sta se zaradi holcerije. Kadar je Andrej pijan, je strašno siten.«

Andrej je bil že večkrat zaradi tepeža kaznovan. Do leta 1913 ima na grbi kar deset takih kazni. In Andrej je bil obsojen na dve leti robije in v izgubo častnih državljanskih pravic za pet let. Sodišče je upoštevalo njegovo visoko starost, drugače bi prejel večjo kazen. Andrej je sodnikom po sodbi zamomljal: »Se bom premislil, če sprejem kazen.«

Vjela tatova

Slovenjgradec, 31. marca.

Vlomilca, ki sta pretekli teden vlomila v župnijsko kašo v Starem trgu, kakor smo poročali v velikonočni številki »Slovenca«, so že takoj prvi dan zasledovanja izsledili in zaprli. Vlomilca nista iz Starega trga ali iz bližnje okolice kakor so to prvotno domnevali, temveč sta iz Legna. Dobili so ju tako hitro radi tega, ker so ju videli in spoznali nekateri ljudje, ki so kritični večer bdeli pri mrliču v Legnu in so v mesečnih videli oba vlomilca nesi v poznih ponočnih urah težke vreče po legenskem polju. Zato so ju potem ovadili žendarmariji. Pšenico so orožniki pri preiskavi našli, ter sta jo tatova morala nesi nazaj, dočim ajde niso dobili, ker sta se vlomilca izgovarjala, da sta jo nekam skrla in jo je jima potem zopet nekdo drugi ukradel.

Gorenji Logatec

Proslava 25letnega oderskega delovanja našega rojaka gosp. Franceta Poženela je lepo uspela. Tako lepe uprizoritve, kakor je bila jubilejna predstava »Zlatopoljčan«, menda že dolgo ni bilo v Logatcu. Seveda se je posebno odlikoval gosp. jubilar o naslovni vlogi. Odlična je bila Veronika g. Emil Oražem. Z veseljem moramo ugotoviti, da so se tudi naši domači igralci to pot posebno potrudili. Gledalci so z živahnim odobravanjem dali duška svoji zadovoljnosti. Pred igro je predsednik Prosvetnega društva gosp. Skvarča v kratkem nagovoru pozdravil slavljenca, mu čestital ter izročil častno diplomu.

Odbor Katoliške akcije v Dolenjem Logatcu je nabral pri blagih darovalcih 1326 Din in 1237 kg raznih živil. 200 Din je odbor daroval za kruh revni šolski mladini, za ostali znesek pa so se nakupila živila, tako, da je bilo med circa 100 družin (ozir. circa 430 družinskih članov), ki živi v velikem pomanjkanju zlasti radi brezposelnosti, razdeljenih 1630 kg živil. V imenu obdarovanih se odbor Katoliške akcije vsem darovalcem najtojeleje zahvaljuje.

Ljubljana

VII. materinska proslava

Krščanskega ženskega društva

dne 4. aprila ob pol 20 v opernem gledališču.

Spored:

1. Otrokova prošnja. Deklamacija: Marija Grešljeva. 2. Slavnostni govor. 3. Mamica išče svoje dete. Deklamacija: Anica Černe. 4. Naslop Ljubljanskega orkestra orglie. 5. Dva računa. Otroška enodejanka: P. Zakrajsek. 6. Ljubljanski orkester orglie. 7. Čudodelna pišča. Otroška igra v 4 prizorih: P. Krizostom Stekovanič. — Sodelujejo: gđe. Slavica Vencaj. Režiser gosp. prof. Osip Sest. Glasbene točke uglasil gosp. P. Frančišek Ačko. Orkester vodi gosp. prof. Jeraj. — Cene običajne dramske. Vstopnice se dobe v predprodaji v unionski trafiki.

Kaj bo danes?

Drama: »Kar hočete«. Izven. Znižane cene. Opera: »Seviljski brivci«. Red E. Velesejem: Otvoritev razstave »Zivalice«. Ob 10 dopoldne. Union: Proslava desetletnice »Jadranske Strazee«. Ob pol 21. Kino Kodeljevo: Ob 20: »Yvonne« (Greta Garbo). Nočno službo imata lekarni: mr. Trnkoczy ded., Mešni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.

Krasne plašče

že od Din 350, in obleke od Din 90, naprej dobite pri trdkci

* **Fran Lukič**, Stritarjeva ul. 9

○ Pogreb Ivana Hrasta. Včeraj ob 2 popoldne se je vršil pogreb pokojnega ravnatelja Mešne hranilnice v p. g. Ivana Hrasta. Poleg sorodnikov so spremili pokojnika na njegovi zadnji poti še vsi uradniki Mešne hranilnice, ki so šli pred vozom s krsto, dalje zastopniki občinskega sveta in mesnihi podjetji ter zelo številno občinstvo. Pokojnika naj svetli večna luč!

○ Sneg naglo kopni. Prednočnim in tudi včeraj je deževalo. Posledica je bila, da je na ljubljanskem polju sneg, ki ga je ostalo še nekaj centimetrov, prišel kopniti ter je po večini že skoraj zginit s polja. Ljubljani, kakor tudi njeni dotoki z barja, so močno narasli, vendar pa je nevarnost povodnji že minila in se torej ni uresničila bojazan prebivalstva, ki se je vzpilo velikega snega pred tremi tedni bilo, da pride spomladi velika povodenj.

○ Nesreče. Včeraj je prišel v ljubljansko bolnišnico 29-letni Alojzij Drole iz Merince pri Vranskem. Hotel je z dinamitno patrono nekaj razstreliti ali jo izprazniti. Patrona pa mu je v

Pozor! NOVO! Pozor!

ZELO AKTUALNO!

Te dni izide:

Dr. Mih. Opeka:

OČETOV KLIC

Sedem govorov o Katoliški akciji.

Vsebinska: I. Kaj je Katoliška akcija — II. Apostolat v gladi — III. Apostolat molitve — IV. Apostolat besede — V. Dala ljubim do blinje — VI. Kako tedaj? — VII. Sola za izbrano četo.

Cena broš. izvodu Din 10,— po pošti Din 150 več.

Naročajte naprej v prodajalni H. Ničmanovi!

roki prehitro eksplozirala in mu odrigala tri prste na levi roki. Košek kovine je priletel Droleu tudi v levo oko in mu ga lažje raul. — V Krmelju so je ponesrečil 15-letni Rudolf Žužek, sin rudarja. Sekal je trtne količe in se pri tem delu močno vsekav v levo roko. — 31-letni kajzar Franc Sebenik iz Podpeči se je te dni vračal domov. Spotoma se je ustavil v neki gostilni v Notranjih gorah. Tam pa se je kar na lepem zaletel vanj neki pijan prelepač in ga zabodel z nožem v levo stegno.

○ Sleparski krojač. Ljubljanska policija išče nekega I. S., po poklicu krojača, ki je izvršil nekaj sleparij in malih poneverb. Tako ga je sedaj ovadila Nekega Franja K., da mu je izročila lepo obleko v čiščenje in likanje. Krojač pa obleke ni več vrnil temveč je neznankam izginil in tudi na njegovem dosedanjem stanovanju ne vedo, kam je odšel. Z njim je vzela slovo tudi ta obleka. Oškodovanca trpi okoli 1500 Din škode.

KINO KODELJEVO :: Tel. 51-62

Danes ob 20 in jutri ob 17.30 ter ob 20

YVONNE

(Greta Garbo)

Jutri ob 15.30

»Zmagovalec Sahare« (Tom Mix)

Vstopnina 8, 6, 5 in 4 Din. Galerija 10 Din.

○ Zajčjereja je danes eden najrentabilnejših in najcenejših poslov, ki ne zahtevajo od poselnika kuncv ne posebnih izdatkov, ne izgube časa. Ker se zajci neverjetno hitro plode in je njih meso boljše in cenejše kot telec, poleg tega se pa da še koža na več načinov praktično porabiti, je zajčjereja v teh slabih, dragih časih neprecenljive važnosti posebno za male poselnike in delavce. Točna navodila, kako je treba postopati z zajci podaja knjižica: Umna reja kuncv, ki sta jo spisala dr. A. Jenko in A. Inker in stane Din 16,—, dobi se v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. Ravno v teh dneh prireja tukajšnje društvo »Zivalica« na ljubljanskem velesejmu svojo razstavo malih živalic ter bodo imeli obiskovalci priložnost zvedeti potrebno glede reje, pasme in gradnje zajčjih hlevčkov itd.

„Parket“

družba z o. z.

Ljubljana, Wolfova ulica 10/1

Telefon 22-90

Dobavlja hrastove in bukove parkete po najugodnejših pogojih

Cerhveni vestnik

Meščanska Marijina kongregacija za može pri sv. Jožefu ima v nedeljo, dne 3. t. m. ob 7 sveto mašo s skupnim sv. obhajlom in ob 11 dopoldne pa običajni shod.

II. Vnanja kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani ima jutri, 3. t. m. zjutraj ob šestih skupno sv. obhajlo s s. v. mašo in popoldne ob dveh shod. Pridite vse. — Voditelj.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE.

Drama.

Začetek ob 20.

Sobota, 2. aprila: KAR HOCETE. Izven. Znižane cene. Nedelja, 3. aprila ob 15: JUBILEJ. Izven. Znižane cene. — Ob 20: NEKDO. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 4. aprila ob 20: ZDRAVNIK NA RAZPOTJU. Izven. Znižane cene.

Opera.

Začetek ob 20.

Sobota, 2. aprila: SEVILJSKI BRIVCI. Red E. Nedelja, 3. aprila ob 15: OJ TA PRESMENTANA LJUBEZEN. Izven. Znižane cene. — Ob 20: CAVALLERIA RUSTICANA. GLUMACI. Izv. Znižane cene.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Sobota, 2. aprila ob 20: KAVERNA. Ab. D. Nedelja, 3. aprila ob 15: VIKTORIJA IN NJEN HUZAR. Znižane cene. Ob 20: TRAVIATA. Gostovanje ge. Tinke Wesel-Polla. Ob 20: ZEMLJA SMEHLJAJA. Znižane cene.

tudi Skrbnikov baron Douphol, ravnotako P. Kovičev doktor Grenvil. Razen tega so še nastopili P. Udovičeva kot Flora Bervoix, Ljuba Copičeva kot Annina, Barbičeva ter Trbuhačev (Gaston) in Gorinšek (marquis de Obigny). Režijo je izvedel D. J. Trbuhač, ki je imel mnogo truda za celotno organizacijo. Koreografske točke je nastudiral A. Harastović. O baletu samem izpregovorimo ob priliki, ko bo mogoče podati dokončno sodbo o učitelju in učenkah.

Novo knjige in revije

»Zlatna knjiga«, dokaj razširjena belgrajska mladinska biblioteka, je v zadnji ediciji izdala »Dedine in babine priče« od Viktora Hugoja in G. Sandova. Odlični slikar Vladimir Zedinski je ilustriral romantične zgodbe z več lepimi slikami. Izdaja Geze Kohna, Beograd.

Gamberska »Kronika«. Napisal Flisek Viktor. Zgodovinski igraček v treh dejanjih. Založila Krekova mladina Zagorje ob Savi. Pravico uprizaritve ima vsako društvo, katero nabavi pet knjig. (12 možkih in 2 ženski ulogi).

Novi život, list za brezalkoholno kulturo, 3. številka. Posvečena je treznostnemu pokretu med železničarji in prinaša obširen pregled protialkoholnega gibanja v Jugoslaviji. (Med drugim poročilo o ljubljanskem treznostnem kongresu).

Ferijalec, glasnik Ferijalnega saveza, št. 3. priložuje med drugim tudi statistiko **Beneske Slovenije**. Po plačevih podatkih Beneski Slovenci posedajo ozemlje 415 km² in znaša njihovo število okrog 86.000 duš.

Planinski vestnik, št. 3: J. Mlakar: Po znamenovitih potih. — Dr. Br. Gušić: Dimearske Planine (jako informativen članek). — M. Debelakova: Komna. — J. Zazula: Stirišdeset let z narbrtnikom. — Obzor in društvene vesti.

Tita. — Lisica. V prevodu znanega prevajalca mladinskih knjig prof. Pavla Holčeka v Celju ter založbi in tisku Zvezne tiskarne v Celju je ravnokar izšla na 90 straneh v lepi, okusni opremi nova mladinska knjiga — prevod dveh živalskih povesti Ernesta Thompsoa Setona »Tita« in »Li-

Maribor

Osrednja mlekarska zadruga - nujno potrebna

Maribor, 1. aprila.

Svoječasno se je mnogo govorilo o ustanovitvi centralne mlekarske zadruge v Mariboru. Izvoljen je bil pripravljalni odbor, ki se je že pričel pogajati z lastništvi neke mariborske mlekarne v svrhu nakupa podjetja. Vendar so se pogajanja radi previsokih zahtev razbila in od takrat se o delovanju nove zadruge ne čuje ničesar več. Potreba po taki osrednji zadrugi za vnovčevanje mleka pa bi bila nujna. Dokazuje jo že samo porazen rezultat preiskave mleka, ki prihaja v Mariboru v trgovino, o katerem smo svoječasnno že poročali. Higijenski zavod v Ljubljani, ki je izvršil preiskavo, je ugotovil, da je 60 odst. vposlanih vzorcev mleka pokvarjenega in neprimernega za uživanje. To dejstvo pove dovolj in povsem je odobravati strogi nastop tržnega nadzorstva, ki je na podlagi tega rezultata poostrižilo kontrolo nad prodajo mleka.

Mariborske mlekarne prejemajo mleko večinoma od preprodajalcev, ki ga nakupujejo na kmetih za polovično ceno, katero potem dosežejo v mestu. Tako imajo kmetje s prodajo mleka le malo koristi, zaslužek gre v žep maloštevilnih prekupčevalcev. Osrednja mlekarska zadruga bi to odpravila, kmetje bi naravnost preko nje spravljali mleko v trgovino in brez dvoma bi s tem dosegali

znatno višje cene. Prav gotovo bi to dejstvo pospešilo živinorejo v mariborski okolici, ki se doslej ne nahaja baš na visoki stopnji. Le malokateri kmetije goje prave mlekarice, večina kmetov ima navadno sejske krave. Kakovost mleka radi tega trpi, ker je mleko sejskih krav vedno in manj vredno. Svoječasnno je dokazal inž. Mohorčič s svojo znanstveno razpravo, da ima mariborska okolica vse predpogoje za prvovrstno kakovost mleka. Potreba bi bilo le povečati zanimanje kmetov za umno rejo krav-mlekaric in zato bi bil predpogoj obstoj centralne mlekarske zadruge.

Na drugi strani bi bila zadruga z modernimi urejenimi mlekarskimi napravami v stanju dobavljati konzumentom le vedno prvovrstno in polnovredno biorizirano mleko, katerega doslej v Mariboru še ni mogoče dobiti. Kako velikega pomena bi bilo to ne-le za splošno zdravstveno stanje mestnega prebivalstva, ampak tudi za tujski promet, je na dlani ter ni treba tega še posebej poudarjati. — Dokler pa se ne bo taka mlekarina osnovala ter pričela delovati, pa je potrebno, da vztraja mestno tržno nadzorstvo na tem, da z vsi strogostjo pazi na kakovost in higijensko nespornost mleka, ki prihaja na trg kakor tudi onega, ki se prodaja v trgovinah in mlekarnah.

Naznanilo

Slavnemu občinstvu javljam,

da sem danes prevzel hotel »Mariborski dvor« v palači Pokojniškega zavoda

in bom mogel s svojo dolgoletno prakso zadovoljiti vsakršno zahtevo v moji stroki.

Tomo Majer

z mislijo napraviti trdkci Bata škodo, ki dela čevljarjem-rokodelcem najhujšo konkurenco. — Moister Ertl je svojevrsten človek. Imel je svoječasno veliko premoženje, katerega pa je po večini porabil za izdajo knjige, v kateri je objavil novo svetovno obsevalno sredstvo, ki naj bi nadomestilo dosedanje jezike ter bi bilo vsakemu razumljivo. Sistem je obstojal na posebni sestavi števil, stvar se pa v praksi ni obnesla. — Obtoženec se je zagovarjal, da je storil dejanje v trenutni duševni zmedenosti in iz obupa, ker mu obrt slabo gre. Na vprašanje predsednika, kako misli povrniti trdkci Bata nastalo škodo, je odvrnil, naj ga Bata sprejme v službo ter mu odteguje od plače toliko časa aprimerne zneske, da si povrne škodo. Obsojen je bil na 6 mesecev strogega zapora, vendar le pogojno za dobo 5 let.

○ Surova poškodba. Iz Zgor. Jakobskega dola je bil prepeljan v mariborsko bolnišnico posestnik Alojzij Jamnik. Postal je žrtev napada sosed, ki ga je udaril s planko s tako silo po glavi, da je zadobil težke poškodbe na možganih.

○ Lastnika plašča iščejo. Neznani tat, ki je vlomil v noči v stanovanje prof. G. v Ciril Metodovi ulici, je izgubil na dvorišču zavoda Vesna plašč, katerega je očividno kje ukradel, toda policija doslej še ni mogla ugotoviti lastnika. Lastnik, ki oblaščilo pogreša, naj se zgasi na policiji.

○ Gradbeno gibanje. Dolga zima je zavrla gradbeno gibanje, ki se je stopraj sedaj začelo nekam živahneje razvijati. Tudi pomanjkanje gotovine je vzrok, da si marsikdo, ki je imel v načrtu graditi stavbo, sedaj premišlja, ker je kredit skoraj nemogoče dobiti. Na seji mestnega sveta, ki se je vršila v četrtek zvečer, so bila odana gradbena dovoljenja v večjem številu, foda samo za manjše stavbe ter za adaptacije in na dograditve že obstoječih poslopij. Gradbena dovoljenja so dobili: Vodeb Rudolff, visokoprtilična vila na Kamniški cesti. Baumkirchner Helena, enonadstropna stanovanjska vila z dvoriščnim poslopjem v Copovi ulici. Hobacher Amalija, visokoprtilična vila in gospodarsko poslopje v Kraljevič Marka ulici. Majer Ivan in Roza, visokoprtilična stanovanjska hiša v Metelkovi ulici. Danko Avgust, prtilična stanovanjska hiša v Gozdni ulici. Manfred Ivan, visokoprtilična stanovanjska hiša v dr. Ant. Medvedovi ulici. Tomažič Marija, tobačni paviljon na vogalu Aleksandrove in Tomšičeve ceste. Vrtnjak Matej, visokoprtilična stanovanjska hiša v Gajevi ulici. Plemelj Josip, preureditev poslopja bivše tovarne »Volta« na Koroski cesti 27.

○ Slab pritok občinskih davčnin. Dotok občinskih davčnin pada naravnost katastrofalno, od meseca do meseca. Občina ima med davkoplačevalci celo vrsto zamudnikov, ki dolgujejo naravnost velikanske vsote na davčninah, pa nimajo trenutno likvidnih sredstev, dasi so bili doslej točni plačniki in bi tudi sedaj radi plačali. Zadržega radi teh zamudnikov je velika, ker rabi na eni strani občina nujna sredstva, ki ne dotekajo več redno, na drugi strani pa zopet ne kaže s silo izterjevati davkov od občanov, ki imajo sicer sigurno premoženje, pa trenutno nimajo gotovine. Štem bi se gospodarsko uničilo celo vrsto podjetnikov, kar bi občini samo škodovalo. Izhoda iz te zadrege pa ni nobenega drugega, tako da bo občina prisiljena nastopiti ostreje v izterjevanju davčnin, ki so še v zaostanku.

○ Hotel »Mariborski dvor« v novih rokah. Hotel »Mariborski dvor« je prevzel gosp. Tomo Majer, svoječasnno najemnik kolodvorske restavracije v Mariboru. G. Majer je priznan strokovnjak v svoji stroki in brez dvoma bo storil vse za proslah svojega podjetja.

○ Napad na Batino podružn. pred sodiščem. Spor radi konkurence med Bato in čevljarji je tvoril včeraj vsebino zanimive razprave, ki se je vršila pred mariborskim okrožnim sodiščem. Zagovarjal se je čevljarji moister Anton Ertl radi napada na izložbeno okna Batine podružnice na Aleksandrovi cesti, ki je vzbudil januarja meseca letos toliko pozornosti. Ertl je v noči od 23. januarja razbil s kamenjem vse izložbene šipe, pet po številu na Batini podružnici ter povzročil trdkci s tem 19.853 Din škodo. Dejanje je izvršil v poznih nočnih urah, ko so bile ulice prazne, da ga ni mogel nihče ovirati. Nabral si je iz gostilne grede, kjer se je napil za korajžo, cestnega kamena ter zmetal nato v vsako šipo en kamen. Ko je vse pobil, se je dal mirno odvesti od stražnika. Pri razpravi je priznal, da se je že dolgo pečal

Kulturni obzornik

„Traviata“ v mariborskem gledališču

Spoznati je bilo na prvi mah, da so se vsi dobro in skrbno pripravili. V tretje je prišla »Traviata« v mariborskem slovenskem teatru na oder. Sijaj Verdijeve muzike je zablistel od vsepovsod, iz orkestra, zbora in solistov. Morda ne more današnjega človeka več ogreti in Violetina usoda ter romantičnost tega dogajanja. Pač pa je nekaj vekovito lepega v teh arhaji in melodijah iz domovine očarujotega belkanta. Pri tem pač odpadejo vsa vprašanja, zakaj se posveča na našem mariborskem odru tako živahna pažnja ravno temu Verdijevemu delu, da se je uprizorilo že tretjo sezono. Če je treba za glavne vloge iskati gostov na vseh straneh, potem je to pač v polni meri razumljivo. Neutrudni naš maestre concertatore »Lojze Herzog je prihratil iz orkestra s svežo dinamiko prekrvavne partne momente ter z močjo svoje taktirke zli soliste, zbor in orkester v skladno celoto. To in ono podčrtati, zopet drugo ublažiti, v tem je Herzog mojster in pa v vzorno poživljavalnem organiziranju vseh sil k uspehu. Zgoraj na odru pa je briljiral primadona graške opere Tinka Wesel-Polla kot Violeta. V Mariboru že vemo ceniti takšno igro in petje. Njena tehnika je nekaj precej redkega; in ves ta žar njenega glasu se prelija v vzporednost temperamentno impulzivne igre. Njeno obvladovanje nižjih in višjih leg ter v vseh nijansah glasovnih tresljajev je uprav suvereno. V srednjih legah morda ne tako odpravi. Gledaleci in poslušalci so jo nagradili z živahnimi priznanjem. S polnozvočnostjo svojega baritona ter zelo posrečeni maski in uglati igri se je odlikoval Fran Neralič kot Germont (duet v začetku drugega dejanja). Sanein je tudi zopet mogel pokazati svojo bogato pevsko kulturo; ni mogel seveda ob svoji partnerici mošttrinjati uspeti tako kakor bi sicer lahko ob drugih okoliščinah. Sijajen v maski je bil

sicac. Knjigo krasi mnogo zelo posrečeni risb celji, akad. slikarja A. Seebacherja. »Tita« je pri-srečna, napeta zgodba o prerilski volčici, ki so jo ljudje ugrabili kot mladiča. V ujetništvu je spoznala človeške zvijače in se naučila, kako se je treba čuvati človeških nakan in nevarnosti, ki preže na volkove. Te izkušnje je pozneje v polni meri izrabila, ko je pobegla in začela živeti svobodno življenje v naravi ter obvarovala svoje mladiče pred poginom. Povest »Lisica« opisuje prebrisano zvitorepke in tragiko, ko mali končnu zastupi mladiča, ki so ga ljudje ugrabili in ki ga ni mogla več rešiti. Knjiga je kartonirana in stane 18 Din. Dobi se v vseh knjigarnah in pri založnici Zvezni tiskarni v Celju. Z užilkom je bodo čitali otroci in odrasli. Knjiga je zelo primerna za darilo, in jo tudi šolam toplo priporočamo.

Novost v naši strokovni književnosti. V založbi Banovinske založbe solskih knjig in učil je izšla izpod peresa gg. F. Jelena in N. Velikonje knjiga »Serviranje«, ki zasluži največjo pozornost naših gostilničarjev in hotelierjev, prav tako pa tudi naših gospodinj. Knjiga je bila spisana po uradnem nalogu kr. banske uprave v pospeševanje tujeskega prometa ter se radi tega prodaja po režijski ceni brez vsakega dobička po 72 Din. Manjkati ne sme v nobeni naši gostilni! Naroča se neposredno pri Banovinski založbi solskih knjig in učil v Ljubljani.

Gornje mesto

Povest iz zagrebškega življenja. Spisal Bogomir Magajna. Mohorjevo knjižnice 48. zvezek. Strani 270. V platno vezana Din 52, broširana Din 26. (Za ude Mohorjeve družbe 25% ceneje, če naroče knjigo naravnost pri založnici).

Ko je ta povest izhajala v »Mladici«, je užival veliko zanimanje ne samo doma, marveč tudi pri slovenski in hrvatski publikii v Zagrebu. Znani mladi novelist Magajna je s tem delom prvič zastavil pero, da nam napiše večji tekst. Priznati moramo, da se mu je to v glavnem res posrečilo. Ni pa šel na drugo pot, kakor jo je hodil in že hodi v svojih črticah in novelah. Njegovo gleda-

nje, čuvstvovanje in doživljanje je vse oplojeno od okolice, od sodobnega človeka, tistega, ki trpi, ki je zaničevan, tudi do tistega, ki blodi gnan od razmer, ki se je umazal od blata sodobne družbe in se vendarle zaveda, da je človek, da na dnu njegovega srca gori še božja luč, da se više in više kvišku, ker ve, da človeštvo mora iz te sedanjosti razvnanosti, krivdnosti, nasilja, nemorale spet nazaj k praviri, ki je pravica, resnica, ljubezen: k Bogu.

Vse to občutje se plete skozi Gornje mesto. Razodeva nam tiste idealne ljudi, ki iščejo, tavajo — in vendar vstajajo. Tam so dijaki, dijakinje, služkinje, strežniki, delavci. Vse se plete v en voz, vsa tragika življenja jih veže, družji in razbija. Za starejšo generacijo je to nov svet, ki ga odkriva Magajna. Svet sedanjih dni, svet vrenja, kipenja in zorenja v nove dni. Ne zakrivajmo si oči, spreglejmo: sodimo, a nikdar ne obsojamo!

Nekateri prizori so naslikani s tolikim občutjem, da te vsega pretresajo in ganejo do solz. Povest je brez dvoma resna obogatitev našega slovtva. — Založnica Mohorjeva je dala knjigi povsem lepo opremo.

Moste pri Ljubljani

Možje! Danes ob pol osmih zvečer bo za vas v kapelici Salezijanskega mladinskega doma govor in blagoslov. Mnogi so namreč pri zadnjih duhovnih vajah izrazili željo, naj bi se večkrat priredile pobožnosti samo za moše. To naj bi tudi družilo v neko duhovno skupnost vse katoliške moše iz Most. Določili smo za to soboto pred prvo nedeljo v mesecu.

Fotomaterji!

Povečave Vaših negativov Vam lepo in poceni napravi **fotooddelek Jugoslov. knjigarne Ljubljana** Zahtevajte cenik!

Dnevna kronika

Kaj pravite?

Oni dan mi je prijatelj naznanil celo za te tose presrečno včer, da bodo na lepem in bogatem Semmeringu odprli ljudsko kuhinjo za stradanje industrijske. Ker živim v kraju, kjer novodobna zvečer, ki se imenuje »križa«, dan na dan gollu in tre svoje nesrečne žrtve, sem bil takoj pripravljen verjeti tudi to novico. Zato sem dejal: »Glej ga hudiča, tako dolgo smo že! Saj pa ni čudno! Dokler so jih prosovoljno podpirali delavci in jim neprosovoljno odstopali celo precejšen del tega, kar je bilo vredno dela delavskih rok, so ti gospodje že že slajali na karkoli, da jim ni bilo treba ravno iti berati. No, pa še je kaj ostalo, da so si gospodje iz bližnjega Dunaja in sosedne Budimpešte ter z juga in zahoda lahko privoščili kake zabavice, kakor se spodobi... Sedaj pa, ko so delavci na počitnicah, čeprav ne prosovoljno, je za gospode težje, je sploh težko. In zato bo ljudska kuhinja...»

»Ljudi na, me je prekinil prijatelj. »Ti tega ne razumeš.« In mi je prav po borziansko razložil celo reči: »Vidiš, v naši državi so cementarne napravile karte, katerega je bilo treba iti sklepat prav na Semmering. To je bilo že meseca januarja. Za februarja so se pokazale blagodejnosti tega karte, ko se je cena cementu poročila za 4 Din za 100 kil. In ta znesek pojde vsekakor za vzdrževanje te človekoljubne ljudske kuhinje na Semmeringu, ki so razni gospodje tudi v lepih časih dali skupiti lepe milijončke. Ker pa imajo v naši cementni industriji največ izgub — danes namreč živi vsakdo le od izgube — Lahi, Nemci, Francozi in Madžari, in ker je Semmering esem tem najbolj pri roki in najbliže Budimpešti, kjer je ena največjih cementarn, zato razumeš, zakaj so ti gospodje prišli tiste štiri dinarčke k jugoslovanskemu cementu ravno na Semmering. Sama človekoljubnost je to, stari fant!« Tako mi je razložil prijatelj.

Jaz pa sem omenel nad to modrostjo, ker sem doslej mislil le to, če bo cement dražji, da bodo zgradbe dražje, slabočvarja družja itd. Mislil sem, da je cement predmet, ki naj koristi prebivalstvu, pa vidim, da je cement le vir za človekoljubnost do stradanje bogoljubov in da je ta stvar precejna in sodobna, kakor je pravilen in sodoben stari slovenski pregovor: »Lahca vrana sito pase!«

Koledar

Sobota, 2. aprila: Francisek Pavl., spoznavalec; Leopold Goli.

Osebnosti

Iz sodne službe. Upokojeni so: sodnika okrožnega sodišča Oskar Dev v Mariboru in dr. Fran Kranjčič v Celju, ravnatelj zemljiške knjige pri okrajnem sodišču v Laskem Anton Grahenauer, višji pisarniški oficij Josip Skerlavaj v Ljubljani, Valentin Rupnik in Janez Hribovšek v Radovljici, Mihael Luzzar v Škofji Loki, Martin Pen v Rogatcu in Anton Mehle v Novem mestu. — V višjo skupino oziroma plačilno stopnjo so napredovali: predsednik okrožnega sodišča v Novem mestu dr. Josip Kavčič, predsednik okrožnega sodišča v Mariboru dr. Fran Zilher, višji državni pravdnik v Ljubljani dr. Mirko Grasselli, višji pisarniški ravnatelj pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani Vladimir Abram, ravnatelj zemljiške knjige pri deželnem sodišču v Ljubljani Josip Rus, vodje zemljiških knjig Franc Podboj in Franc Petrovič pri deželnem sodišču v Ljubljani, Božidar Totani pri okrožnem sodišču v Novem mestu ter višji pisarniški oficij Božidar Krulj pri okrajnem sodišču v Ljutomeru.

Promocija. V četrtek, dne 31. marca sta promovirala na zagrebški univerzi za doktorja vsega zdravilstva gg. Slavko Oblak iz Logatca in Slavko Perko iz Novega mesta. Častilimo!

Iz vojske službe. Po službeni potrebi so odrejeni za pomočnike oddelka starešine voj. akademije inženjerski kapetan II. razr. Drago Globocnik; za poveljnika 3. eskadrona 7. konjeniške polka konjeniški kap. II. razr. Vladimir Gradnik; za pomočnika 1. konjeniške brigade konjeniški kap. II. razr. Stanko Turk; za vršila dolžnosti orodnarničnega častnika poveljstva dunavske divizijske oblasti konjeniški poročnik Peter Seruga; na službo v nastavni odsek konjeniške inspekcije konjeniški kap. I. razr. Miroslav Nežmah; na službo v poveljstvo poškeškega vojnega okrožja konjeniški major Božidar Jordančič; na službo v poveljstvo vranjskega voj. okrožja konjeniški major Srečko Krušnjak.

V upravni odbor P. A. B., o katerem smo poročali v včerajšnji številki, je bil od vlade imenovan od Slovencev g. Ivan Azman, posestnik in župan v Lescah.

Ostale vesti

XII. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani se vrši od 4. do 13. junija t. l. Glavna naloga velesejma je, da domači proizvodnji pomore do afirmacije. Velesejem bo privabil najširšo publiko, da ji pokaže, kaj vse izdeluje naša industrija in obrt, in da jo na ta način priuči, da kjer le more goče kupuje domače izdelke. V tem cilju pa je potrebno, da na velesejmu sodeluje celokupna naša industrija. Po dosedanjih prijavah sodeč bo udeležba zelo močna. Zato uprava velesejma tem potom vabi vse zainteresirane, ki namenjajo razstaviti, da se čimprej prijavijo, da se jim zamore pravčasno zagotoviti razstavljeni prostor.

Opozorilo motoklistom. Glasom novega zakona o takсах znaša državna taksa na motorno kolo 2,50 Din brutto teže, banovinska taksa 2 Din + trošarina na pnevmatiko v izmeri 100% banovinske takse, a največ 250 Din, tako bi znašale takse na motorno kolo v teži 150 kg 925 Din, poleg tega pa še taksa na legitimacijo 50 Din. pregled in tablice pa 60 Din, torej skupno 1035 Din brez obsejnih tak. Ker so te takse previsoke, zato bo več kakor polovica motoklistov odjavila svoje motorje. Pri tem bo država zgubila takse na bencinu, ker bo manj motorjev v prometu, da bodo pa pri tem mehaniki in trgovci z motorji prizadeti, pa mislimo, da je samoposobi umevno. Ves naš motorni spor bo radi visokih taksonemogočen.

Vremenska poročila SPD. — Kranjska gora 1. aprila: Južno, vetrovno. Izgledi za nedeljo in praznik ugodni. (Erjavčeva kočna na Vršču). — Gorje-Bled (Mrzli studenec), 30. marca: Jasno, temperatura —3, severovzhodni. Novega snega 5 cm na trdi podlagi. Smuka dobra. Smuška ture: Mrzli studenec—Bled; Mrzli studenec—Rudno polje—Praprotnica—Bohinj; Mrzli studenec—Koprivnik—Nomenj. Izgledi za praznike zelo dobri (kurjeno sobe pripravljene). — Tržišče, 31. marca: Temperatura ob 7—4, ob 14 plus 22; mirno; snega 30—35 cm (kaša). Izgledi za praznike idealni; izgledi za smuško ture v okolici prav dobri. — Velika planina, 30. marca: temperatura 13 ob 13;

vreme; jasno; sneg; južen, po dolinah nekoliko suh. Smuka ugodna. Izgledi za praznike dobri. — Malnarjeva kočna na Crni prsti bo odprta in oskrbovana v nedeljo in na praznik 3. in 4. aprila t. l. Kasneje bo kočna odprta in oskrbovana vsako soboto popoldne preko nedelje in popoldnevi pred prazniki, preko dotičnih praznikov, to v slučaju lepega vremena. Snega pršiča je zdaj 20 cm na stari podlagi, smuka je idealna. Okoli Malnarjeve kočne je svet za smučanje nadse prikladen. Turistom se obisk Malnarjeve kočne zelo priporoča.

Letni živinski in kramarski sejem pri Sv. Lenartu v Zabukovju nad Sevnico bo v torek, dne 5. aprila namesto 3. aprila.

Napetost, nepravilno vretje v debelem črevesu, zaprtje, jeter, zastajanje žolča, bodljaje, tesnoba v prsih, utripanje srca odstranite z naravno »Franz-Josef« grenčico, obenem se pa zmanjša pritisk krvi na možgane, oči, pljuča ali srce. Zdravniške izjave zaznamujejo uprav preseneljive uspehe, ki so se doslej s »Franz-Josef« vodo pri ljudeh, ki veliko sede. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kupimo: Slovenski pravnik letnik XIII. in XXXIX. popolen ter od letnika XLIV pa samo številke 1. do 4. — Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Smrtina nesreča. V Mali vasi pri Ptuj se je na veliko noč opoldne ustrelil v treh 21 letni mladenič Franc Vajda, ki je kmalu nato izdihnil. Vzrok nesreče je velikonočno streljanje in neubogljivost.

Zaprte. Zdravniki-specialisti za bolezni v prebavilih pravijo, da je naravna »Franz-Josef« grenčica pri pojavih, ki nastanejo po zastrupljenju v kanalu želodnega črevesa, zelo tople priporočati kot odlično čistilno sredstvo.

Večno šteti, greje: Original-Lutz pec!

V službenem listu kraljevske banaske uprave dravske banovine št. 26. od 31. marca t. l. je objavljena »Uredba, s katero se začasno odbrže v veljavi predpisi o nabiranju naravnih in o pohiševanju (krošniarjenju)«. »Pravilnik za opravljanje drž. strokovnih izpitov v rudarskem resortu ministrstva za šume in rudnike«. »Pravilnik o opravljanju drž. strok. izpita uradniških pripravnikov z nepopolno srednjo šolo za administrativno pisarniško službo v šumarski stroki« in »Objave banaske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932«.

Zaščita zaleđa proti vojnim plinom je naslov knjižice, katero je spisal sanitetni polkovnik dr. M. Justin in jo je založila Prosvetna zveza v Ljubljani. Tozadevna predavanja, katera je imel dr. M. Justin v ljubljanski radio-oddajni postaji in po vseh večjih krajih Slovenije, so vzbudila splošno pozornost. Sporočila se je želja naj bi g. predavatelj zbral stvarino v primeri knjižici in jo spopolnil s kratkimi navodili, kako je treba postopati v takih slučajih. Tej želji je predavatelj ustregel, uredil vso tozadevno stvarino v knjižico, katera je sedaj na razpolago v Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 5. Cena 4 Din za izvod.

Zaprte. Možje zdravniške prakse so se prepirali, da je naravna »Franz-Josef« grenčica zanesljivo in zelo milo učinkujoče salinno odvajalno sredstvo, ki se more priporočati tudi pri prostatihipertrofiji.

Ptuj

Odkritje znamenitih slik. Ptuj je splošno znan kot zgodovinsko mesto, kjer so bile doslej odkrite razne pomembne arheološke in zgodovinske znamenitosti, ki dčijo danes bogat Perkov muzej v bivši dominikanski vojašnici. Ker pa je še brezdvomno mnogo neodkritih in zakopanih, so naši neumorni konservatorji in arheologi neumorno na delu, da spravijo čim več znamenitega in zanimivega na dan in da obogate sedanji spomin in zbirniki iz preteklosti. Tako se je pred kratkim notariju Skrabarju in konservatorju dr. Stetelu zopet posrečilo odkriti slike iz preteklosti, ki bodo znatno obogatele zgodovinske znamenitosti našega mesta. Odkrila sta na južni zunanji presbitiriji minoritske cerkve, ki je sedaj zazidana in se uporablja za ropotarnico, freske iz XIV. stoletja, ki predstavljajo kroge s križi in napisi in to ob krogi in med krogi in križi. Med drugim predstavlja ena slika klečečega človeka, ki molči, zraven pa je napis, toda čitljive so le nekatere črke. Koga predstavlja ta slika, se ne da ugotoviti, domneva se pa, da predstavlja tistega, ki je dal slike izvršiti. Verjetno, da so ti krogi in križi z napisi v spomin umrlih minoritov. Še znamenitejšo sliko sta odkrila omenjena gospoda v nekdanjem zvoniku dominikanske cerkve. Je to slika trpečega Jezusa v sarkofagu, zraven klečeč dominikanski gvardijan z molitvenim napisom. Slika je iz prve polovice XIV. stoletja, prav dobro ohranjena in velikega zgodovinskega pomena ter znanen prispevek k ptujskim znamenitostim.

Lekarniško nočno službo ima v prihodnjem tednu od 2. do 9. aprila lekarna Orožen (Pri sv. Antonu).

Trbovlje

Koruzna moka. Občina je dobila en vagon koruzne moke, ki jo oddaja brezposelnim in revnim občanom po 95 par za kg. Dobi se, dokler bo kaj zaloga, v trgovini g. Pavlina.

Pregled motornih vozil za Trboveljsko dolino bo dne 11. aprila pred rudniško restavracijo in sicer popoldne od pol dveh naprej.

Uradni davei sodnišče. Okrajno sodišče v Laskem poroča, da se bodo v letu 1932 vršili v Trbovljah v občinski pisarni sledeči uradni dnevi: 9. in 23. aprila, 7. in 28. maja, 11. in 25. junija, 2. in 23. julija, 13. in 27. avgusta, 10. in 24. septembra, 8. in 22. oktobra, 5. in 19. novembra, 3. in 19. decembra, vsakekrat od 9 do 12 in pol 14 do 16.

Kranj

Casu primeren poziv. Pretekli teden je razposlal okrajni načelnik gosp. dr. Ogrin okrožno vsem hišnim posestnikom radi znižanja stanovanjskih najemnin. Gosp. načelnik navaja previsoke najemnine, ki niso v skladu z današnjimi razmerami, ki so padle cene življenjskih potrebščin ter se znižujejo plače državnih in privatnih namestencev ter delavcev. Okrožnica poziva hišne posestnike k prostovoljni reviziji najemnin za stanovanja in lokale, še preden poseže vmes država. Znižanje naj bi znašalo do 30%. Hišni posestniki so bili dolžni do 30. marca sporočiti županstvu in najemnikom, kaj so ukrenili. Zelo smo radovedni, kakšen bo uspeh.

Delo pričinja. Zabretova opekarna v Bobovku je pred Veliko nočjo pričela z delom. Moderno sušilno napravo omogočajo tovarni hitro sušenje opeke brez ozira na vreme. Kakor hitro bodo v obratu vsi oddelki tovarne, bo zaposlenih circa 50 delavcev, ki so večinoma domačini iz bližnjih vasi.

Celje

Statistika tajev preteklega meseca. V preteklem mesecu je prišlo v Celje vsega 648 tajev. Med njimi je bilo po državljanstvu 539 Jugoslovancev, 47 Avstrijcev, 14 Nemcev, 8 Italijanov, 4 Madžari, 1 Anglež, 23 Čehoslovakov, 1 Svecar, 1 Roman, 1 Poljak, 1 Grk, 3 Rusi, 2 Španci, 2 Daneci in 1 Egipčan. Po poklicih je bilo med njimi 222 trgovskih potnikov, 7 industrijskih, 162 uradnikov, 6 odvetnikov, 3 zdravniki, 123 obrtnikov, 2 dijaka, 25 delavcev in 89 raznih drugih poklicev.

Statistika borze dela. V času od 20. do 31. marca se je stalež brezposelnih povečal za 55, med njimi 68 moških in 16 žensk, posredovanj pa je bilo izvršenih v celoti 33, tako da znaša stalež brezposelnih ob koncu meseca 1117 in sicer 970 moških in 147 žensk delovnih moči. Na razpolago pa je delo za moške: za 2 peka, za 4 hlapce, za 1 vlničarja in za 1 krojaškega vajenca; za ženske: za 4 kmečke delke, za 3 služkinje, za 1 gostilniško služkinjo in za 1 kuharico.

Licitacija okoliške zemljišča. Interesentje se opozarjajo, da se vrši v nedeljo 3. aprila ob 2 popoldne oddaja zemljišča okoliške občine pri okoliškem pokopališču.

Slovenske gorice

Po raznih krajih Slovenskih goric so letošnja zimo mnogi vinogradniki posekali velike ploskve vinogradov, ker se jim ne izplača več imeti vinograde. Mnogo vinčarskih družin bo na ta način brez zaslužka. Težki časi...

Svečina. Pri nas so se v zadnjem času zgodile razne spremembe. Občine morajo prevzeti bivšo okrajno cesto Zg. Kungota—Svečina v svojo upravo. Banška uprava je v imenu vlade sporočila, da se ta cesta proglasi za občinsko in da morajo za njo skrbeti odsej občine. To bo težka stvar. Saj še občine dosedaj niti za svoje občinske ceste niso imele dovolj sredstev. Gramoza že ne bomo mogli navažati, ker nimamo v proračunu prav nobene vsote predvidene za to cesto. Da bi naše uboga občine za cestarja vsaki mesec plačevale po 1000 Din, na to se misli ni. Svečina cesta je stara okrajna cesta in se je vedno mislilo na to, da bi se ta cesta podaljšala po Slatinskem jarku na državno mejo pri Špičniku, ker nameravajo Avstrijci z one strani tudi zgraditi novo cestno zvezo. Če bodo našo cesto morale res imeti na skrbi občine, bo ista propadla in avtobus-promet med Mariborom in Svečino bo polagoma izumrlo. — Finančna straža te dni zapuša Svečino. Finančna postaja pri cerkvi v Svečini se sploh opusti. Ostane samo finančna kontrola tik ob državni meji v novi carinski hiši.

Naznanila

Liubljana

Danes zvečer vsi na slavnostno akademijo »Jadranske Straže« v Uniju ob 20!

Pevski praznik. Naši pevski zbori, ki so velenjeni v Hubadovi pevski župi imajo v nedeljo, dne 3. t. m. v Unionski dvorani svoj vsakoletni koncert. Na tem koncertu nastopi 17 pevskih zborov in sicer 7 izven ljubljanskih: iz Lok pri Zidanem mostu, Domžal, Trbovelj, Jesenice, Dolnega Logatca, iz Most in iz Šiške pri Ljubljani, 9 pa je ljubljanskih zborov. Program je zelo raznolik, izredno zanimiv in obsega po večini jako lepe pevne zborovske skladbe. Obisk tega koncerta najtopleje priporočamo vsemu našemu občinstvu, ki se zanima za razvoj zborovskega petja v naših krajih. Koncert je tudi vreden zato, ker je nekaka predtekmata za veliko tekmo slovenskih pevskih zborov za časa prvega slovenskega glasbenega festivala o Binkošti letošnjega leta. Vstopnice od 30 Din navzdol so v predprodaji v Matični knjigarni.

Rokodelstvo društvo bo vpriporilo jutri klasično Gogoljevo komedijo »ženiteve«. V igri nastopita dobro znana komika gg. Vrančič in Novaki vse druge vloge so prav tako v spretnih rokah. Predprodaja vstopnic je danes zvečer od 6 do 8 in jutri od 10—12 popoldne v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12. Čisti dobiček je namenjen za brezposelne delavce na Jesenicah. Pričetek je ob pol 8 zvečer.

Organizacija diplomiranih tehnikov vabi članstvo na poslovilni večer odhajajočima tovarišema Nedeljku in Cermaku danes ob 8 v salonu gostilne »Sokol«.

Šišensko prosvetno društvo vpripori v nedeljo 3. aprila ob pol 20 v dvorani igre »Pri kapelici«.

Maribor

Proslava desetletnice »Jadranske Straže« se vrši danes zvečer v Uniju. Program obsega idejni in umetniški del ter prosto zabavo.

Ljudska univerza. V ponedeljek, dne 4. aprila prične kratek cikel o mandžurskem konfliktu. G. prof. Bogomir Stupan predvaja o geopolitičnem in kulturnem položaju Mandžurije.

Izobraževalno društvo v Krčevini ima v nedeljo ob treh popoldne običajni sestanek s poučnim predavanjem.

Lekarniško nočno službo vrši od 3. do 9. apr. lekarna Sirak na Aleksandrovi cesti.

Obični zbor Mariborskega sinuarskega kluba se vrši v četrtek, dne 14. aprila v lovski sobi hotela »Orel«.

Nastop Maratoncev-boksarjev z boksarji graškega kluba »Heros« bo drevi ob 8 v dvorani Prosvetne zveze v palači Zadr. gospodarske banke.

*

Kranj. Glasbena šola ponovi v nedeljo, dne 3. aprila ob 4 popoldne spevoigro »Sirota Jerina«.

Prosvetno društvo v Velikih Laščah ponovi dne 4. aprila ob 15 v Zadr. domu dramo: »Žrtev spovedne molčečnosti«.

Ptuj. V nedeljo nastopijo na slavnostnem koncertu Glasbene Matice v Ptujju godalni kvartet Glasbene Matice, mladinski zbor Glasbene Matice pod vodstvom ravnatelja M. Logarja, mešani zbor Glasbene Matice pod vodstvom profesorja C. Sedlbauerja, dva klavirska gojenca Glasbene Matice ter mestna godba. Vsestranski spored naj tudi pregled delovanja Glasbene Matice v prvem desetletju obstoja. Med sporedom predavata profesor Fran Alič o zgodovini mesta Ptujja in magister Bogo Orožen o zgodovini glasbene šole Glasbene Matice v Ptujju. Koncert bo prenašala Radio-postaja Ljubljana. Zato bo pričetek točno ob 20.

Sv. Marijeta nize Ptujja. Prostovoljno gasilno društvo vpripori v nedeljo 3. aprila po večernih v Slomškovem domu »Škapinove zvijače«, igro v treh dejanjih.

Hotelski portir

se sprejme v hotelu v Sloveniji

Reflektira se samo na prvovrstno moč z večletno prakso. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hotelir« št. 4534.

Sport

III. KOLO PRVENSTVA LNP

Ilirija: Zeleznicar — Maribor: Primorje

Po tritedenskem presledku, ki so ga povzročili slabo vreme in velikonočni prazniki, je namenjena prihodnja nedelja zopet v celoti prvenstvenim tekmam. V podvezini ligi bo imelo odločilen značaj predvsem srečanje med Mariborom in Primorjem, ki ga pričakuje zlasti mariborsko sportno občinstvo z veliko nervozo. Za placement na prvih mestih tabele je le malo manjše važnosti druga nedeljska ligina tekma, srečanje med Ilirijo in mariborskimi Zeleznicarji na prostoru SK Ilirije.

Zeleznicarji je nesporno naše najboljši ambiciozno moštvo, ki je doseglo v razmeroma kratki dobi svojega obstoja mnoge lepe uspehe. Kvalitetno razmerje tega moštva napram Iliriji bi bilo napacno presojati po sedanjih razlikah v prvenstveni tabeli. Ravno proti vodilnim klubom so dosedaj dosegli Zeleznicarji najboljše rezultate: Iliriji so podlegli jeseni samo z 2:1, Primorju na ljubljanskih tleh tudi samo z enim golom razlike, pretendent za podvezno prvenstvo SSK Maribor, pa so celo porazili z 2:0.

Pričetek tekme bo ob 16, igra se ob vsakem vremenu. Predtekmo odigra ob 14 SK Sloven z B moštvo Ilirije.

Na praznik 4. t. m. odigra Ilirija prijateljsko tekmo s SK Celjem. Pričetek tekme je določen ob 15.30. Predtekmo igra ob 14 SK Korotan s f. juniorskimi moštvo Ilirije.

CROSS-COUNTRY TEK ZA PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

Svojimo pred važnim tekmovanjem. Jutri popoldne ob 11 bo padla odločitev, kdo je najboljši cross-country tekač letos v Jugoslaviji, katero moštvo bo odneslo palmo zmage. Ali bodo naši tekači s Spornom, Krevsom, Germovškom in Podpečanom na čelu kos svojim kolegom iz Zagreba in Belgrade?

Na startu bomo imeli priliko videti najboljše tekmovalce na dolge proge iz vse države, moštva iz Zagreba in Belgrade se bodo trudila, da odvezamejo Iliriji ponosni naslov drž. prvaka. Naša vodilna kluba Ilirija in Primorje se tega tudi zavadata in sta se za jutrišnji nastop pripravila. Njih moštvi se bosti jutri v plemeniti borbi borili za prestiž slovenskega sporta. Zelfa obeh je, da ostane drž. prvenstvo v Ljubljani, pa naj si ga osvoji Ilirija ali Primorje. Torej s sportnega stališča lahko pričakujemo uspeha.

Odbojniki JLAS v Ljubljani, ki jim je po-verjena izvedba prireditve in Zbor lahkoatletskih sodnikov, bodo skrbeli, da izpade tudi organizacija tekmovanja brezhibno. Naše sportno občinstvo vabimo, da poseti tekmovanje v čim večjem številu. Prireditve bo v vsakem vremenu.

Cena: navadna stojšča 10 Din, dijaška 5 Din.

SK Grafika. V nedeljo ob 9 obvezen trening za vse nogometaše na igrišču ASK Primorje. Igralci, ki imajo opremo doma, jo morajo brez-pogojno prinesiti s seboj. Načelnstvo.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sobota, 2. aprila: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče. — 17.00 Salonski kvintet. — 18.00 Viktor Pirnat: Strupene pomladne rastline. — 18.30 Drago Uloga: Gimnastične vaje. — 19.00 Ga. Orthaberjeva: Anglesčina. — 19.35 Prenos z Dunaja. — 21.00 Prenos z akademije Jadranske straže (Union). — 22.00 Cas, poročila. — 22.15 Salonski kvintet.

Nedelja, 3. aprila: 9.00 Esperantska ura: O Rogaski Slatini (J. Sotler). — 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.00 P. dr. R. Tominec: Galerija slovečih konvertitov. — 10.30 J. Voršič: Problem srebra. — 11.00 Salonski kvintet. — 12.00 Cas, poročila, plošče. — 15.00 Rezervirano za prenos. — 17.00 Salonski kvintet. — 20.00 Prenos koncerta Glasbene Matice iz Ptujja. — 22.00 Cas in poročila. — 22.15 Salonski kvintet.

Drugi programi

Nedelja, 3. aprila. Budapest: 11 Katoliško bogoslužje. 12.05 Opoldanski koncert. 19.30 Operni prenos. Ciganska glasba. — Praha: 20 Instrumentalni koncert. 22.20 Laska glasba. — Langenberg: 11.30 Bachova kantata. 13 Opoldanski koncert. 20 Poljudni koncert. 22.25 Plesna glasba. — Rim: 10.15 Nabožna glasba. 20.45 Večer italijanske glasbe. — Belgrad: 12.05 Narodne melodije. 19.45 Operne arije in dvospevi. 20.30 Pester koncert. 22.45 Ciganska glasba. — Berlin: 20.30 Operna glasba. 22 Plesna glasba. — Katowice: 20.15 Poljudni koncert. 22.10 Pianinski koncert. — Toulouse: 20.30 Večerni koncert. 21.15 Koncert vojaške godbe. — Stuttgart: 11.30 Bachova kantata. 20.45 »Nibelungi«, III. del, Wagner. — Milano: 20.20 Izbrana glasba. 21 Operni prenos. — Zagreb: 11 Bogoslužje. 20.30 Radio orkester. 22.40 Laska glasba. — Trst: 12.30 Milano. 19.05 Radio kvintet. 20.20 Milano.

Rane in kožne bolezni

razpokane, brazgotine, srbež, izpuščaje, razjede od potu in vlage, volka od hoje, zlasti pri otrocih, hraste, zobne oteklino, opekline in ozeblino zdravi in po redni uporabi preprečile splošno znana

BARTULICEVA ZDRAVILNA MAST

ki jo proizvaža in razposilja stara, l. 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulič, Zagreb, Jelacicev trg 20. — Cena skatljici 10 Din. — Dobi se v vsaki lekarni.

STAMPILJE

v najnovejši izdelavi in najceneje izdeluje SOKLIČ, Maribor, Aleksandrova cesta 43

Tužnega srca naznanjamo, da je naša ljubljena mati, stara mati in tašča, gospa

Katarina Južina

včeraj ob pol 10 zvečer, v starosti 75 let, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb drage rajnice se bo vršil v soboto 2. t. m. ob 2 popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra nasip 71 na pokopališče k Sv. Krizu.

Ljubljana, dne 1. aprila 1932.

Stane, Polde in Albin Južina, sinovi in ostalo sorodstvo.

Iz življenja klativitezev in pustolovcev

Zmešnjave povojnih razmer so najbolj dobrodošle raznim pustolovcem in klativitezom, posebno v sedanjih težkih časih gre mnogim takim avanturistom zito v kjaspe. Mnogim se je posrečilo doseči visoka mesta in odlične upravnice v javnem življenju in je gotovo, da je kvaren upliv takih avanturistov, večinoma punioglavcev, na odločitve kroge vzorov nenormalnim razmeram, ki vladajo v nekaterih eksotičnih državah. O nekaterih takih resničnem slučajih citamo zanimive podatke v francoskih, nemških in angleških listih.

Narjete klativiteze Sami Age

Kavkazec Sami Age je bil v svoji gorati domovini po naših pojmu ropar. Stotoval je v dobo urjenem gradu v bližini Kavkaza in od casa do casa napadel kake bogate pomike, ostali čas je posvetil pjanecvanju. Bil pa je prepričan, da je vzor znamenitosti in urabrosti in da bo prav gotovo sešomni poslal pobocnik perzijskega saba. Njegova junašava in značaj pa mu niso prav nič pomagale, ko je val revolucije dosegel tudi kavkasko gore. Slučajno je imel smolo in je ubil boljševiskega komisarja, vsled česar so boljševiski poslali v njegovo pokrajino vojsko. Da bi imel mir in da bi vzpostavil prijetno politično ravnotežje, je Sami ubil generala belih gardistov, ki so ga zato razkričali za rdečega rabija na kavkazu.

Zaigravi tako svojo veljavo in ugled je Sami Aga sklenil zapustiti nehalnežno domovino. Vaj ruskih emigrantov ga je zanesel v Carigradu, kjer je iskal primerne delokroga za svoje velike talente. Tudi v prestolici sultanov mu sreča ni bila mila. Mesto je bilo zasedeno od Angležev in v ruskih emigrantskih listih je bilo že naslednji dan objavljeno, da se rdeči rabelj, sedaj brezdomno komunistični agent, potika po Carigradu. Pisec teh vrstic je srečal Sami Aga v Carigradu na znamenitem mostu Galata, ko je v slikoviti kavkaški junaški noši, s prekrasnim zlatim mečem ob boku, z navdušenim klicanjem ponujal na prodaj emigrantski časopis, v katerem so bili ravno objavljeni napadi na Agino osebo.

Takoj me je spoznal. »Zakaj pa ne prodaj svojega meča?« sem ga vprašal. »Ali ni bolje biti si brez meča, kakor pa z mečem prodajati časopise?«

Zaničljivo se je nasmehnil. Ne, meča ne prodaj. — Denar, ki ga je prinesel iz domovine, je kmalu skopnel. Zato je sklenil, zapustiti tudi orijent, kjer ga niso znali pravilno ceniti in odpotovati v Južno Ameriko. Ravno zato pa je potreboval meč. »Kaj pa misliš delati tam v Južni Ameriki?« — »Tam prodam svoj meč, kupim posestvo in divjakom pokažem, kaj znamo mi pravi vitezi.«

Tako se je tudi zgodilo. V mirni, temni pristaniški ulici je Sami v neki noči napadel izdajatelja emigrantskega lista, ga izropal in se že naslednjega dne odpeljal z angleškim parnikom v daljne neznanne dežele. Daljava brezmejnega oceana ga je objela. Več let ni bilo o njem nobenega glasu. Tudi njegovi rojaki, ki so oprezovali z meči in bodali slikovito oboroženi po carigradskih ulicah in poskušali vzdržati med pozornim prebivalstvom bajne spomine na minulo slavo, na košato gorovje, Kavkaza in na veselo roparske običaje, niso o njem imeli prav nobenih vesti.

Deset let pozneje sem ga srečal v znameniti kavarni Josty v Berlinu. Nič ni nosil svoje čerkeške uniforme niti meča; oblečen je bil v elegantno, živo karirano obleko in imel je svoj kribeče rdeče pobarvan avto. Zivahno me je po-

zdravil z mahanjem svojih rok, oblečenih v rumene rokavice, mastno poljubil in mi brez posebnega obotavljanja pripovedoval zgodbo svojih zanimivih dogodivščin na divjem zapadu, kjer so znali pravilno ceniti njegovo veljavo.

Na obmejni postaji južnoameriške republike, ki je bila cilj njegovega potovanja, so ga vstavili carinski uradniki. Njegov meč je vzbudil pozornost, kajti prvič je bilo prepovedano uvažati v republiko orožje in drugič je bila za uvoz zlatih predmetov predpisana visoka carina. Sami je odložil svojo sabljo in jo obesil na obešalnik, se vsedel na ponudeno mu stol in pričel s svojo carigradsko angleščino razpravljati s carinskimi uradniki o različnih mednarodnih carinskih predpisih. Čez kake pol ure je Sami dognal, da je njegov meč med to razpravo izginil. Z njim tudi bodoče posestvo in vodilna politična vloga.

Ogorčen je skočil Sami in udaril krepko s svojo koščeno pestjo po mizi in zakričal s kavkaškim poudarkom: »Lopovi! Jaz sem Sami, junak Kavkaza! Prebivalstvo moje domovine me je izvolilo za odposlanca in pooblastilo, da predsedniku Vaše republike izročim dragoceni meč v dokaz priznanja njegovih junaštev in državniške modrosti. Pri nas spoštujemo vojske, pri vas pa kradete častna darila! Če takoj ne dobim meča, obvestim takoj predsednika vlade in gorje vam!«

Ta izbruh plemenitega ogorčenja je deloval. Meč so kmalu našli. Čez teden dni se je Sami peljal v posebnem salonskem vagonu v prestolico južno ameriškega junaka. Seveda mu sedaj ni preostalo, kakor da je svoj dragoceni in ljubljani meč na svečani seji parlamenta izročil v imenu kavkaških držav predsedniku republike, ki je bil radostno presenečen nad tako počastitvijo. Sanje o nakupu posestva so bile potisnjene v ozadje. K sreči pa se je predsednik zavedal, kaj je dolžan odposlancu iz daljnega Kavkaza. Dva meseca je Sami živel kot gost v palači predsednika republike. Dostojanstveno se je udeleževal vseh balov, ki so jih priredili njemu v čast in je izredno mnogo pripovedoval o slavi, ki jo uživa predsednik, v svoji domovini skrajno nepriljubljen, na Kavkazu.

Čez dva meseca je bil Sami, povsem nepričakovano in vsem sovražnikom predsednika vkljub, imenovan za generala narodne garde in kmalu nato pooblaščen čuvati nad osebno varnostjo predsednika v tej republiki, ki je znana po številnih revolucijah. Danes je ekselencia Sami Aga načelnik generalnega štaba in vojaška desna roka predsednika.

Potoval je po Evropi in bival v Nemčiji zato, da bi poučil moderni ustroj državne obrambe in ureditve policije in se s tem izkustvom koristil v svoji novi domovini. Zanimivo je pri vsem tem to, da se ta karijera pustolovskemu Agi zdi čisto razumljiva in naravna. Pot iz roparskega gradu na Kavkazu do kolporterja časopisov v Carigradu in od tod v palačo predsednika republike v južno ameriški državi ni niti malo težka in oddaljena za kavkaškega borca.

»Ali je bil meč kakšna rodbinska dragocenost?« sem vprašal, ko je Sami končal s svojo zgodbo.

»Rodbinska dragocenost?« je presenečeno odgovoril, »ne, našel sem jo v neki hiši.« — »V kaki hiši?« — »Tako, veš, napravili smo nal iz let po naši navadi. Lastnik je umrl, meč visi danes v muzeju.« je prostodušno pojasnil ekselencia Sami in mi ponudil cigareto iz težke zlate tobacnice.

in druge kulturne pridobitve, ki omehkužijo telo. Pri tem moramo poudarjati, da lahko oboli tudi najbolj utrjen človek, ako ne sledi vremenskim izpremembam popolna reakcija.

Zdravniki priporočajo pri lečenju prehlada in nahoda uporabljati le taka vodna sredstva, ki jim sledi popolna reakcija, popolno ogretje telesa, to je zelo nizko ali zelo visoko temperirane procedure: drgnjenje ali polive, ki se takoj osuše. Dobro sredstvo proti nahodu je mentolova kloroforma raztopina, ki oživi kri in deluje razkuževalno. Kmalu odpravimo nahod tudi, ako vsrkavamo v nos sojajodol-natrij. Važno je, da robce čim večkrat menjamo in da držimo pred nosom pogret robec.

Težave samcev

V praških listih citamo sledeče tarnanje samca:

Zakaj nas gostilničarji silijo, da moramo pri obedih in večerjah piti alkoholne pijače ali drago mineralno vodo. S tem nam obiskovanje njihovih lokalov zelo zagrenijo, namesto da bi nas z dobro hrano in svežo, zdravo pitno vodo pridobili za stalne, zveste in zadovoljne goste.

Zakaj nam gospodinje in prijateljci, ki nas ob nedeljah ali praznikih povabijo na kosilo v svoj prijeten dom, pitajo z najbolj izbranimi jstvinami, dočim si mi, prenasršeni nad gostilniško hrano, tako želimo okusiti prijetno domačo hrano?

Zakaj ne prevzamejo perilnice obenem s pranjem perila tudi njega popravilo; zakaj nam ne bi perice zašile vsaj gumbov?

Zakaj ni nobenih klubov za samce »srednjih stanov« in delavskih krogov, da bi lahko v teh klubih počeni, v prijetni in koristni zabavi preživeli dolge večere, proste nedelje in popoldneve?

Največji nasprotnik Mussolinija umrl. Filip Turatti, voditelj italijanskih socialistov je kot 75 letni starček umrl v prenosu v Parizu. Turatti je bil največji nasprotnik Mussolinija in fašizma. Bil je interniran dolgo časa v svoji vili v bližini Rima. Posrečilo se mu je zbežati. V malem motornem čolnu je pobegnil na Korziko in od tam v Francijo, kjer je vodil borbo Italijanskih emigrantov proti fašizmu.

200 letnica Haydnovega rojstva

1. aprila 1732 je bil rojen v mestecu Rohrau ob Leithi prvi klasični mojster instrumentalne glasbe Josip Haydn. Kot sin siromašnih starišev je prišel v frančiškanski samostan na Dunaju, kjer je bil več let član cerkvenega pevskega zbora, pozneje pa radi slabega glasu odpuščen. Presehl se je na Madjarsko, kjer je postal učitelj glasbe in kmalu zaslovel po svojih klasičnih kompozicijah. Haydn je komponiral 150 simfonij, 77 kvartetov za godala, 30 godalnih triov, 35 klavirskih triov, 20 klavirskih koncertov, 9 violinskih, 6 čelo-koncertov; 12 violinskih, 33 klavirskih sonat; 24 oper in številno raznih komadov. Posebno razširjene so njegove kompozicije cerkvene glasbe. Komponiral je 13 maš, 2 tedeuma in mnogo različnih cerkvenih pesmi, ki jih še dandanes s pobožnostjo poslušamo po cerkvah širom sveta. Užival je svetoven sloves in bil ponovno vabljen v London in Pariz. Umrl je 31. maja 1809 na Dunaju.

Zgornja slika: cerkev v mestu Eisenstadt na Gradiščanskem, kjer je veliki skladatelj pokopan; na desni: portret Josipa Haydna.

Bedno ljudstvo pod Karpati

V Podkarpatski Rusiji, ki je kakor znano sestavni del češkoslovaške republike, vladajo obupne razmere. Ze od nekdanj je bila ta pokrajina zelo zanemarjena, največja šiba božja za prebivalstvo pa so Židi. Podkarpatska Rusija je od nekdanj zbirališče vseh Židov iz vzhodnih držav. Iz nje so se potem izseljevali deloma preko Madjarske na Balkan, deloma v zapadne države. Vsa trgovina, obrt, predvsem pa vse žganjarne in gostilne so v rokah Židov, ki so neusmiljeno izkoriščali ljudstvo, zastrupljeno po žganju in ga tekom desetletij dobili v popolno gospodarsko odvisnost. Češka vlada je doslej sicer veliko storila za to zanemarjeno deželo, vendar so se razmere v lanskem letu vsled splošne krize zelo poslabšale. Te dni se je vršila v praškem parlamentu razprava o interelacijah o žalostnem položaju v Podkarpatski Rusiji. Ljudstvo nima nobenega služka. Lesna trgovina popolnoma počiva in posebno v goratih vaseh ljudstvo formalno strada. V največji bedi pa se nahajajo šolski otroci. Poslanec narodnih socialistov Rozsypal je očital vladi da ni dovolj storila za to ubogo ljudstvo. Nad 15.000 maloruskih, madjarskih, nemških in čeških otrok — je trdil — je ogroženih vsled lakote. 150.000 čeških kron, ki jih je vlada dala za prehrano teh ubožcev, ne zadostuje, saj pride na otroka komaj 10.10 Kč (približno 16 Din). V zimskih mesecih bi bilo potrebno najmanj 200 do 300.000 Kč. Nad 18.000 otrok ne more obiskovati šole, ker nimajo ne obuvale ne obleke. — Trditev vlade, pravi poslanec, da se bo položaj zboljšal, ker je

predpisala višje cene živini, prav nič ne pomaga, kajti živine ima tamošnje prebivalstvo itak prav malo. — Govorniki so zahtevali od vlade, da z vso strogostjo nastopi proti židom, ki neusmiljeno izkoriščajo to bedo in je večina prebivalstva do njih v slabšem odnosu kakor nekdanj sužnji do svojih gospodarjev.

POBIJAJMO KRIZO!

Obleke, površnike, trenchcoate, vetrne jopiče in vsa druga oblačila za gospode, ter blago zadnjih novosti oddajamo po globoko znižanih cenah.

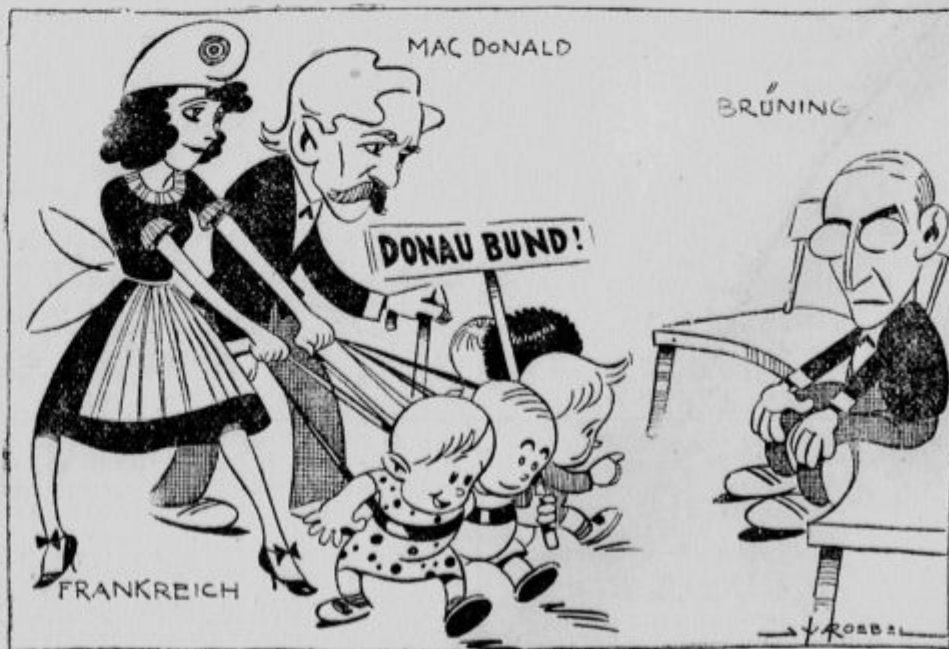
Drago Schwab, Ljubljana

Slikar: »Ali naj vas slikam morda v fraku, gospod generalni ravnatelj?«

Magnat pokroviteljsko: »Ne delajte si nikakih sitnosti. Saj sva sama, lahko ostanete kar v tem plašču.«

»Natakar; vedno dobim dva koščka svinjine, danes ste mi prinesli samo enega.«

»Oprostite, dragi gospod, gotovo je kuharica zopet pozabila prerezati ga na dvojce.«

Donavska federacija v nemški karikaturi

frei slave boritелje za svobodo. Na dan 16 obletnice irske vstaje v Dublinu so na grobovih padlih Irtev priredili veliko žalno svečanost. Kakor znano je L 1916 irska narodna stranka uprizorila vstajo za proglasitev samostojne Irske. Angleško vojaštvo je upor udušilo. Voditelji so bili ustreljeni.

Nahod

Prehlajenje, kamor prištevamo tudi nahod, se pojavlja, ako se preveč premrazimo ali pregrejemo. Vendar ni jakost premarženja ali pregretja merilo za čestost obolenja, temveč so ravno neznatna obolenja in razgretja, zlasti ako delujejo na daljšo dobo, moment, ki dovaja do prehlada. Zakaj ravno pri milih, a dalje časa trajajočih vremenskih izpremembah je prehlajenje najpogostejše. Kar se posebej tiče nosne sluznice, tvori ta radi obilnega živčevja in radi obilice krvnih ter limfnih telesic ugodno mesto za tvoritev, sprejemanje in razširjanje strupenih snovi, ki zopet s svoje strani nudijo tudi v nosu zdravega človeka vedno se nahajajočim različnim organizmom ugodne hranilne in razmnoževalne pogoje. Z ozirom na to prihaja prehlajenje v splošnem in nahod posebej iz nepopolne reakcije po neugodnem vremenskem vplivu. Škodljivi momenti, ki ju podpirajo, so: vlažen zrak, predebela obleka, ki ne propušča zraka in ovira izenačenje toplote